

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий центр заочно-дистанційного навчання
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему: «**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**»

Виконала:

студентка 6 курсу, групи ЗМФК-61
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування

освітньо-професійної програми ФІНАНСИ,
БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Драцюк Вікторія Володимирівна

Керівник – кандидат економічних наук, доцент
Іванчук Наталія Володимирівна

Рецензент – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту

_____ (проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.

Острог, 2020

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього рівня магістра

Тема: «Забезпечення фінансової стійкості підприємства»

Автор: Драцюк Вікторія Володимирівна

Науковий керівник: доцент, кандидат економічних наук Іванчук Наталія Володимирівна

Захищена “.....”.....2020 року.

Короткий зміст праці: фінансова стійкість підприємств є основним показником, який відображає реальний стан на підприємстві, який залежить від впливу багатьох факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх. Оптимізація структури фінансових ресурсів є основною умовою абсолютної фінансової стійкості підприємств та дає можливість для досягнення максимального прибутку підприємств.

Мета дослідження полягає у визначенні напрямів забезпечення фінансової стійкості підприємств на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

У результаті проведеного дослідження у першому розділі визначено сутність фінансової стійкості підприємств, досліджено фактори впливу на фінансову стійкість підприємств, та розглянуто методику оцінки фінансової стійкості підприємств.

У другому розділі здійснено структурно-динамічний аналіз фінансових ресурсів підприємств, оцінку динаміки та структури активів підприємств та здійснено аналіз показників фінансової стійкості підприємств.

У третьому розділі обґрунтовано оптимальну структуру фінансових ресурсів підприємств та виявлено перспективні напрями удосконалення формування запасів та дебіторської заборгованості підприємств та підвищення прибутковості діяльності підприємств.

ANNOTATION

for obtaining the education and qualification level of Master

Topic: «Ensuring the financial stability of enterprises»

Author: Viktoriia Dratsiuk

Scientific adviser: candidate of economic sciences, associate professor Natalia Ivanchuk

Presented “.....”2020.

Summary of work: financial stability of enterprises is the main indicator that reflects the real situation in the enterprise, which depends on the influence of many factors, both external and internal. Optimization of the structure of financial resources is the main condition for the absolute financial stability of enterprises and provides an opportunity to achieve maximum profits of enterprises.

The purpose of the study is to determine areas for financial stability of enterprises based on the study of theoretical and practical aspects of selected issues.

As a result of the research in the first section the essence of financial stability of the enterprises is defined, factors of influence on financial stability of the enterprises are investigated, and the technique of an estimation of financial stability of the enterprises is considered.

In the second section the structural-dynamic analysis of financial resources of the enterprises, an estimation of dynamics and structure of assets of the enterprises and the analysis of indicators of financial stability of the enterprises is carried out.

The third section substantiates the optimal structure of financial resources of enterprises and identifies promising areas for improving the formation of inventories and receivables of enterprises and increase the profitability of enterprises.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Сутність фінансової стійкості підприємства	7
1.2. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства	12
1.3. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства	19
РОЗДІЛ 2	
ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДУБНОМОЛОКО», ПАТ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», ПАТ «БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА»	26
2.1. Структурно-динамічний аналіз фінансових ресурсів підприємств.....	26
2.2. Оцінка динаміки та структури активів підприємств.....	41
2.3. Аналіз показників фінансової стійкості підприємств	61
РОЗДІЛ 3	
НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДУБНОМОЛОКО», ПАТ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» ПАТ «БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА».....	67
3.1. Оптимізація структури фінансових ресурсів підприємств	67
3.2. Удосконалення формування запасів та дебіторської заборгованості підприємств.....	74
3.3. Підвищення прибутковості діяльності підприємств	81
ВИСНОВКИ.....	109
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	91
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

На сучасному етапі становлення в Україні існує ряд фінансово-економічних, політичних та соціальних проблем, які безпосередньо впливають на розвиток підприємницької діяльності. Основними напрямками стабілізації діяльності та забезпечення прибутковості є забезпечення фінансової стійкості підприємств та ефективне функціонування фінансових ресурсів. Підприємницька діяльність посідає важливе місце в системі фінансових механізмів, проте кожне підприємство може зазнати збитковості у своїй діяльності, що впливає на фінансовий стан і на конкурентоспроможність. Власники підприємств постійно намагаються нарощувати свої прибутки, щоб тримати чіткі позиції на ринку, проводять політику щодо оптимізації власних та позикових джерел покриття запасів. Фінансова стійкість підприємства є основним показником, який відображає реальний фінансовий стан підприємства, його готовність конкурувати з іншими підприємствами, відображає організацію формування та використання фінансових ресурсів та забезпечення прибутковості діяльності підприємств.

Фінансова стійкість прямо залежить від формування та розподілу капіталу підприємства, формування та аналізу фінансової звітності, проведення постійного контролю за діяльністю підприємства, оцінка усіх ризиків та факторів від залучення позикових коштів, вміння підприємства правильно використати їх для організації виробничого процесу.

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що забезпечення фінансової стійкості підприємства дозволить власникам вчасно виявити ефективність від залучення позикових коштів та вплив на прибутковість чи взагалі використання залучених коштів призведе до збиткової діяльності підприємства.

Теоретичні та практичні аспекти забезпечення фінансовою стійкістю підприємства були розглянуті в роботах вітчизняних економістів: К.В. Ізмайлова, А.М. Поддєрьогін, М.Я. Коробов, С.С. Черниш, Н.А. Мамонтова, Г.В. Савицька, А.В. Грацова, О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук, В.В. Бочаров, М.М. Бута, А.Г. Корбутяк, М.Я. Дем'яненко, М.Д. Білик, В.В. Максимов, М.С. Кравченко, та інших.

Метою дослідження є визначення напрямів забезпечення фінансової стійкості підприємств на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- 1) охарактеризувати сутність фінансової стійкості підприємств;
- 2) визначити фактори впливу на фінансову стійкість підприємств;
- 3) розглянути методикку оцінки фінансової стійкості підприємств;
- 4) здійснити структурно-динамічний аналіз фінансових ресурсів підприємств;
- 5) оцінити динаміку та структуру активів підприємств;
- 6) проаналізувати показники фінансової стійкості підприємств;
- 7) визначити оптимальну структуру фінансових ресурсів підприємств;
- 8) запропонувати заходи щодо удосконалення формування запасів та дебіторської заборгованості підприємств;
- 9) обґрунтувати шляхи підвищення прибутковості діяльності підприємств.

Об'єктом дослідження є фінансова стійкість ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна», а предметом – теоретико-методичні та прикладні засади забезпечення фінансової стійкості цих підприємств.

У процесі дослідження використовувались наступні методи: узагальнення – при дослідженні сутності фінансової стійкості підприємств; аналіз – при визначенні факторів впливу на фінансову стійкість підприємств, оцінці показників фінансової стійкості підприємств; порівняння – при дослідженні методики оцінки фінансової стійкості підприємств; методи обробки рядів динаміки – при аналізі тенденції фінансових показників; графічний – при наочному відображенні статистичних даних; узагальнення – при здійсненні рекомендацій щодо забезпечення фінансової стійкості підприємств.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансової стійкості підприємства

Стійкий фінансовий стан підприємств є передумовою стабілізації вітчизняної економіки та покращення регулюючої функції бюджету держави для забезпечення соціального розвитку суспільства. Стійкість є однією із найважливіших ознак поведінки відособленої, автономно функціонуючої системи щодо умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

У загальному розумінні «стійкість» характеризується як «...властивість системи так реагувати на зміни середовища, щоб не лише генерувати чинники, які зумовлюють її врівноважений стан, а й забезпечувати подальший розвиток» [1].

Фінансова стійкість є однією із найважливіших характеристик стабільного фінансового стану підприємства. Вона обумовлена як стабільністю економічного середовища, в рамках якого підприємство здійснює свою діяльність, так залежить і від результатів його функціонування, його активного і ефективного реагування на зміну внутрішніх і зовнішніх факторів.

Термін «фінансова стійкість» походить з англійської мови (financial stability) і перекладається як фінансова стабільність або фінансова стійкість. Часто науковці в економічній літературі терміни «фінансова надійність» та «фінансова стійкість» ототожнюють, проте є прихильники, які стверджують, що ці твердження є різними, а треті, що фінансова стійкість є проявом фінансової надійності. Здійснимо теоретичний аналіз сутності «фінансової стійкості» підприємства.

Визначення поняття «фінансова стійкість» в економічних джерелах представлено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення сутності поняття «фінансова стійкість підприємства»

Автор	Визначення
А.М. Поддерогін	«...Комплексне поняття, що є наслідком взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства та визначається сукупністю господарсько-виробничих факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів» [2].
М.Я. Коробов	«...Міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь їх раціонального розміщення, з метою здійснення ефективної фінансово - господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями» [3].
М.Н. Крейніна	«...Це сукупність показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів» [4].
Г.В. Савицька, А.В. Градова	«...Категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу» [5].
О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук	«...Рівень його забезпеченості необхідним обсягом фінансових ресурсів задля проведення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями» [6].
В.В. Бочаров	«...Такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності за умови мінімального рівня підприємницького ризику» [7].
А.Г. Корбутяк, М.М. Бута	«...Це економічна категорія, що визначає реальну (на фіксований момент часу) та потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечити достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності, певний рівень саморозвитку підприємства та спроможність погашення зобов'язань перед відповідними суб'єктами господарювання» [8].
М. Я. Дем'яненко	«...Комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності і є результатом реалізації всіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу» [9].
Н.А. Мамонтова	«...Це такий стан підприємства, за якого забезпечується стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, вільний обіг грошових коштів, ефективне управління фінансовими ресурсами, безперервний процес виробництва і реалізації продукції, розширення й оновлення виробництва» [10].
М.С. Білик, В.М. Шелудько	«...Це забезпеченість активів підприємства стійкими джерелами їх формування, гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і поведінки партнерів» [11].
Ю.С. Цал-Цалко	«...Це стан активів (пасивів) підприємства, що гарантує постійну платоспроможність» [12].

Джерело: [2-12].

Здійснивши теоретичний аналіз визначення сутності поняття «фінансова

стійкість» можна виділити п'ять основних трактувань фінансової стійкості, а саме:

1. Фінансова стійкість – сукупність факторів, що характеризуються системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів (А.М. Поддерогін, Н.М. Крейніна, М.Я. Дем'яненко).

2. Фінансова стійкість – це рівень забезпеченості підприємства, необхідними фінансовими ресурсами, задля проведення ефективної господарської діяльності та своєчасних розрахунків за зобов'язаннями (О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук, М.Я. Коробов, А.Г. Корбутяк, М.М. Бута).

3. Фінансова стійкість – реальна та потенційна фінансова спроможність підприємства (В.В. Бочаров).

4. Фінансова стійкість – стан підприємства, що характеризується забезпеченістю активів, перевищенням доходів над витратами, що зумовлює безперервний процес виробництва, його розширення та оновлення, в також гарантує постійну платоспроможність (Н.А. Мамонтова, М.Є. Білик, В.М. Шелудько, Ю.С. Цал-Цалко).

5. Фінансова стійкість – це стан капіталу, здатність підприємства до саморозвитку (Г.В. Савицька, А.В. Градова).

Загалом фінансова стійкість підприємства характеризується:

1) достатньою фінансовою забезпеченістю безперервності основних видів діяльності;

2) фінансовою незалежністю від зовнішніх джерел фінансування;

3) здатністю маневрувати власними коштами;

4) достатнім забезпеченням матеріальних оборотних активів власними джерелами покриття;

5) станом виробничого потенціалу [14].

На основі проведеного теоретичного аналізу сутності поняття «фінансова стійкість» ми розробили власне твердження її сутності. На нашу думку фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, ефективно розміщення та використання яких забезпечує безперервний розвиток виробництва, зростання прибутку при забезпеченні умов платоспроможності та ліквідності, як результат

їхнього розміщення й використання на основі збільшення прибутку й активів при збереженні платоспроможності й кредитоспроможності.

Фінансова стійкість є одною з основних характеристик результатів діяльності будь-якого підприємства. Оскільки, мета для всіх підприємств є досягнення стійкого фінансового стану. Що є не лише передумовою отримання прибутку, а й гарантією своєчасних платежів до бюджету, постачальників, кредиторів, інвесторів, а також передумовою подальшого економічного та соціального розвитку підприємства. Тому фінансова діяльність підприємства повинна бути орієнтована на формуванні систематичних доходів та їх ефективне використання через оптимальну структуру власних та позикових фінансових ресурсів.

Фінансова стійкість підприємства залежить від результатів усієї діяльності підприємства: операційної, фінансової та інвестиційної. Якщо підприємство успішно реалізує виробничо-фінансовий план, це позитивно впливає на його фінансову стійкість, і навпаки. Тому стійка фінансовий стан підприємства не є щасливим збігом обставин, а є результатом сформованого грамотного та ефективного управління комплексом факторів, що визначають результати діяльності підприємства.

Оскільки фінансова стійкість є основним елементом економічної стійкості підприємства, то вона має значний вплив на інші складові, зокрема на виробничу стійкість, кадрову стійкість, маркетингову стійкість, інвестиційну стійкість, управлінську стійкість, техніко-технологічну стійкість. Саме тому фінансова стійкість підприємства є запорукою стабільного функціонування і розвитку підприємства.

Фінансово стійке підприємство має ряд переваг перед іншими підприємствами, зокрема у процесі отримання кредитів, залучення інвестицій, виборі постачальників, та підборі персоналу. Адже чим більш фінансово стійким є підприємство тим більш воно незалежне від зміни ринкової кон'юнктури та менший ризик банкрутства.

Фінансова стійкість має різноманітні види, які визначаються класифікаційними ознаками. Так за впливовістю факторів фінансова стійкість поділяється на внутрішню, зовнішню та загальну (табл.1.2.).

Таблиця 1.2

Види фінансової стійкості залежно від впливу факторів

Вид стійкості	Характеристика
Внутрішня	Формується під впливом дії факторів внутрішнього середовища, а також забезпечує розширене відтворення на підприємстві, що досягається позитивною динамікою економічних та фінансових показників
Зовнішня	Визначається стабільністю економічного оточення, тобто постачальників, покупців, конкурентів, державних органів, фінансових установ тощо
Загальна	Складається із внутрішньої та зовнішньої стійкості, та характеризується постійним перевищенням доходів над витратами

Джерело: [15; 16].

За часовою ознакою фінансова стійкість поділяється на тактичну та стратегічну. Тактична характеризується балансом між поточними ресурсами, що отримує підприємство та ресурсами, які воно споживає із врахуванням циклічності попиту. Стратегічна стійкість спрямована на досягнення довгострокових цілей за умов ризику та невизначеності, що забезпечується відповідністю темпів розвитку підприємства та ринку.

За функціональною ознакою фінансова стійкість поділяється на :

- економічну – характеризується забезпеченням рентабельності виробничої та збутової діяльності на основі адаптації до змін внутрішнього та зовнішнього середовища, при постійному вдосконаленні;
- соціальну – передбачає стійкість кадрового складу підприємства, що базується на мотивації персоналу, наявності соціальної захищеності, поліпшення умов праці;
- організаційну – характеризується рівнем організації виробництва, управління персоналом, внутрішніх ресурсів, а також відносин підприємства із іншими суб'єктами господарювання;
- техніко-технологічну – залежить від техніки, що використовується, її продуктивності, відповідності новим розробкам та здатності впровадження прогресивних технологій у виробництво;

- маркетингову – сукупність маркетингових стратегій, спрямованих на одержання даних щодо просування продукції на ринку, зацікавленість покупців, вплив рекламної кампанії;
- екологічну – характеризується мінімізацією забруднення підприємством природного середовища у процесі господарської діяльності на основі використання ресурсоенергозберігаючих технологій;
- ресурсну – передбачає раціональне використання матеріальних трудових, фінансових, інформаційних, природних та інших ресурсів;
- інноваційну – характеризується необхідністю впровадження у виробництво сучасних досягнень науки і техніки, проведення науково-дослідних та конструкторських робіт;
- зовнішньоекономічну – передбачає наявність постійних зв'язків на зовнішніх ринках, з метою забезпечення експорту продукції, залучення інвестицій, імпорту матеріалів, обладнання тощо [15-16].

Усі види фінансової стійкості є взаємозалежними та впливають на загальний рівень фінансової стійкості підприємства.

Таким чином, фінансова стійкість – комплексне поняття на яке впливають різноманітні фінансово-економічні процеси. Тому фінансову стійкість слід розглядати як такий стан фінансових ресурсів підприємства, ефективне розміщення та використання яких забезпечує безперервний розвиток виробництва, зростання прибутку при забезпеченні умов платоспроможності та ліквідності

1.2. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства

Здійснивши теоретичний аналіз сутності поняття «фінансова стійкість», ми визначили, що на її стан здійснюють вплив різноманітні фактори. А оскільки фінансова стійкість є комплексною, багатофакторною та динамічною категорією для її оцінки необхідно провести комплексний аналіз факторів впливу на неї. Фінансова стійкість - це складне поняття, яке передбачає взаємодію низки факторів.

Можна стверджувати, що фінансова стійкість підприємства – це властивість

підприємства, що відображається у взаємодії зовнішніх та внутрішніх факторів шляхом досягнення стану фінансової рівноваги та здатності не лише підтримувати на відповідних рівнях, але й функціонувати та розвиватися.

З метою управління факторами, посилення або послаблення їх впливу на фінансову стійкість підприємства їх можна згрупувати залежно від рівня ступеня значущості.

Рис.1.1.Фактори впливу за ступенем значущості

Джерело: [21].

Згідно підходу С. С. Гринкевич «Фактори I рівня є узагальнюючими (базовими) чинниками, що є результатом впливу чинників II і III рівнів та генератором взаємодії дрібних чинників» [21].

Також С.С. Гринкевич узагальнює, що до факторів «...I рівня відносять:

- фазу економічного розвитку системи;
- стадію життєвого циклу підприємства» [21].

Фаза економічного циклу розвитку системи є основним чинником, що впливає на фінансову стійкість підприємства. Саме від неї залежить темп реалізації продукції, виробництва, їх співвідношення, рівень інвестицій підприємства.

Згідно підходу С. С. Гринкевич «Другим базовим фактором I рівня виступає стадія життєвого циклу підприємства. Вона є основоположним чинником при визначенні загально-економічної мети діяльності підприємства, для досягнення якої будуть спрямовані всі інші його стратегії (стратегія управління обсягами діяльності, стратегія управління власним та позиковим капіталом, фінансова стратегія)» [21].

Згідно підходу С. С. Гринкевич «Фактори II рівня – похідні. Вони є результатом дії основоположних (базових) чинників. До складу факторів II рівня (похідних) належать:

- середній рівень доходів населення;
- демографічна ситуація;
- соціальна політика держави;
- податкова політика держави;
- грошово-кредитна політика;
- стратегія управління активами;
- стратегія управління капіталом;
- стратегія управління грошовими потоками» [21].

До факторів III рівня (деталізуючих) відносять:

- рівень конкуренції;
- склад та структуру активів;
- стратегію управління власними фінансовими ресурсами та позиковим капіталом;
- стратегію управління ризиком.

Згідно підходу С. С. Гринкевич «Вплив факторів III рівня на фінансову стійкість є різним. Тому за їх значущістю одними із найважливіших чинників фінансової стійкості є оптимізація складу та структури активів підприємства та правильний вибір політики управління ними.

Невизначеність факторів внутрішнього та зовнішнього середовища негативно впливає на діяльність підприємства, що спричиняє погіршення його фінансової стійкості. Тому у своїй діяльності підприємство повинно враховувати якомога більше факторів впливу на неї, з метою зміцнення своєї фінансової стійкості. Адже при правильній оцінці своєї фінансової стійкості підприємство здатна ефективно управляти своїми ресурсами, мати високий рівень конкурентоспроможності та забезпечувати виконання взятих зобов'язань» [21].

На рис.1.2 зображено поділ факторів впливу на фінансову стійкість

підприємства.

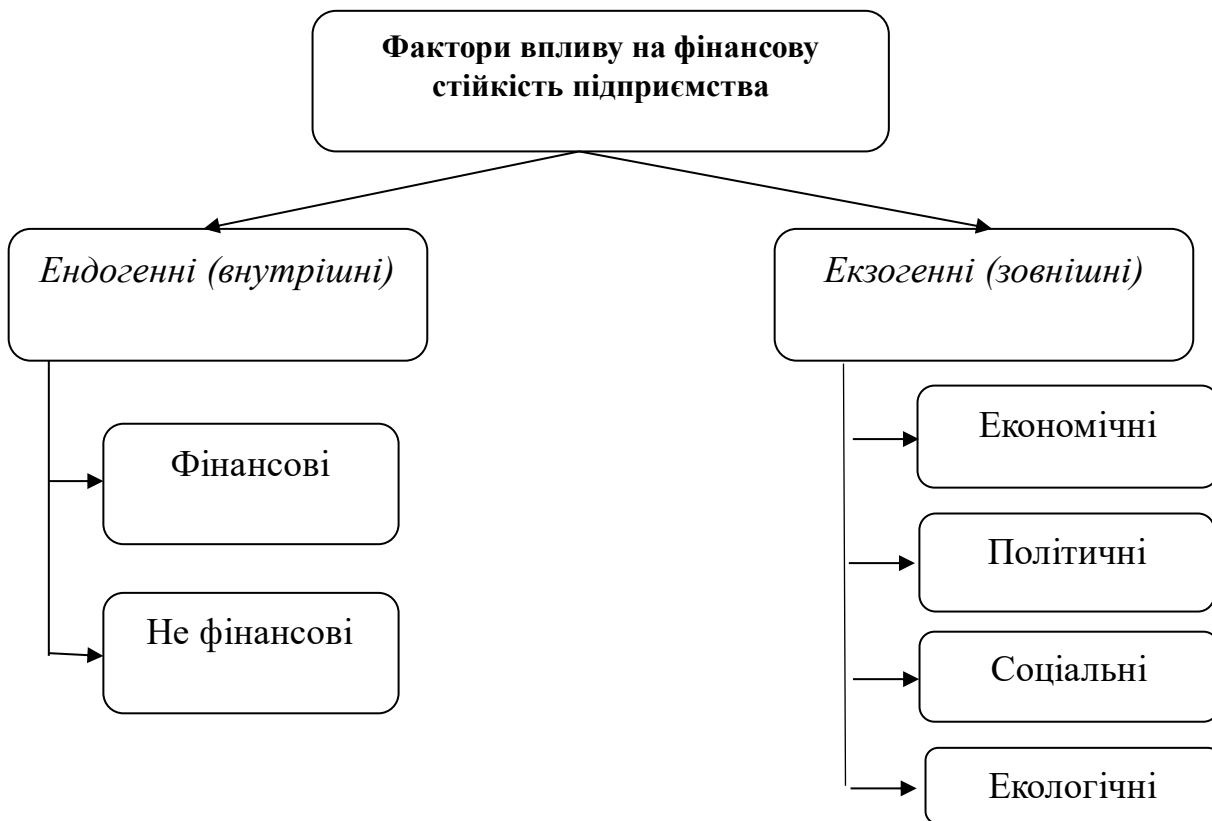

Рис.1.2. Класифікація факторів впливу на фінансову стійкість підприємства
Джерело: узагальнено автором на основі [21].

Вчені поділяють на внутрішні та зовнішні фактори впливу на фінансову стійкість підприємства. Внутрішні – це ті, які залежать безпосередньо підприємству, а зовнішні – це ті, які залежать від ситуації в країні та світу.

Ендогенні фактори можна згрупувати у дві групи, а саме - групу фінансових та не фінансових факторів. У свою чергу, екзогенні фактори можна об'єднати в економічні, політичні, соціальні та екологічні фактори. У таблицях 1.3 представлені характеристики факторів кожної з обраних груп як внутрішніх, так і зовнішніх факторів.

Таблиця 1.3

Характеристика груп факторів впливу на фінансову стійкість

Фактори	Група факторів	Види факторів
---------	----------------	---------------

Внутрішні	Фінансові	<ul style="list-style-type: none">• розмір власного капіталу;• рівень капіталізації;• інвестиційна політика;• склад та рівень страхових резервів;• склад та структура витрат;
-----------	-----------	---

Продовження таблиці 1.3

	Не фінансові	<ul style="list-style-type: none"> • кадрова політика; • обсяг клієнтської бази • ділова репутація; • рівень і пріоритети фінансового менеджменту; • принципи корпоративної культури; • комунікаційна культура; • тактика та стратегія підприємства; • організаційна структура компанії; • тривалість роботи на ринку; • кваліфікація персоналу; • маркетингова політика; • склад засновників та їх фінансовий стан;
Зовнішні	Економічні	<ul style="list-style-type: none"> • рівень інфляції; • динаміка валютних курсів; • рівень конкуренції; • міжнародна економічна ситуація; • умови зовнішньоекономічної діяльності; • стан ринку; • рівень корупції; • грошово-кредитна політика;
	Політичні	<ul style="list-style-type: none"> • політична ситуація в країні; • податкове законодавство; • порядок ліцензування; • антимонопольне законодавство;
	Соціальні	<ul style="list-style-type: none"> • соціально-політична ситуація в країні; • рівень захворюваності населення; • рівень народжуваності; • рівень смертності населення;
	Екологічні	<ul style="list-style-type: none"> • стан навколишнього середовища; • природні та техногенні аварії; • форс-мажорні обставини;

Джерело: [15; 16; 17; 18].

Як видно з таблиці 1.3, на фінансову стійкість підприємства впливає ряд різних факторів, розглянемо детальніше кожен з раніше визначених груп факторів.

Внутрішні фактори безпосередньо впливають на діяльність підприємства та його фінансову стійкість. Раніше ми поділяли внутрішні фактори на групу фінансових та нефінансових факторів.

Поряд з фінансовими факторами на фінансову стійкість забезпечують вплив групи нефінансових факторів, їх можна назвати управлінськими. До нефінансових факторів належать рівень та пріоритети фінансового управління, кваліфікація персоналу, принципи корпоративної культури, маркетингова політика, культура

спілкування, тактика та стратегія розвитку підприємства, організаційна структура, клієнтська база, ділова репутація та засновники та їх фінансовий стан.

Підприємство не може впливати на зовнішні фактори, до яких належать економічні, політичні, соціальні та екологічні групи факторів, але підприємство може їх ідентифікувати та передбачити їх вплив, щоб зменшити їх негативний вплив.

До груп економічних факторів належать рівень інфляції, динаміка валютного курсу, порядок інвестування страхових резервів, рівень конкуренції, міжнародна економічна ситуація, умови зовнішньоекономічної діяльності, кон'юнктура ринку, рівень корупції, грошово-кредитна політика.

Політична група факторів включає низку факторів, пов'язаних з регулюванням підприємницької діяльності із законодавчої сторони, а саме політичну ситуацію в країні, зміна податкового законодавства, отримання ліцензування, зміни в антимонопольному законодавстві.

Також варто звернути увагу на таку групу зовнішніх факторів, як соціальні фактори, які включають соціально-політичну ситуацію в країні, народжуваність, смертність та захворюваність населення.

І є група зовнішніх факторів, які визначають екологічне середовище. Сюди входить стан довкілля, природні та техногенні аварії, форс-мажорні обставини.

Забезпечення фінансової стійкості підприємства вимагає постійного та детального контролю діяльності підприємства та негайних дій в менеджменті компанії на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Оскільки, фактори можуть мати як позитивний так і негативний вплив.

Таким чином, на фінансову стійкість підприємства за рівнем значущості здійснюють вплив фактори I рівня, фактори II рівня, фактори III рівня. Окрім цього на фінансову стійкість підприємства впливають ендогенні та екзогенні фактори. Ендогенні фактори групують у дві групи, такі як фінансові та нефінансові фактори. В той час як, екзогенні фактори можна об'єднати у групи економічних, політичних, соціальних та екологічних факторів. Реалізація одного або декількох факторів утворюють формування ризиків різних типів.

1.3. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства

Основною метою будь-якого підприємства є отримання прибутку, що досягається за рахунок стійкого фінансового стану, який можна охарактеризувати різними показниками, які оцінюють наявність, розміщення та використання капіталу.

Щоб досягти абсолютної фінансової стійкості підприємству необхідно мати достатньої частки власного капіталу підприємства у складі джерел фінансування. Також під фінансовою стійкістю розуміється «...незалежність підприємства від зовнішніх джерел та формування запасів за рахунок стабільних джерел фінансування» [24]. Підприємство з абсолютною фінансовою стійкістю отримує дохід та вчасно розраховується за своїми зобов'язаннями.

Щоб оцінити фінансову стійкість підприємства необхідно провести аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості.

Таблиця 1.5

Абсолютні показники фінансової стійкості підприємства

Показники	Метод розрахунку
1. Показники наявності джерел формування запасів	
1.1 Власні джерела формування запасів	Власний капітал - Необоротні активи
1.2 Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) - Необоротні активи
1.3 Основні джерела формування запасів	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання + Короткострокові кредити банків та позики) - Необоротні активи
2. Показники забезпечення запасів джерелами формування	
2.1 Надлишок (+) / нестача (-) власних джерел формування запасів	$E_1 = (\text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи}) - \text{Запаси}$
2.2 Надлишок (+) / нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів	$E_2 = (\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання} - \text{Необоротні активи}) - \text{Запаси}$
2.3 Надлишок (+) / нестача (-) основних джерел формування запасів	$E_3 = (\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання} + \text{Короткострокові кредити банків та позики} - \text{Необоротні активи}) - \text{Запаси}$

Джерело: [22; 24].

Згідно підходу О. Я. Базилінської «вирізняють 4 типи фінансової стійкості:

- Абсолютна фінансова стійкість ($E_1 \geq 0$; $E_2 \geq 0$; $E_3 \geq 0$) - показує, що запаси підприємства повністю сформовані за рахунок власного капіталу при цьому підприємство може мати високий рівень платоспроможності та незалежності від кредиторів.
- Нормальна фінансова стійкість ($E_1 < 0$; $E_2 \geq 0$; $E_3 \geq 0$) - означає, що підприємство для формування запасів використовує власний капітал та довгострокові зобов'язання і забезпечення, тобто стабільні джерела, при цьому підприємство може мати достатньо високий рівень платоспроможності та забезпечувати зростання рентабельності власного капіталу за рахунок дії фінансового левериджу.
- Нестійка фінансова стійкість ($E_1 < 0$; $E_2 < 0$; $E_3 \geq 0$) - означає, що для формування запасів поряд із стабільними (капіталізованими джерелами) підприємство використовує кредити і позики, зростає рентабельність власного капіталу за рахунок левериджу, але платоспроможність можна відновити.
- Кризовий фінансовий стан ($E_1 < 0$; $E_2 < 0$; $E_3 < 0$) - спостерігається, коли основних джерел не вистачає для формування запасів» [24].

У таблиці 1.6 наведено відносні показники фінансової стійкості підприємства, їх сутність, нормативне значення та розрахунок.

Таблиця 1.6

Відносні показники фінансової стійкості

Показник	Метод розрахунку	Нормативне значення	Сутність
Коефіцієнт автономії	Відношення власного капіталу до активів підприємства	$\geq 0,5$	Показує, яку частину у загальних вкладеннях у підприємство складає власний капітал.
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Відношення зобов'язань до активів підприємства	$< 0,5$	Показує частку зобов'язань у структурі джерел фінансування
Коефіцієнт фінансової залежності	Відношення активів до власного капіталу	1-2	Показує скільки активів припадає на 1 грн власного капіталу

Коефіцієнт фінансової стійкості	Відношення суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань до активів	0,75-0,9	Показує частку капіталу зобов'язаних джерел у структурі джерел фінансування.
---------------------------------	--	----------	--

Продовження таблиці 1.6

Коефіцієнт фінансового ризику	Відношення зобов'язань до активів	<1	Характеризує кількість залученого капіталу в розрахунку на 1 грн власного капіталу і визначається як відношення залученого капіталу до суми власного
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Відношення власного оборотного капіталу до власного капіталу	0,3-0,5	Показує якою часткою власного капіталу підприємство може вільно маневрувати, тобто вкладати в оборотні активи
Коефіцієнт забезпечення запасами	Відношення власного оборотного капіталу до запасів	0,5-0,8	Показує, яка частка запасів сформоване за рахунок власного оборотного капіталу

Джерело: [22; 24].

Фінансова стійкість підприємств прямо залежить від структури капіталу підприємств. Структура капіталу - це поняття, яке було введено в сучасний фінансовий аналіз для позначення співвідношення джерел власного та позикового фінансування, яке приймає акціонерне товариство для реалізації своєї ринкової стратегії.

Активи підприємства формуються за рахунок власних коштів та позикових, тому ці 2 групи фінансових ресурсів підприємств поділяють на власний та позиковий капітал.

Власний капітал – це активи підприємства, які внесли власники, отриманий нерозподілений прибуток, резервний капітал, додатковий капітал.

Зобов'язання – це заборгованість підприємства, яка може бути як довгостроковою, так і поточною, яка утворилась внаслідок попередніх подій і яку необхідно погасити через певний термін, що призведе до зменшення фінансових ресурсів підприємства.

Згідно балансу до власного капіталу належать:

1) статутний капітал, який ще називають зареєстрованим, оскільки, він поділяється на певну кількість акцій, які можуть бути простими, або привілейованими для акціонерних товариств, а для інших підприємств стала сума статутного капіталу, обсяги капіталу обов'язково описуються в установчих документах підприємства;

2) «пайовий капітал – це сукупність коштів фізичних та юридичних осіб, добровільно розміщених у акціонерному товаристві для здійснення його фінансово-господарської діяльності. Пайовий капітал складається з сум пайових внесків членів споживчих товариств, житлових кооперативів, кредитних спілок та інших підприємств, а також часток членів колективних сільськогосподарських підприємств (КСП) у сільському господарстві, отриманих в результаті поділу на частки колективної власності» [29];

3) додатковий капітал – формується за рахунок емісійного доходу, а саме від випущення власних акцій з більшою ціною за номінальну, також за рахунок іншого вкладеного капіталу; здійснення переоцінки активів; коли підприємство благодійно отримує необоротні активи; іншого додаткового капіталу;

4) «резервний капітал – застосовується відповідно до вказівок, передбачених установчими документами: як правило, у випадках відсутності прибутку за рахунок резервного капіталу покриваються непередбачені витрати, погашаються борги перед кредиторами у випадку ліквідації акціонерного товариства, виплачуються дивіденди за привілейованими акціями та інше. Законом України «Про господарські товариства» передбачено створення резервного капіталу в господарському товаристві у розмірі, встановленому установчими документами, але не менше 25% статутного капіталу. Розмір щорічних внесків до резервного капіталу визначається установчими документами, але не може бути меншим 5% від суми чистого прибутку;

5) «нерозподілений прибуток – це прибуток, отриманий в результаті фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства, який зменшується на суму прибутку, використаного у звітному році, включаючи податок на прибуток. Нерозподілений прибуток належить акціонерам і збільшує суму власного капіталу. Якщо фінансові результати є збитковими, сума збитків зменшує суму власного капіталу» [29].

С. Ф. Покропивний зазначає, що «довгострокові зобов'язання – це всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями» [29].

В той час, як «поточні зобов'язання – це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або мають бути погашені протягом

дванадцяти місяців з дати балансу. Наприклад: кредиторська заборгованість перед постачальниками, короткострокові банківські позики, заборгованість із оплати праці працівників, поточна заборгованість за бюджетними розрахунками тощо» [29].

Забезпечення – це зобов'язання підприємства перед іншим підприємством, організацією з певною сумою та певним строком погашення на дату балансу.

Основною метою формування капіталу підприємства є необхідність інвестувати його у необхідні виробничі ресурси з позиції забезпечення їх ефективного використання, що сприяє забезпеченню фінансової стійкості підприємств.

При визначенні схеми формування структури капіталу та джерел його фінансування можливі такі основні напрямки:

- самофінансування (повне фінансування за власний рахунок);
- змішане фінансування (фінансування за рахунок власних коштів так і за рахунок запозичень в різних частках).

Кожна з цих форм фінансування має свої переваги та недоліки різного виду фінансування підприємства. Обираючи свій варіант фінансування підприємству необхідно оцінити ситуацію на користь свого фінансового стану, який дозволить забезпечити фінансову стійкість на високому рівні.

Розглянемо основні переваги та недоліки:

- для власного капіталу перевагою є висока здатність отримання прибутку у всіх галузях діяльності, легкість в залученні, якщо у підприємства достатньо власних джерел, то це дозволяє забезпечувати фінансову стійкість підприємства на належному рівні, що дає змогу збільшувати платоспроможність на довгий термін, зниження ризику банківських послуг; до недоліків можна віднести високу вартість (теоретично), обмеженість фінансових ресурсів для розширення операційної та інвестиційної діяльності підприємства на певних етапах життєвого циклу, обмежений обсяг залучення, а також менша можливість значного розширення операційної та інвестиційної діяльності компаній, зайнятих у період сприятливої кон'юнктури ринку, на певних етапах його циклу, неможливість забезпечити перевищення коефіцієнта фінансової рентабельності підприємства над економічною (теоретично);

- для позикового капіталу можна визначити такі переваги, як порівняно широкий спектр можливостей залучення, збільшення фінансового потенціалу підприємства, нижча порівняно з власним капіталом, вартість, здатність генерувати збільшення фінансової рентабельності; до недоліків можна віднести ризик зменшення фінансової стійкості підприємства, залежність та можлива втрата платоспроможності, вплив фінансового ринку на вартість позикового капіталу, активи, що формуються за рахунок запозичень, створюють нижчу норму прибутку, складність процедури запозичення, тощо.

Таким чином, найкращим варіантом для забезпечення фінансової стійкості підприємству необхідно самостійно забезпечувати себе фінансовими ресурсами, тобто капітал підприємства має складатися з власного, оскільки, коефіцієнт автономії буде дорівнювати одиниці, але буде обмежена швидкість його розвитку, оскільки, підприємство не залучає фінансові можливості для зростання рентабельності вкладеного капіталу і не може забезпечити формування необхідних додаткових активів у періоди сприятливої кон'юнктури ринку. Коли підприємство залучає позикові кошти, існує більш сприятливий фінансовий потенціал до зростання фінансової рентабельності та розвитку підприємства, але підприємство може не справлятися з покриттям забезпечень, що може призвести до банкрутства.

Отже, проведення оцінки фінансової стійкості підприємства є основним показником для визначення ефективного управління підприємства. Оцінка фінансової стійкості дозволяє виявити можливі ризики при залученні певної частини позикового капіталу, дозволяє визначити за якої структури капіталу, підприємство отримає найкращий ефект від позикових коштів. Дозволить вчасно виявити проблеми і як їх подолати в майбутньому.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДУБНОМОЛОКО», ПАТ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», ПАТ «БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА»

2.1. Структурно-динамічний аналіз фінансових ресурсів підприємств

Проведемо оцінку фінансової стійкості на основі трьох підприємств, а саме ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна». Вид економічної діяльності є спільним для всіх трьох підприємств, а саме: переробка молока, виробництво масла та сиру. Вибір підприємств молочної галузі зумовлений негативними змінами на ринку виробництва молочної продукції, що впливає на фінансовий стан кожного підприємства.

З кожним роком в Україні спостерігається зменшення виробництва молочної продукції, оскільки, відбувається зменшення поголів'я корів, для сільської місцевості стає не вигідним тримання корів, ціни на молоко є дуже низькими при здачі молока на завод, відбувається закриття дійних ферм і заводів переробки молока. Причинами такої критичної ситуації в молочній галузі є також непередбачувана аграрна політика, відсутність стратегічного плану розвитку молочної галузі на національному рівні, а також спекуляції щодо відкриття ринку землі. [28]. Все це призводить до скорочення надходжень до державного бюджету, валютна виручка втрачається, Україна стає імпортером молочної продукції, відбувається скорочення робочих місць та закриття молочних підприємств. Тому діагностика фінансового стану підприємств молочної галузі є наступним кроком для розвитку та прогнозування майбутнього стану молочної галузі в Україні.

Проаналізуємо детальніше діяльність обраних підприємств.

Згідно інформації на офіційному сайті «Історія створення ПАТ «Дубномолоко» розпочалося у жовтні 1992 року, саме тоді на базі Дубенського сироробного комбінату було створено Дубенське орендне підприємство "Дубномолоко".

Основними видами діяльності ПАТ «Дубномолоко» є:

10.51 - Переробка молока, виробництво масла та сиру;

68.20 - Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;

46.33 - Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими продуктами та жирами» [30].

Як вказано на сайті ПАТ «Дубномолоко», що «основним видом продукції підприємства є виготовлення сирів твердих, за рахунок продажу яких емітент отримав 98 відсотків доходу за 2019 рук. Кількість постачальників за основними видами сировини становить більше 140 юридичних осіб та матеріалів, що займають більше 10 відсотків у загальному обсязі постачання.

За час свого існування підприємство переживало різні етапи розвитку та становлення. Змінювався асортимент продукції, вводилися нові виробничі потужності

У травні 2000 року завод став одним із представників торгової марки «Комо», що сприяло виходу заводу із кризової ситуації.

На сьогодні підприємство займає високі позиції як на молочному ринку України так і за її межами» [30].

Згідно з інформацією вказаною на офіційному сайті ПАТ «Тернопільський молокозавод», то «засновано ПАТ «Тернопільський молокозавод» у 1957 році. Тоді він почав свою діяльність як міський молокозавод. Підприємство доволі швидко розвивалося і вже у 1970-тих роках його потужності дозволяли переробляти до 300 тон молока в день» [31].

«Економічне життя країни, безумовно, вносило свої корективи і в роботу підприємства. Проте у 2000 році на завод прийшла нова команда управлінців. Тоді на потужностях підприємства було створено ЗАТ «Тернопільський молокозавод», який у 2011 році став ПАТ «Тернопільський молокозавод». Відтоді щорічно обсяги виробництва зростають на 25-30 %. Завод значно розширив асортимент продукції, відвоював свої ринки та налагодив власну систему доставки сировини та дистрибуції. В результаті поетапної реконструкції зараз виробничі потужності ПАТ «Тернопільський молокозавод» дозволяють переробляти близько 250 тон молока в день» [31].

Продукція підприємства об'єднана під торговою маркою «Молокія». ТМ «Молокія» — це торгова марка, під якою виготовляє молочну продукцію ПАТ «Тернопільський молокозавод».

Згідно з даними на офіційному сайті «основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД:

10.51 - Перероблення молока, виробництво масла та сиру;

46.33. - Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;

47.11. - Роздробна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами» [31].

Згідно з інформацією на офіційному сайті Пат «Бель Шостка Україна», то «історія створення розпочалася у 1981, коли було збудовано Шосткинський молочний комбінат. Поступово, розширюючи асортимент продукції, комбінат все більше зосереджувався на виробництві твердих сирів. У 2005 році підприємство створило й вивело на ринок бренд «Шостка». У 2007 році французька Група Бель придбала потужності молочного комбінату, відчуваючи великий потенціал української компанії й ринку, а також бажаючи зміцнити свої позиції у Східній Європі. У 2008 році підприємство запустило виробництво плавлених сирів торгової марки «Весела Корівка», яка є міжнародним брендом Групи Бель і представлена в 130 країнах світу. Продукція успішна й є одним із лідерів на українському ринку в категорії плавлених сирів у блоках» [32].

Згідно з інформацією на сайті «основними видами діяльності підприємства є:

10.51 - Перероблення молока, виробництво масла та сиру

10.52 - Виробництво морозива

46.33 - Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами» [32].

«ПАТ «Бель Шостка Україна» є частиною Групи Бель — світового експерта у сфері виробництва порційного сиру. Якість продукції завжди була і залишається головним пріоритетом. Це забезпечується не лише високотехнологічними лабораторіями, сучасним обладнанням і контролем кожного етапу технологічного

процесу, а й інвестиціями у розвиток сировинної зони. Сьогодні ПАТ «Бель Шостка Україна» випускає тверді й плавлені сири торгової марки «Шостка», плавлені сири торгової марки «Весела Корівка», є імпортером і дистриб'ютором унікальних сирів Mini Babybel, Kiri, Leerdammer і «СирХрум»» [32].

Розглянемо основну інформацію по діяльності обраних підприємств у 2019 році у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Загальна характеристика діяльності підприємств

Характеристика	ПАТ «Дубномолоко»	ПАТ «Тернопільський молокозавод»	ПАТ «Бель Шостка Україна»
Рік заснування	1992	1957	1981
Організаційно-правова форма власності	Публічне акціонерне товариство	Товариство з обмеженою відповідальністю	Публічне акціонерне товариство
ЄДРПОУ	05496081	30356917	00447103
Кількість працівників	656	1432	325
Адреса	м.Дубно, вул. Грушевського 117А	м.Тернопіль, вул.Лозовецька, 28	м.Шостка, вул. Родина Кривоносів 27А
Статутний капітал, тис.грн	14090	15000	223716
Загальна вартість активів станом на 2019 рік, тис.грн	854134	224070	479047
Сума власного капіталу, тис.грн	80860	224070	108944
Чистий дохід у 2019 році, тис.грн	2048889	1799343	828358
Чистий прибуток (збиток) у 2019 році, тис.грн	16422	42905	-6857

Джерело: [30; 31; 32].

Серед досліджуваних підприємств, найбільш досвідченим є ПАТ «Тернопільський молокозавод», також воно є лідером за власного капіталу. Найбільшу чисельність працівників має ПАТ «Тернопільський молокозавод» - 1432 осіб. Лідером за обсягами вартості активів та чистого доходу є ПАТ «Дубномолоко». Проте, негативний результат діяльності спостерігався тільки у ПАТ «Бель Шостка Україна».

Кожне з підприємств працювало на високому рівні, з кожним роком удосконалювало свої технології, рухалось в ногу з сучасними тенденціями, щоб

конкурувати на ринку переробки молочної продукції, відбувався постійний розвиток стратегії виробництва.

Проаналізувавши склад, структуру та динаміку власного капіталу дозволяє нам визначили, чи підприємство мало фінансові можливості на майбутню діяльність, необхідно оцінити фінансову незалежність від зовнішніх джерел, скласти загальний прогноз майбутнього фінансового стану.

Аналіз фінансової стійкості підприємства необхідно розпочати з аналізу пасивів, тобто за рахунок, яких коштів відбувається фінансування діяльності, перш за все необхідно здійснити аналіз динаміки та структури пасивів балансу, капіталу, яку частку становить власний капітал, а яку позикові кошти. Структура капіталу дозволить виявити одну з можливих причин нестабільності фінансової стійкості. Динаміка дозволить виявити, чи збільшується частка власного капіталу, в наслідок чого зміцнюється фінансова стійкість, чи навпаки.

Аналіз власного капіталу ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках.

Таблиця 2.2

Динаміка та структура капіталу ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Власний капітал	14663	1,99	64786	7,87	80860	9,47	50123	16074	341,83	24,81
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	336795	45,74	133470	16,20	10583	1,24	-203325	-122887	-60,37	-92,07
Поточні зобов'язання і забезпечення	384854	52,27	625397	75,93	762691	89,29	240543	137294	62,50	21,95
БАЛАНС	736312	100,00	823653	100,00	854134	100,00	87341	30481	11,86	3,70

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

При аналізі пасиву балансу ПАТ «Дубномолоко» можна зробити висновок, що протягом 2017-2019 років спостерігалася негативна зміна структури капіталу підприємства. Оскільки, протягом 2017-2019 рр. частка зобов'язань у структурі балансу хоч і зменшувалась, проте становила основну частину пасиву. Зокрема це стосується поточних зобов'язань і забезпечень, які становлять основну частину

пасиву і протягом досліджуваного періоду зростали на 240543 тис.грн або на 62,50% у 2018 році та у 2019 році на 137294 тис.грн або на 21,95%. В той час як, довгострокові зобов'язання і забезпечення протягом досліджуваного періоду зменшувались. У 2017 році він становить 45,74% структури пасиву балансу, а у 2018 році 16,20%, в той час як у 2019 році становив 1,24%, що є позитивним. Показник власного капіталу зростає. Якщо у 2017 році він становив 1,99% структури пасиву балансу, то у 2019 році цей показник становив 9,47%. Такі зміни мали негативний вплив на фінансову стійкість підприємства, оскільки, частка поточних зобов'язань та забезпечень зросла у структурі загального капіталу.

Зобразимо графічно структуру балансу ПАТ «Дубномолоко» (рис. 2.1)

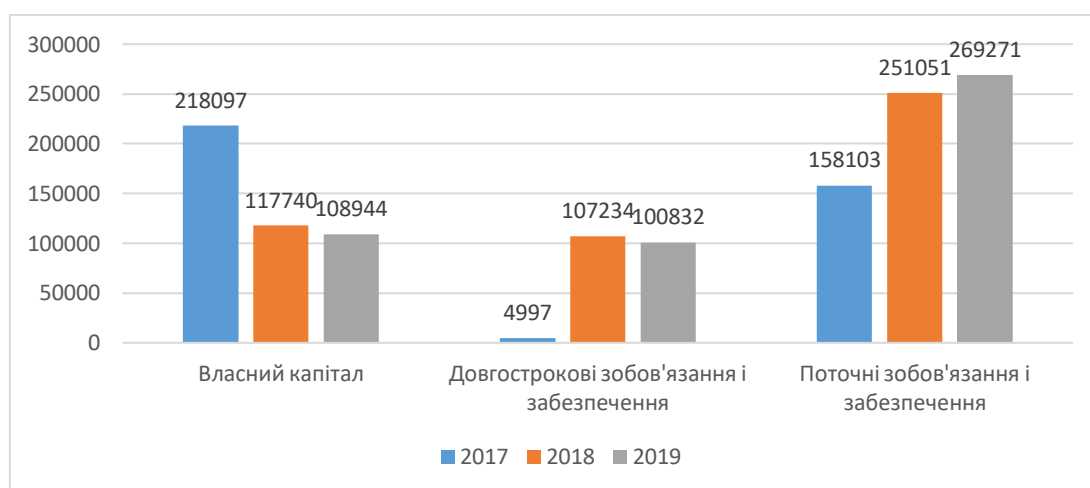

Рис. 2.1. Структура пасиву ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

При аналізі пасиву балансу ПАТ «Дубномолоко» можна зробити висновок, що протягом досліджуваного періоду спостерігається збільшення зобов'язань, в той час як, власний капітал зменшувався, що є негативним.

Розглянемо структурно-динамічний аналіз капіталу ПАТ «Тернопільський молокозавод» протягом 2017-2019 років (табл.2.3).

Розглянувши динаміку та структуру капіталу ПАТ «тернопільський молокозавод» протягом досліджуваного періоду можемо зробити висновок, що усі статті пасиву балансу зростали протягом досліджуваного періоду, проте найбільше зростання відбулось власного капіталу на 41291 тис.грн або на 22,59% у 2018 році та на 176849 тис.грн або на 78,93% у 2019 році, що є позитивним.

Таблиця 2.3

Динаміка та структура капіталу ПАТ «Тернопільський молокозавод»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Власний капітал	182779	39,03	224070	39,98	400919	46,81	41291	176849	22,59	78,93
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	163951	35,01	175859	31,38	193724	22,62	11908	17865	7,26	10,16
Поточні зобов'язання і забезпечення	121578	25,96	160553	28,65	261780	30,57	38975	101227	32,06	63,05
БАЛАНС	468308	100,00	560482	100,00	856423	100,00	92174	295941	19,68	52,80

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Також власний капітал зростав у структурі пасиву з 39,03% до 46,81%. Проте, як довгострокові, так і поточні зобов'язання і забезпечення зростали у динаміці, окрім структури довгострокових зобов'язань і забезпечень, яка зменшилась від 35,01% до 22,62%. У свою чергу поточні зобов'язання і забезпечення показують тенденцію до зростання від 25,96% до 30,57%. Вищенаведені зміни позитивно впливали на фінансову стійкість підприємства, оскільки частка власного капіталу у структурі збільшувалась протягом досліджуваного періоду. Таким чином, завдяки вищенаведеним змінам покращилась фінансова незалежність підприємства.

Зобразимо графічно структуру балансу ПАТ «Тернопільський молокозавод» (рис. 2.2)

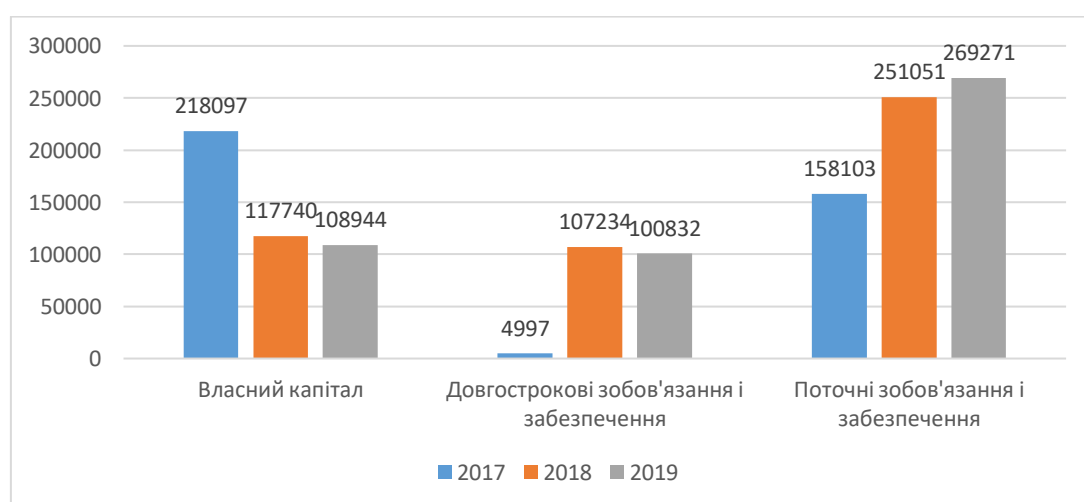

Рис. 2.2. Структура пасиву ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Розглянувши графік можемо зробити висновок, що власний капітал зменшувався в той час, як поточні зобов'язання зростали протягом досліджуваного періоду. Довгострокові зобов'язання мали нестабільну тенденцію. Така ситуація на підприємстві є негативною.

Розглянемо структурно-динамічний аналіз ПАТ «Бель Шостка Україна» протягом 2017-2019 років (табл.2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка та структура капіталу ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Власний капітал	218097	57,21	117740	24,73	108944	22,74	-100357	-8796	-46,01	-7,47
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	4997	1,31	107234	22,53	100832	21,05	102237	-6402	2045,97	-5,97
Поточні зобов'язання і забезпечення	158103	41,48	251051	52,74	269271	56,21	92948	18220	58,79	7,26
БАЛАНС	381197	100,00	476025	100,00	479047	100,00	94828	3022	24,88	0,63

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

При аналізі пасиву балансу ПАТ «Бель Шостка Україна» можемо зробити висновок, що протягом досліджуваного періоду відбулась негативна зміна структури капіталу підприємства. Адже, протягом 2017-2019 рр. частка зобов'язань у структурі балансу збільшувалася, а частка власного капіталу зменшувалась.

Власний капітал у 2017 році він становив 57,21% структури пасиву балансу, а у 2018 році 24,73%, що показує зменшення у структурі балансу, то у 2019 році цей показник становив 22,74%. Сам показник зменшувався протягом досліджуваного періоду. У 2017 році він становив 218097 тис. грн., то у 2019 році він дорівнював 108944 тис. грн. Показник поточних зобов'язань і забезпечень показує зростання протягом досліджуваного періоду і становить 269271 тис. грн. що відповідно на 7,26% більше ніж у 2018 році та на 58,79% більше ніж у 2017 році. В той час, як довгострокові зобов'язання і забезпечення показали тенденцію до зменшення у 2019 році. Показник зменшується у 2019 році і становить 21,05% структури пасиву балансу, а у 2018 році 22,53%, проте, у 2017 році цей показник становив 1,31% структури

пасиву балансу. Така тенденція показників негативно впливала на фінансову стійкість підприємства, оскільки, частка власного капіталу у структурі загального капіталу значно менша за зобов'язання.

Зобразимо графічно структуру балансу ПАТ «Бель Шостка Україна» (рис. 2.3).

Рис. 2.2. Структура пасиву ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Основним показником забезпечення фінансової стійкості підприємств є власний капітал, адже достатня частка власного капіталу забезпечує абсолютну фінансову стійкість. Тому, проведемо аналіз динаміки та структури власного капіталу ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках.

Проаналізувавши динаміку та структуру власного капіталу ПАТ «Дубномолоко» можемо зробити висновок, що протягом 2017-2019 років спостерігалось тенденція до збільшення власного капіталу (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Динаміка та структура власного капіталу ПАТ «Дубномолоко»

за 2017-2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Зареєстрований капітал	14090	96,09	14090	21,75	14090	17,43	0	0	0,00	0,00
Капітал у дооцінках	136307	929,60	173836	268,32	173790	214,92	37529	-46	27,53	-0,03

Продовження таблиці 2.5

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-135734	-925,69	-123159	-190,10	-107020	-132,35	12575	16139	-9,26	-13,10
Всього	14663	100,00	64786	100,00	80860	100,00	50123	16074	341,83	24,81

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Розглянувши таблицю 2.5 можемо зробити висновок, що у 2017 році показник становив 14663 тис. грн., у 2018 році показник зріс на 341,83% і становив 64786 тис. грн., а у 2019 році показник показав приріст 24,81% і становив 80860 тис. грн.

Основними складовими власного капіталу є зареєстрований та капітал у дооцінках. Зареєстрований капітал становить 96,09% від загального обсягу у 2017 році. У 2018-2019 роках показник становив 21,75% та 17,43% відповідно від загального обсягу власного капіталу. Стосовно капіталу у дооцінках то тут спостерігається тенденція до збільшення у 2018 році та зменшення у 2019 році. Якщо у 2016 році показник дорівнює 136307 тис. грн. (929,60%), то у 2019 році 173790 тис. грн. (214,92%) відповідно, що говорить про зростання активів підприємства. Протягом 2017-2019 років у підприємства був наявний непокритий збиток, який зменшувався у динаміці. У 2017 році становив 135734 тис. грн, у 2018 році – 123159 тис. грн, а у 2019 році – 107020 тис. грн. За досліджуваний період власний капітал ПАТ «Дубномолоко» змінювався в основному за рахунок чистого збитку.

При аналізі динаміки і структури власного капіталу ПАТ «Тернопільський молокозавод» ми виявили, що протягом досліджуваного періоду спостерігалася тенденція до зростання власного капіталу (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка та структура власного капіталу ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Зареєстрований капітал	15000	8,21	15000	6,69	15000	3,74	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	123951	67,81	164887	73,59	0	0,00	40936	-164887	33,03	-100,00
Резервний капітал	1278	0,70	1278	0,57	1278	0,32	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	42550	23,28	42905	19,15	384641	95,94	355	341736	0,83	796,49
Всього	182779	100,00	224070	100,00	400919	100,00	41291	176849	22,59	78,93

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

У 2017 році показник становив 182779 тис. грн., у 2018 році він зріс на 41291 тис. грн або на 22,59% і становив 224070 тис. грн., а у 2019 році показник показав зростання на 176849 тис. грн або на 78,93% і становив 400919 тис. грн.

Основними складовими власного капіталу є зареєстрований, додатковий, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Зареєстрований капітал мав тенденцію до зменшення у структурі і становить 8,21% від загального обсягу у 2017 році. У 2018 та 2019 роках показник становив 6,69% та 3,74% від загального обсягу власного капіталу. Резервний капітал протягом досліджуваного періоду був незмінним і становив 1278 тис. грн.. Стосовно додаткового капіталу, то у досліджуваний період за показником спостерігається нестабільна тенденція . Якщо у 2017 році показник дорівнює 123951 тис. грн., то у 2018 році він зріс на 40936 тис. грн. або на 33,03% і становив 164887 тис. грн, а у 2019 році зменшився на 164887 тис. грн. або на 100% і був відсутнім. Зменшення даного показника свідчить про зменшення активів підприємства. Протягом 2017-2019 років можна спостерігати поступове зростання нерозподіленого прибутку. У 2017-2018 роках дохід зріс на 0,83% і 355 тис. грн., а у 2018-2019 роках відбулося також зростання ще на 796,49% що дорівнює 341736 тис. грн. За досліджуваний період власний капітал ПАТ «Тернопільський молокозавод» зростає за рахунок збільшення чистого прибутку, який і формує нерозподілений прибуток.

Провівши аналіз динаміки і структури власного капіталу ПАТ «Бель Шостка Україна» ми виявили, що протягом досліджуваного періоду спостерігалася тенденція до зменшення власного капіталу (табл. 2.7)

Таблиця 2.7

Динаміка та структура власного капіталу ПАТ «Бель Шостка Україна»

за 2017-2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Зареєстрований капітал	223716	102,58	223716	190,01	223716	205,35	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	269445	123,54	280640	238,36	296727	272,37	11195	16087	4,15	5,73

Продовження таблиці 2.7

Резервний капітал	22125	10,14	22125	18,79	22125	20,31	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-297189	-136,26	-408741	-347,16	-433624	-398,02	-111552	-24883	37,54	6,09
Всього	218097	100,00	117740	100,00	108944	100,00	-100357	-8796	-46,01	-7,47

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

У 2017 році показник становив 218097 тис. грн., у 2018 році відбулось зменшення на 46,01% і склав 117740 тис. грн., а у 2019 році показник показав скорочення на 7,47% і становив 108944 тис. грн. Основним показником, за рахунок якого відбувається зміна власного капіталу є нерозподілений прибуток (непокритий збиток) та додатковий капітал. Протягом досліджуваного періоду можна спостерігати поступове збільшення показника непокритого збитку, через зростання чистого збитку. У 2017-2018 роках збиток зростав на 111552 тис. грн. або на 37,54%, а у 2018-2019 роках на 24883 тис. грн. або на 6,09%. Стосовно додаткового капіталу, то протягом досліджуваного періоду за показником спостерігається тенденція до зростання. Якщо у 2017 році показник дорівнює 269445 тис. грн., то у 2018 році він зріс на 11195 тис. грн., а у 2019 році на 16087 тис. грн. і становив 296727 тис. грн.. Збільшення даного показника свідчить про збільшення активів підприємства. За досліджуваний період власний капітал ПАТ «Бель Шостка Україна» зменшувався, в основному за рахунок зростання чистого збитку підприємства, в результаті чого збільшувалася сума непокритого збитку. Проаналізуємо динаміку кількості працівників для оцінки економічного потенціалу підприємств.

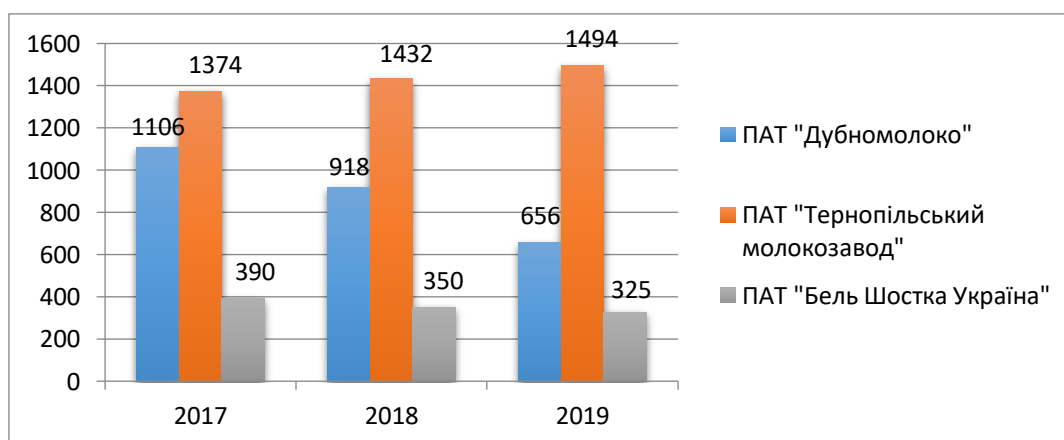

Рис.2.4. Динаміка чисельності працівників на підприємствах протягом 2017-2019 років

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-41].

Як видно із рисунка 2.4, протягом досліджуваного періоду на двох підприємствах спостерігалася негативна динаміка скорочення чисельності персоналу, в той час як у ПАТ «Тернопільський молокозавод» відбулось зростання. Найбільша чисельність працівників була у ПАТ «Тернопільський молокозавод», яка зростала протягом досліджуваного періоду з 1374 до 1494 працівників. На ПАТ «Дубномолоко» відбулось зменшення працівників майже удвічі із 1106 осіб у 2017 році до 656 осіб у 2019 році. Щодо ПАТ «Бель Шостка Україна», то тут теж спостерігається тенденція до скорочення від 390 осіб у 2017 році до 325 осіб у 2019 році. Отже, на двох підприємствах спостерігалась негативна тенденція до зменшення кількості працівників, така тенденція була зумовлена скорочення виробництва молочної продукції.

Основним показником, який відображає діяльність підприємства є чистий дохід та чистий прибуток.

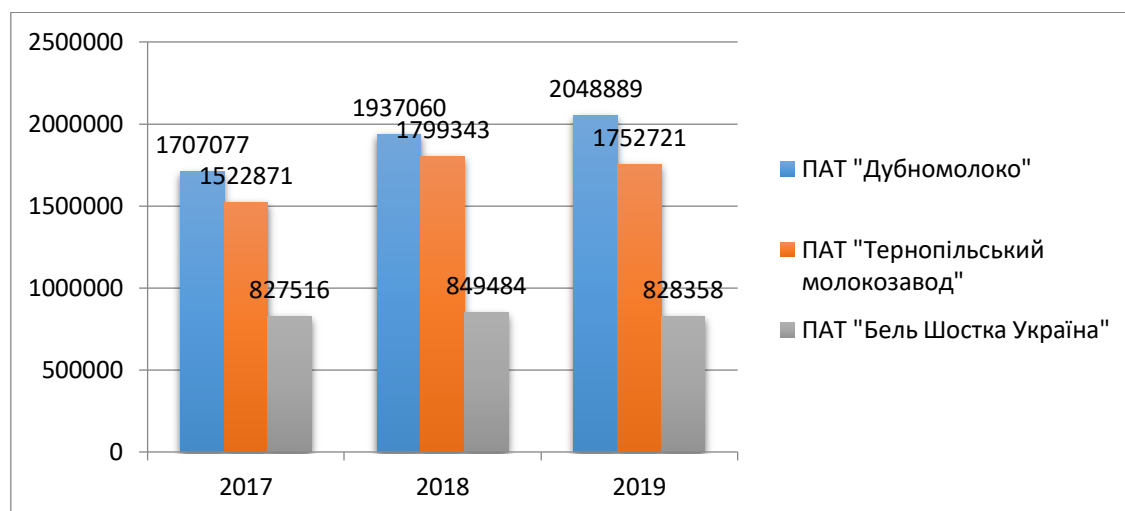

Рис. 2.5. Динаміка чистого доходу підприємств протягом 2017-2019 років

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-41].

Проаналізувавши рисунок 2.5, можемо зробити висновок, що протягом досліджуваного періоду спостерігалась негативна тенденція до зменшення чистого доходу у двох підприємств. Найвищий показник був у ПАТ «Дубномолоко», який зростав протягом досліджуваного періоду від 1707077 тис. грн до 2048889 тис. грн, в той час, як найнижчий показник був у ПАТ «Бель Шостка Україна», який мав нестабільну тенденцію, так у 2018 році відбулось зростання до 849484 тис. грн, а у

2019 році відбулось зменшення до 828358 тис. грн.

На підприємстві ПАТ «Тернопільський молокозавод» відбулося зростання обсягу чистого доходу у 2018 році з 1522871 тис. грн до 1799343 тис. грн, в той час як у 2019 році відбулось зменшення до 1752721 тис. грн, що оцінюється негативно.

Динаміка чистого прибутку (збитку) наведена на рисунку 2.6.

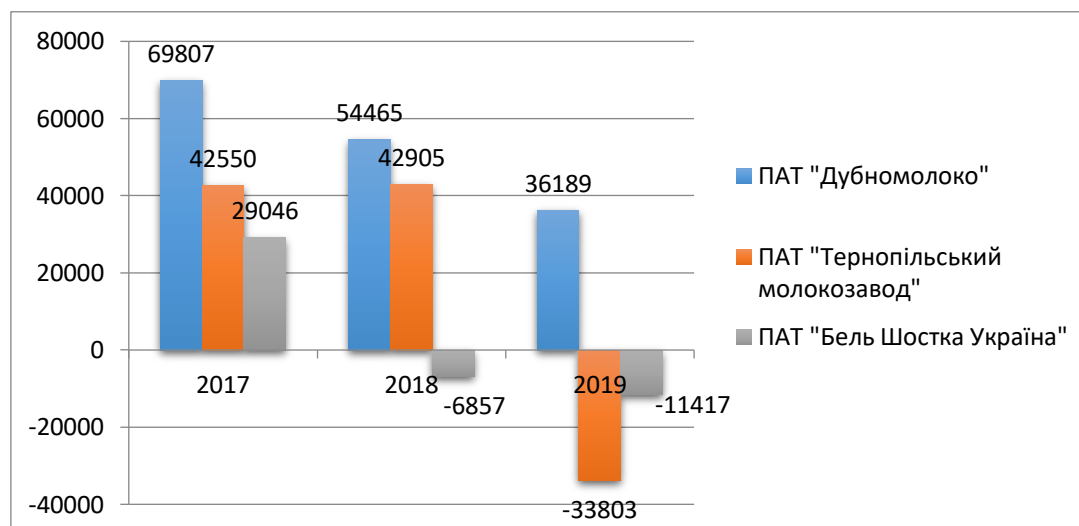

Рис. 2.6. Динаміка чистого прибутку (збитку) на підприємствах протягом 2017 - 2019 років

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-41].

Протягом досліджуваного періоду лише підприємство ПАТ «Бель Шостка» було збитковим, хоча чистий збиток також у 2019 році з'явився в ПАТ «Тернопільський молокозавод». ПАТ «Бель Шостка Україна» у 2017 році було прибутковим і прибуток становив 29046 тис. грн, а у 2018 році з'явився збиток і становив 6857 тис. грн, а у 2019 році – 11417 тис. грн. Натомість два інші підприємства отримували прибуток, так ПАТ «Дубномолоко» протягом досліджуваного періоду отримувало прибуток у 2017 році становив 69807 тис. грн, вже у 2019 році відбулось зменшення і становив 36189 тис. грн. ПАТ «Тернопільський молокозавод» у 2017 році мав прибуток і становив 42550 тис. грн, у 2018 році відбулось зростання до 42905 тис. грн, проте у 2019 році відбулось різке зменшення до збитку і становив 33803 тис. грн.

Провівши оцінку динаміки та структури власного капіталу, можемо зробити висновок, що підприємства не мають кризового стану та є прибутковими, окрім двох підприємства, про що свідчить показник нерозподіленого прибутку (непокритого

збитку) ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод», ПАТ «Бель Шостка Україна». Протягом досліджуваного періоду емісія акцій не проводилась у даних підприємств. Збільшення власного капіталу підприємства відбулось за рахунок збільшення чистого прибутку, або зменшення чистого збитку та зростання додаткового капіталу, а не через внески засновників.

2.2. Оцінка динаміки та структури активів підприємств

Провівши аналіз джерел формування фінансових ресурсів, необхідно провести аналіз активу балансу. Порівняльний аналітичний баланс містить показники, як горизонтального, так і вертикального аналізу.

Розглянемо динаміку складу і структури активів підприємств здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках. Для початку розглянемо тенденції активів на ПАТ «Дубномолоко» (табл.2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка складу і структури активів ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Необоротні активи	322304	43,77	384333	46,66	385831	45,17	62029	1498	19,25	0,39
Оборотні активи	414008	56,23	439320	53,34	468303	54,83	25312	28983	6,11	6,60
Активи	736312	100,00	823653	100,00	854134	100,00	87341	30481	11,86	3,70

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Розглянувши таблицю 2.8, можемо зробити висновок, що активи протягом досліджуваного періоду мали позитивну тенденцію до зростання на 87341 тис. грн або на 11,86% у 2019 році та на 30481 тис. грн або на 3,70% за рахунок зростання, як необоротних, так і оборотних активів. Оборотні активи становлять основну частку активів підприємства, так у 2017 році ця частка становила 56,23%, у 2018 році – 53,34%, а у 2019 році збільшилась до 54,83%, хоча в абсолютному вираженні було зростання у 2018 році на 25312 тис. грн (6,11%), а у 2019 році на 28983 тис. грн (6,60%). Необоротні активи займають значну частку активів підприємства, так у 2017

році вони становили 43,77%, у 2018 році 46,66% та у 2019 році 45,17%, а у динаміці зросли на 62029 тис. грн (19,25%) у 2018 році, а у 2019 році на 1498 тис. грн (0,39%).

Розглянемо динаміку складу та структури активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» (табл.2.9).

Таблиця 2.9

Динаміка складу і структури активів ПАТ «Тернопільський молокозавод»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Необоротні активи	258244	55,14	279349	49,84	586614	68,50	21105	307265	8,17	109,99
Оборотні активи	210064	44,86	281133	50,16	269809	31,50	71069	-11324	33,83	-4,03
Активи	468308	100,00	560482	100,00	856423	100,00	92174	295941	19,68	52,80

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Отже, проаналізувавши таблицю 2.9, можемо сказати, що активи зростали протягом досліджуваного періоду на 92174 тис. грн або на 19,68% у 2018 році та на 295941 тис. грн або на 52,80% у 2019 році за рахунок зростання необоротних активів. Необоротні активи переважали у 2017 році у структурі активів підприємства і становили 55,14%, а у 2018 році вже становили 49,84%, хоча у сумі відбулось зростання на 21105 тис. грн (8,17%), у 2019 році відбулось зростання як у структурі до 68,50%, так і у сумі на 307265 тис. грн (109,99%). Оборотні активи у 2017 році становили 44,86% у 2018 році відбулось зростання на 71069 тис. грн (33,83%), а у структурі до 50,16%, проте у 2019 році відбулось зменшення на 11324 тис. грн (4,03%), а у структурі до 31,50%.

Розглянемо динаміку складу та структури активів ПАТ «Бель Шостка Україна» (табл.2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка складу і структури активів ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Необоротні активи	150974	39,61	188489	39,60	164146	34,27	37515	-24343	24,85	-12,91
Оборотні активи	230223	60,39	287536	60,40	314901	65,73	57313	27365	24,89	9,52

Активи	381197	100,00	476025	100,00	479047	100,00	94828	3022	24,88	0,63
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	------	-------	------

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Розглянувши таблицю 2.10, можемо зробити висновок, що активи балансу підприємства зростали протягом досліджуваного періоду на 94828 тис. грн або на 24,88% у 2018 році та на 3022 тис. грн або на 0,63% у 2019 році за рахунок зростання оборотних активів. Оборотні активи становили основну частку активів підприємства, так ця частка у 2017 році становила 60,39%, а у 2018 році 60,40%, у 2019 році – 65,73%, в абсолютному вираженні цей показник також зростав від 230223 тис. грн до 314901 тис. грн. Необоротні активи мали нестабільну тенденцію, у 2018 році відбулось зростання на 37515 тис. грн (24,85%), а у 2019 році відбулось скорочення на 24343 тис. грн (12,91%). У структурі необоротні активи у 2017 році становили 39,61%, у 2018 році – 39,60%, а у 2019 році – 34,27%.

Розглянемо детальніше динаміку та структуру необоротних активів підприємств. Аналіз здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках. Проаналізуємо динаміку та структура необоротних активів ПАТ «Дубномолоко» за 2017-2019 роки (табл.2.11).

Таблиця 2.11

**Динаміка та структура необоротних активів ПАТ «Дубномолоко»
за 2017-2019 роки**

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Нематеріальні активи	136045	42,21	173592	45,17	173575	44,99	37547	-17	27,60	-0,01
Незавершені капітальні інвестиції	34041	10,56	46085	11,99	27152	7,04	12044	-18933	35,38	-41,08
Основні засоби	152156	47,21	163566	42,56	185031	47,96	11410	21465	7,50	13,12
Довгострокові фінансові інвестиції	62	0,02	62	0,02	62	0,02	0	0	0,00	0,00
Активи	322304	100,00	384317	100,00	385831	100,00	62013	1514	19,24	0,39

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Отже, основну частку необоротних активів на ПАТ «Дубномолоко» становили основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби зростали у динаміці протягом досліджуваного періоду на 11410 тис. грн або на 7,50% у 2018 році та на 21465 тис. грн або на 13,12% у 2019 році. У структурі у 2017 році становили 47,21%, у 2018 році

відбулось зменшення до 42,56%, а у 2019 році склали 47,96%. Така тенденція може свідчити про орієнтацію підприємства на створення матеріальних умов для розширення його основної діяльності. Нематеріальні активи мали нестабільну тенденцію, так у 2018 році вони зростали на 37547 тис. грн або на 27,60%, а у 2019 році відбулось зменшення на 17 тис. грн або на 0,01%. У структурі частка нематеріальних активів становила 42,21% у 2017 році, у 2018 році відбулось зростання до 45,17%, а у 2019 році відбулось зменшення до 44,99%. Така частка нематеріальних активів є позитивною, оскільки, свідчить про те, що підприємство поряд із виробництвом вкладає кошти у інноваційні активи. Незавершені капітальні інвестиції становили 10,56% у 2017 році, у 2018 році відбулось зростання питомої ваги до 11,99%, а у абсолютному вираженні на 12044 тис. грн (35,38%), у 2019 році становили 7,04% і зменшились у сумі на 18933 тис. грн (41,08%). Довгострокові фінансові інвестиції становлять дуже малу частку і були незмінними протягом досліджуваного періоду і склали 62 тис. грн.

Розглянемо динаміку та структура необоротних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки (табл.2.12).

Таблиця 2.12

Динаміка та структура необоротних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Нематеріальні активи	3098	1,20	3300	1,18	2557	0,44	202	-743	6,52	-22,52
Незавершені капітальні інвестиції	24608	9,53	57646	20,64	85431	14,56	33038	27785	134,26	48,20
Основні засоби	223515	86,55	209890	75,14	495926	84,54	-13625	286036	-6,10	136,28
Інші фінансові інвестиції	7023	2,72	8513	3,05	2700	0,46	1490	-5813	21,22	-68,28
Необоротні активи	258244	100,00	279349	100,00	586614	100,00	21105	307265	8,17	109,99

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Провівши аналіз динаміки та структури на ПАТ «Тернопільський молокозавод» можемо зробити висновок, що необоротні активи в основному склались з основних засобів, які становили 86,55% у 2017 році, а у 2018 році відбулось зменшення на 12625 тис. грн або на 6,10%, а у структурі до 75,14%, у 2017 році навпаки відбулось

зростання на 286036 тис. грн або на 136,28%, а у структурі до 84,54%. Вагому частку займали незавершені капітальні інвестиції, які становили у 2017 році 9,53%, у 2018 році відбулось зростання на 33038 тис. грн або на 134,26%, а у структурі до 20,64%, в той час як у 2019 році відбулось також зростання на 27785 тис. грн або на 48,20%, хоча у структурі відбулось зменшення до 14,56%. Нематеріальні активи становили незначну частку, а саме 1,20% у 2017 році, у 2018 році відбулось зростання на 202 тис. грн або на 6,52%, а у структурі зменшення до 1,18%, у 2019 році питома вага становила 0,44%, а у абсолютному вираженні відбулось зменшення на 743 тис. грн або на 22,52%. Інші фінансові інвестиції також займали незначну частку, а саме 2,72% у 2017 році, у 2018 році відбулось зростання на 1490 тис. грн (21,22%), а у структурі становили 3,05%, у 2019 році відбулось скорочення на 5813 тис. грн (68,28%), а у структурі 0,46%.

Таблиця 2.13

Динаміка та структура необоротних активів ПАТ «Бель Шостка Україна» за
2017-2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Нематеріальні активи	3865	2,56	1254	0,67	316	0,19	-2611	-938	-67,55	-74,80
Незавершені капітальні інвестиції	5063	3,35	7071	3,75	10449	6,37	2008	3378	39,66	47,77
Основні засоби	79867	52,90	84329	44,74	10965	66,63	4462	-73364	5,59	-87,00
Інвестиційна нерухомість	265	0,18	8	0,00	8	0,00	-257	0	-96,98	0,00
Довгострокові фінансові інвестиції	61910	41,01	61886	32,84	721	0,44	-24	-61165	-0,04	-98,83
Відстрочені податкові активи	0	0,00	33937	18,00	43283	26,37	33937	9346	100,00	27,54
Необоротні активи	150974	100,00	188489	100,00	164146	100,00	37515	-24343	24,85	-12,91

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Отже, основну частку необоротних активів на ПАТ «Бель Шостка Україна» становлять основні засоби, у 2017 році ця частка становила 52,90%, у 2018 році відбулось зростання на 4462 тис. грн або на 5,59%, а у структурі зменшились до 44,74%, а у 2019 році основні засоби становили 10965 тис. грн, хоча первісна вартість основних засобів становила 318214 тис. грн, проте амортизація становила 208849 тис.

грн, тому у структурі основні засоби склали тільки 66,63%. Вагому частку займали довгострокові фінансові інвестиції, які становили 41,01% у 2017 році, які зменшували протягом досліджуваного періоду до 721 тис. грн та у структурі до 0,44%, що є позитивним. Нематеріальні активи становили 2,56% у 2017 році, і зменшились у 2018 році на 2611 тис. грн (67,55%), а у 2019 році також зменшились на 938 тис. грн (74,80%) і у структурі склали 0,19%. Інвестиційна нерухомість зменшилась від 265 тис. грн до 8 тис. грн. Відстрочені податкові активи у 2017 році були відсутніми, а у 2018 році становили 33937 тис. грн, у питомій вазі 18,00%, у 2019 році відбулось зростання на 9346 тис. грн або на 27,54%. Отже, підприємства нарощують базу для своєї операційної діяльності, що в майбутньому дасть змогу наростити обсяги виробництва

У процесі аналізу використання оборотних активів необхідно встановити забезпеченість підприємства запасами, а також виявити надлишкові і непотрібні запаси. Підприємства зацікавлені здійснювати свою діяльність при мінімальних запасах активів. Тому, для початку розглянемо склад і структуру оборотних активів ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках А, Б, В, Д, Е, Ж, К, Л, М.

Розглянемо динаміку складу і структури оборотних активів на ПАТ «Дубномолоко» (табл.2.14).

Таблиця 2.14

Динаміка складу і структури оборотних активів ПАТ «Дубномолоко»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Запаси	202907	49,01	210099	47,82	224860	48,02	7192	14761	3,54	7,03
Дебіторська заборгованість	200044	48,32	224293	51,05	231139	49,36	24249	6846	12,12	3,05
Гроші та їх еквіваленти	8148	1,97	351	0,08	6012	1,28	-7797	5661	-95,69	1612,82
Інші оборотні активи	2905	0,70	4558	1,04	6274	1,34	1653	1716	56,90	37,65
Всього оборотних активів	414008	100,00	439320	100,00	468303	100,00	25312	28983	6,11	6,60

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Отже, аналізуючи дані таблиці 2.14, за 2017-2019 рр. відбулось зростання

оборотних активів на підприємстві на суму 25312 тис. грн. або на 6,11% у 2018 році, а у 2019 році на 28983 тис. грн або на 6,60%. Основний вплив на зміну оборотних активів мало збільшення дебіторської заборгованості на суму 24249 тис. грн., або у відносному вираженні – 12,12% у 2018 році, в той час як у 2019 році відбулось зростання на 6846 тис. грн або на 3,05% та збільшення запасів на суму 7192 тис. грн. або на 3,54% у 2018 році, а у 2019 році відбулось зростання на 14761 тис. грн або на 7,03%. Інші оборотні активи підприємства протягом досліджуваного періоду зазнали збільшення на 1652 тис. грн, або 56,90% у 2018 році та у 2019 році на 1716 тис. грн або на 37,65%. Гроші та їх еквіваленти у 2017 році скоротились на 7791 тис. грн або на 95,69%, проте у 2019 році відбулось зростання на 5661 тис. грн або на 1612,82%.

Найбільшу частку у структурі оборотних активів займали у 2017 р. запаси, а саме 49,01%, що у 2018 році зменшились до позначки 47,82%, а у 2018 та 2019 роках дебіторська заборгованість, а саме 51,05% та 49,36% відповідно. Також вагому складову у структурі оборотних активів займають гроші та їх еквіваленти, які зменшили свою частку з 1,97% до 1,28%.

Розглянемо динаміку складу і структури оборотних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки (табл.2.15).

Таблиця 2.15

Динаміка складу і структури оборотних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Запаси	73901	35,18	85590	30,44	90109	33,40	11689	4519	15,82	5,28
Дебіторська заборгованість	118200	56,27	187077	66,54	169359	62,77	68877	-17718	58,27	-9,47
Гроші та їх еквіваленти	17316	8,24	6669	2,37	9109	3,38	-10647	2440	-61,49	36,59
Інші оборотні активи	647	0,31	1797	0,64	1232	0,46	1150	-565	177,74	-31,44
Всього оборотних активів	210064	100,00	281133	100,00	269809	100,00	71069	-11324	33,83	-4,03

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Проаналізувавши таблицю 2.15 можемо зробити висновок, що оборотні активи на ПАТ «Тернопільський молокозавод» мали нестабільну тенденцію, так у 2018 році відбулось зростання на 71069 тис. грн або на 33,83% і становили 281133 тис. грн, а у 2019 році відбулось зменшення показника на 11324 тис. грн або на 4,03% до 269809

тис. грн. Така тенденція зумовлена нестабільністю показника дебіторської заборгованості, так у 2018 році відбулось зростання на 68877 тис. грн (58,27%), а у 2019 році відбулось скорочення на 17718 тис. грн (9,47%). Запаси протягом досліджуваного періоду зростали на 11689 тис. грн (15,82%) та на 4519 тис. грн (5,28%) відповідно. Гроші та їх еквіваленти у 2018 році скоротилися на 10647 тис. грн або на 61,49%, а у 2019 році відбулось зростання цього показника на 2440 тис. грн або на 36,59%. Інші оборотні активи також були нестабільними так у 2018 році зросли на 1150 тис. грн (177,74%), а у 2019 році скоротились на 565 тис. грн або на 31,44%.

Основну частку оборотних активів протягом досліджуваного періоду складала дебіторська заборгованість, яка становила у 2017 році 56,27%, а у 2018 році відбулось зростання до 66,54%, а вже у 2019 році відбулось зменшення до 62,77%. Значну частку також становили запаси 35,18% у 2017 році, а у 2019 році – 33,40%. Гроші та їх еквіваленти становили у 2017 році 8,24%, а у 2019 році – 3,38%.

Розглянемо динаміка складу і структури оборотних активів ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки (табл.2.16).

Таблиця 2.16

Динаміка складу і структури оборотних активів ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Запаси	96888	42,08	84069	29,24	92907	29,50	-12819	8838	-13,23	10,51
Дебіторська заборгованість	124968	54,28	145847	50,72	148640	47,20	20879	2793	16,71	1,92
Гроші та їх еквіваленти	3340	1,45	56633	19,70	73309	23,28	53293	16676	1595,60	29,45
Інші оборотні активи	5027	2,18	987	0,34	0	0,00	-4040	-987	-80,37	-100,00
Всього оборотних активів	230223	100,00	287536	100,00	314901	100,00	57313	27365	24,89	9,52

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Проаналізувавши таблицю 2.16 можемо зробити висновок, що оборотні активи на ПАТ «Бель Шостка Україна» протягом досліджуваного періоду зростали на 57313 тис. грн або на 24,89% у 2018 році та на 27365 тис. грн або на 9,52 тис. грн у 2019 році і становили 314901 тис. грн. Така тенденція зумовлена зростанням в основному дебіторської заборгованості на 20879 тис. грн (16,71%) у 2018 році, а у 2019 році на 2793 тис. грн (1,92%). Також зростання показника гроші та їх еквіваленти на 53293

тис. грн (1595,60%) у 2018 році та на 16676 тис. грн (29,45%) у 2019 році. В той час як, інші оборотні активи зменшувались протягом досліджуваного періоду на 4040 тис. грн або на 80,37% у 2018 році та на 987 тис. грн або на 100% у 2019 році і були відсутніми на кінець досліджуваного періоду. Запаси мали нестабільну тенденцію протягом 2017-2019 років, так у 2018 році відбулось зменшення на 12819 тис. грн або на 13,23%, а у 2019 році відбулось зростання на 8838 тис. грн або на 10,51%.

Основну частку оборотних активів Пат «Бель Шостка Україна» становила дебіторська заборгованість, яка зменшувалась у структурі, так з 54,28% до 47,20%. Також значну частку становили запаси, які теж зменшували свою частку від 42,08% до 29,50%. Гроші та їх еквіваленти збільшували свою частку в структурі від 1,45% до 23,28%, а інші оборотні активи навпаки зменшили свою частку в структурі від 2,18% до 0%.

У процесі аналізу оборотних активів необхідно встановити забезпеченість підприємства запасами, а також виявити надлишкові і непотрібні запаси ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках.

Розглянемо динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки (табл.2.17).

Таблиця 2.17

Динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Дубномолоко»
за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Виробничі запаси, тис. грн.	26980	19405	33461	-7575	14056	-28,08	72,43
Незавершене виробництво, тис. грн.	151875	148566	164565	-3309	15999	-2,18	10,77
Готова продукція, тис. грн.	22167	37568	24624	15401	-12944	69,48	-34,45
Товари, тис. грн.	1885	4560	2210	2675	-2350	141,91	-51,54
Коефіцієнт накопичення запасів	7,44	3,99	7,38	-3,45	3,39	-	-
Надлишкові запаси, тис.грн	154803	125843	171192	-28960	45349	-18,71	36,04

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Як видно з таблиці 2.17, протягом досліджуваного періоду відбувається спочатку скорочення, а потім зростання надлишкових запасів на фоні такої ж тенденції виробничих запасів та незавершеного виробництва. Сума надлишкових

запасів зменшилась в динаміці на 28960 тис. грн та зросла у 2019 році на 45349 тис. грн. Коефіцієнт накопичення зменшився від 7,44 до 3,99, а у 2019 році відбулось зростання до 7,38. Таке значне зростання оцінюється негативно. Проте той факт, що аналізований показник перевищує критичне значення свідчить про те, що структура запасів все ще залишається незадовільною, що можна пояснити накопиченням надлишкових і непотрібних виробничих запасів.

Розглянемо динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки (табл.2.18).

Таблиця 2.18

Динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Тернопільський молокозавод»
за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018- 2017	2019- 2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Виробничі запаси, тис. грн.	31053	33496	36096	2443	2600	7,87	7,76
Незавершене виробництво, тис. грн.	294	0	0	-294	0	-100,00	0,00
Готова продукція, тис. грн.	42543	52059	53962	9516	1903	22,37	3,66
Товари, тис. грн.	11	35	51	24	16	218,18	45,71
Коефіцієнт накопичення запасів	0,74	0,64	0,67	-0,09	0,03	-	-
Надлишкові запаси, тис. грн	-	-	-	-	-	-	-

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Отже, протягом досліджуваного періоду були відсутні надлишкові запаси. Коефіцієнт накопичення зменшився від 0,74 до 0,64 у 2018 році, а у 2019 році відбулось зростання до 0,67. Така тенденція до зменшенні оцінюється позитивно. Також варто врахувати той факт, що аналізований показник в межах критичного значення свідчить про те, що структура запасів все ще залишається задовільною, що можна пояснити недостатчею надлишкових виробничих запасів.

Розглянемо динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки (табл.2.19).

Таблиця 2.19

Динаміка коефіцієнта накопичення запасів ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018- 2017	2019- 2018	2018/ 2017	2019/ 2018

Виробничі запаси, тис. грн.	24105	24816	25162	711	346	2,95	1,39
Незавершене виробництво, тис. грн.	46778	33672	30364	-13106	-3308	-28,02	0,00

Продовження таблиці 2.19

Готова продукція, тис. грн.	25037	21426	28860	-3611	7434	-14,42	34,70
Товари, тис. грн.	968	4155	8521	3187	4366	329,24	105,08
Коефіцієнт накопичення запасів	2,73	2,29	1,49	-0,44	-0,80	-	-
Надлишкові запаси, тис. грн.	46814	32907	18145	-13907	-14762	-29,71	-44,86

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Отже, протягом досліджуваного періоду відбувається зменшення надлишкових запасів на фоні зменшення незавершеного виробництва. Сума надлишкових запасів зменшилась в динаміці на 15907 тис. грн у 2018 році, а у 2019 році на 14762 тис. грн. Коефіцієнт накопичення зменшився від 2,73 до 1,49. Така тенденція до зменшенні оцінюється позитивно.

Також варто врахувати той факт, що аналізований показник в не є в межах критичного значення і що свідчить про те, що структура запасів все ще залишається незадовільною, що можна пояснити недостатчею надлишкових виробничих запасів.

Проаналізувавши три підприємства ми виявили, що основну частку оборотних активів становить дебіторська заборгованість, яка протягом досліджуваного періоду зростала, тому варто проаналізувати детальніше динаміку складу і структури дебіторської заборгованості ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках. Важливе значення має оцінка заборгованості підприємства, оскільки вона є коштами, що виручаються іншими контрагентами і можуть створити реальну загрозу платоспроможності підприємства.

Розглянемо динаміка складу і структури дебіторської заборгованості ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки (табл.2.20).

Таблиця 2.20

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості
ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	164351	82,16	97670	43,54	167412	72,43	-66681	69742	-40,57	71,41
Дебіторська заборгованість за розрахунками	14338	7,17	101706	45,34	45261	19,58	87368	-56445	609,35	-55,50
Інша поточна дебіторська заборгованість	21359	10,68	24929	11,11	18478	7,99	3570	-6451	16,71	-25,88
Всього дебіторської заборгованості	200048	100,00	224305	100,00	231151	100,00	24257	6846	12,13	3,05

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Проаналізувавши таблицю 2.20 можемо зробити висновок, що дебіторська заборгованість протягом досліджуваного періоду у 2018 році збільшилась на 24257 тис. грн та 6846 тис. грн, або на 12,13% та 3,05% у 2019 році, що є негативним, оскільки кошти повною мірою не повертаються в оборот на підприємство.

Така тенденція спостерігалась за рахунок збільшення усіх видів дебіторської заборгованості, а саме: дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги збільшилась у 2019 році на 69742 тис. грн, або 71,41%, сума дебіторської заборгованості за розрахунками збільшилась у 2018 році на 87368 тис. грн, або більше як у 609,35%, а сума іншої поточної заборгованості зросла на 3570 тис. грн, або 16,71%.

Основну частку становила дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги, яка зменшувалась протягом досліджуваного періоду від 82,16% до 72,43%. Значну частку також становить дебіторська заборгованість за розрахунками у 2017 році – 7,17%, у 2018 році – 45,34%, а у 2019 році – 19,58%. Інша поточна заборгованість становила у 2017 році – 10,68%, у 2018 році – 11,11% та у 2019 році – 7,99%. Одразу розглянемо динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості ПАТ «Дубномолоко» (табл.2.21).

Таблиця 2.21

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості
ПАТ «Дубномолоко» за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	152574,5	212176,5	227728	59602	15551,5	39,06	7,33
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	340151	426664	453811,5	86513	27147,5	25,43	6,36
Чистий дохід, тис. грн.	1707077	1937060	2048889	229983	111829	13,47	5,77
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,45	0,50	0,50	0,05	0,00	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	32,18	39,43	40,01	7,26	0,58	–	–
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	11,19	9,13	9,00	-2,06	-0,13	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Дебітори розраховувались з підприємством у 2017 році через 32 дні, у 2018 році через 39 днів, а у 2019 році через 40 днів, що є негативним, оскільки дебітори розраховуються з підприємством на 6 та 1 дні повільніше ніж попереднього року.

Також відбулось зменшення кількості проведених розрахунків з дебіторами, у 2017 році вони розраховувались 11 разів, а у 2018 та 2019 роках – 9 разів.

Розглянемо динаміку складу і структури дебіторської заборгованості ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки (табл.2.22).

Таблиця 2.22

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості
ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	90066	76,20	110673	59,16	144354	85,24	20607	33681	22,88	30,43
Дебіторська заборгованість за розрахунками	21594	18,27	52799	28,22	8489	5,01	31205	-44310	144,51	-83,92
Інша поточна дебіторська заборгованість	6540	5,53	23605	12,62	16516	9,75	17065	-7089	260,93	-30,03
Всього дебіторської заборгованості	118200	100,00	187077	100,00	169359	100,00	68877	-17718	58,27	-9,47

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Розглянувши таблицю 2.22 можемо зробити висновок, що дебіторська заборгованість на ПАТ «Тернопільський молокозавод» зростала протягом досліджуваного періоду в основному за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 20607 тис. грн або на 22,88% у 2018 році та у 2019 році на 33681 тис. грн або на 30,43%. Дебіторська заборгованість за розрахунками та інша поточна заборгованість у 2018 році зросли на 31205 тис. грн (144,51%) та 17065 тис. грн (260,93%), відповідно, а у 2019 році відбулось скорочення цих показників на 44310 тис. грн (83,92%) та 7089 тис. грн (30,03%).

Основну частку становила дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, яка становила у 2017 році – 76,20%, 2018 році – 59,16% та у 2019 році – 85,24%. Значну частку також становила дебіторська заборгованість за розрахунками у 2017 році – 18,27%, у 2018 році – 28,22% та у 2019 році – 5,01%. В той час як, інша дебіторська заборгованість становила 5,53% у 2017 році, 12,62% у 2018 році та 9,75% у 2019 році.

Розглянемо динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки (табл.2.23).

Таблиця 2.23

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості
ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	93811	152638,5	155558	58827,5	2919,5	62,71	1,91
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	171272	245598,5	253781	74326,5	8182,5	43,40	3,33
Чистий дохід, тис. грн.	1522871	1799343	1752721	276472	-46622	18,15	-2,59
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,55	0,62	0,61	0,07	-0,01	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	22,18	30,54	31,95	8,36	1,41	–	–
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	16,23	11,79	11,27	-4,45	-0,52	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Розглянувши таблицю 2.23, можемо стверджувати, що коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість показав у 2017 році, що частка дебіторської заборгованості становила 55% у оборотних активах, а у 2018 році – 62% та у 2019 році – 61%, що оцінюється негативно.

Дебітори розраховувались з підприємством у 2017 році через 22 дні, у 2018 році через 31 день, а у 2019 році через 32 дні, що оцінюється негативно, оскільки дебітори розраховуються з підприємством на 9 та 1 дні повільніше ніж попереднього року. Протягом досліджуваного періоду зменшилась кількість проведених розрахунків з дебіторами, у 2017 році вони розраховувались 16 разів, а у 2018 році – 12 разів та 2019 роках – 11 разів.

Розглянемо динаміку складу і структури дебіторської заборгованості ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки (табл.2.24).

Таблиця 2.24

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості
ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки

Показники	2017		2018		2019		Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	111717	89,40	127754	87,59	128132	86,18	16037	378	14,36	0,30
Дебіторська заборгованість за розрахунками	13188	10,55	15722	10,78	20508	13,79	2534	4786	19,21	30,44

Продовження таблиці 2.24

Інша поточна дебіторська заборгованість	63	0,05	2371	1,63	45	0,03	2308	-2326	3663,49	-98,10
Всього дебіторської заборгованості	124968	100,00	145847	100,00	148685	100,00	20879	2838	16,71	1,95

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Розглянувши таблицю 2.24 можемо зробити висновок, що дебіторська заборгованість ПАТ «Бель Шостка Україна» зростала протягом досліджуваного періоду за рахунок зростання дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 16037 тис. грн (14,36%) у 2018 році та на 378 тис. грн (0,30%) у 2019 році. Та за рахунок зростання дебіторської заборгованості за розрахунками на 2534 тис. грн (919,21%) у 2018 році та на 4786 тис. грн (30,44%) у 2019 році. Що стосується іншої поточної дебіторської заборгованості, то цей показник мав нестабільну тенденцію, так у 2018 році відбулось зростання на 2308 тис. грн (3663,49%), а у 2019 році відбулось зменшення на 2326 тис. грн (98,10%)

Основну частку становить дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, яка зменшувалась у структурі протягом досліджуваного періоду від 89,40% до 86,18%. Значну частку становила дебіторська заборгованість за розрахунками, яка зростала у частці від 10,55% до 13,79%.

Розглянемо динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки (табл.2.25).

Таблиця 2.25

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості
ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017–2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	113866,5	135407,5	147266	21541	11858,5	18,92	8,76
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	205870,5	353124	383036	147253,5	29912	71,53	8,47
Чистий дохід, тис. грн.	827516	849484	828358	21968	-21126	2,65	-2,49
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,55	0,38	0,38	-0,17	0,00	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	49,54	57,38	64,00	7,85	6,62	–	–
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7,27	6,27	5,62	-0,99	-0,65	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Розглянувши таблицю 2.25, можемо стверджувати, що коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість становив, що у 2017 році частка

дебіторської заборгованості склала 55% у оборотних активах, а у 2018 та 2019 роках – 38%, така тенденція оцінюється позитивно. Дебітори розраховувались з підприємством у 2017 році через 50 дні, у 2018 році через 57 днів, а у 2019 році через 64 дні, що оцінюється негативно, оскільки дебітори розраховуються з підприємством на 7 та 7 дні повільніше ніж попереднього року. Також відбулось зменшення кількості проведених розрахунків з дебіторами, у 2017 році вони розраховувались 7 разів, а у 2018 році – 6 разів та 2019 роках – 6 разів.

Якщо ми проаналізуємо динаміку оцінки дебіторської заборгованості в цілому, вона буде негативною, оскільки дебіторська заборгованість призведе до уповільнення оборотності капіталу, а також до ризику непогашення боргів та зменшення прибутку. Тому ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» зацікавлені у скороченні термінів погашення належних йому платежів.

Розглянемо динаміку показників ефективності використання оборотних активів ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» здійснимо на основі фінансової звітності наведеної в додатках.

Проаналізуємо динаміку показників ефективності використання оборотних активів ПАТ «Дубномолоко» за 2017-2019 роки (табл.2.26).

Таблиця 2.26

Динаміка показників ефективності використання оборотних активів ПАТ
«Дубномолоко» за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	340151	426664	453811,5	86513	27147,5	25,43	6,36
Чистий дохід, тис. грн.	1707077	1937060	2048889	229983	111829	13,47	5,77
Чистий прибуток, тис. грн.	16658	29058	16422	12400	-12636	74,44	-43,49
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	5,02	4,54	4,51	-0,47	-0,03	–	–
Тривалість обороту оборотних активів, днів	71,73	79,29	79,74	7,562	0,44	–	–
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,22	0,22	0,22	0,021	0,00	–	–
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	4,90	6,81	3,62	1,913	-3,19	–	–
Валовий прибуток	83468	77977	57956	-5491	-20021	-6,58	-25,68
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	24,54	18,28	12,77	-6,26	-5,51	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Отже, протягом досліджуваного періоду оборотні активи за 2017 рік зробили

5,02 обороти за рік, у 2018 році – 4,54 обороти за рік та у 2019 році – 4,51 обороти за рік. Відбулося зниження коефіцієнта оборотності, а саме на 0,47 та 0,03, що призвело до зростання тривалості обороту оборотних активів, тривалість обороту у 2017 році становила – 71 днів, а у 2018 році – 79 днів, та у 2019 році – 80 днів, тобто відбулось зростання на 8 та 1 дні, що є негативним. Коефіцієнт закріплення оборотних активів у 2017-2019 роках був незмінним і залишився на позначці 0,22. Показники рентабельності за чистим прибутком зріс у 2019 році до 6,81%, а у 2019 році зменшився до 3,62%, що оцінюється негативно. Рентабельність за валовим прибутком у 2017 році становила 24,54%, у 2018 році. – 18,28%, а у 2019 році – 12,77%, зменшення відбулося на 6,26% та 5,51%. Тому, таку динаміку показників ефективності використання оборотних активів слід оцінити негативно, оскільки кількість оборотів основних засобів зменшилась, а тривалість обороту зросла.

Проведемо аналіз динаміки показників ефективності використання оборотних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки (табл.2.27).

Таблиця 2.27

**Динаміка показників ефективності використання оборотних активів ПАТ
«Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки**

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	171272	245598,5	253781	74326,5	8182,5	43,40	3,33
Чистий дохід, тис. грн.	1522871	1799343	1752721	276472	-46622	18,15	-2,59
Чистий прибуток, тис. грн.	42550	42905	-33803	355	-76708	0,83	-178,79
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	8,89	7,33	6,91	-1,565	-0,42	–	–
Тривалість обороту оборотних активів, днів	40,49	49,14	52,13	8,650	2,99	–	–
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,11	0,14	0,14	0,024	0,01	–	–
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	24,84	17,47	-13,32	-7,374	-30,79	–	–
Валовий прибуток	294174	416387	247359	122213	-169028	41,54	-40,59
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	171,76	169,54	97,47	-2,22	-72,07	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Отже, протягом досліджуваного періоду оборотні активи за 2017 рік зробили 8,89 обороти за рік, у 2018 році – 7,33 обороти за рік та у 2019 році – 6,91 обороти за рік. Відбулося зниження коефіцієнта оборотності, а саме на 1,56 та 0,42, що вплинуло на збільшення тривалості обороту оборотних активів, у 2017 році тривалість обороту

становила – 40 днів, а у 2018 році - 49 днів, та у 2019 році – 52 дні, тобто відбулось зростання на 9 та 3 дні, що є негативним. Коефіцієнт закріплення оборотних активів у 2018-2019 роках був незмінним і залишився на позначці 0,14. Показники рентабельності за чистим прибутком зменшились у динаміці, а саме з 24,84% до -13,32%, що є негативним. Рентабельність за валовим прибутком у 2017 році становила 171,76%, у 2018 році. – 169,54%, а у 2019 році – 97,47%, зменшення відбулося на 2,22% та 72,07%. Тому, загалом динаміка ефективності використання оборотних активів ПАТ «Тернопільський молокозавод» протягом досліджуваного періоду мала негативну тенденцію, оскільки кількість оборотів основних засобів зменшилась, а тривалість обороту зростає.

Розглянемо динаміку показників ефективності використання оборотних активів ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017-2019 роки (табл.2.28).

Таблиця 2.28

Динаміка показників ефективності використання оборотних активів
ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	205870,5	353124	383036	147253,5	29912	71,53	8,47
Чистий дохід, тис. грн.	827516	849484	828358	21968	-21126	2,65	-2,49
Чистий прибуток, тис. грн.	16779	-11417	-6857	-28196	4560	-168,04	-39,94
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,02	2,41	2,16	-1,61	-0,24	–	–
Тривалість обороту оборотних активів, днів	89,56	149,65	166,47	60,088	16,82	–	–
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,25	0,42	0,46	0,167	0,05	–	–
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	8,15	-3,23	-1,79	-11,383	1,44	–	–
Валовий прибуток	141950	142177	141346	227	-831	0,16	-0,58
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	68,95	40,26	36,90	-28,69	-3,36	–	–

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Отже, за аналізований період оборотні активи за 2017 рік зробили 4,02 обороти за рік, у 2018 році – 2,41 обороти за рік та у 2019 році – 2,16 обороти протягом року. Коефіцієнт оборотності протягом досліджуваного періоду зменшився, а саме на 1,61 та 0,24, у 2017 році тривалість обороту становила – 90 днів, а у 2018 році - 150 днів, та у 2019 році – 166 дні, тобто відбулось зростання на 60 та 16 дні, що оцінюється негативно. Коефіцієнт закріплення оборотних активів у 2017 році становив 0,25, у

2018 році відбулось зростання до 0,42, а у 2019 році до 0,46, тобто частка оборотних активів в чистому доході зростала, що є негативним. Показники рентабельності за чистим прибутком зменшились у динаміці, а саме з 8,15% до -1,79%, що є негативним. Рентабельність за валовим прибутком у 2017 році становила 68,95%, у 2018 році. – 40,26%, а у 2019 році – 36,90%, зменшення відбулося на 28,69% та 3,36%. Тому, динаміка показників ефективності використання оборотних активів є негативною.

Отже, провівши ґрунтовне дослідження активів підприємств, можемо зробити такий загальний висновок, що активи зростали протягом досліджуваного періоду. Необоротні активи мали нестабільну тенденцію, проте у всіх підприємствах основну частку займали основні засоби, що є виправданим для промислових підприємств, це свідчить, що вони нарощують свою виробничу базу. Провівши аналіз показників ефективності використання основних засобів, можемо зробити висновок, що кожне підприємство ефективно використовує свої основні засоби. Довгострокових фінансових інвестицій та інших необоротних активів немає у підприємств, що є позитивним.

Основну частку активів підприємств займали оборотні активи, які зростали у всіх підприємствах окрім у 2019 році ПАТ «Тернопільський молокозавод», таке зростання було зумовлене зростанням такого показника як дебіторська заборгованість, в свою чергу дебіторська заборгованість зросла за рахунок зростання дебіторської заборгованості за продукцію, роботи, товари, послуги, проте темпи зростання її були більшими ніж зростання чистого доходу оцінюється негативно, оскільки, це означає, що приріст дебіторської заборгованості зумовлений зменшенням обсягів продажу продукції. Також у підприємств були наявними дебіторська заборгованість за розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість та їх зростання оцінюється негативно, оскільки свідчить про відволікання коштів з обороту підприємства без виправданих причин. Також показники як оцінки дебіторської заборгованості, так і ефективності використання оборотних активів мали негативну тенденцію.

2.3. Аналіз показників фінансової стійкості підприємств

Одним з основних показників діяльності підприємства є аналіз фінансової стійкості підприємств, який відображає достатність власного для фінансування фінансових ресурсів, необхідність залучення позикових коштів, та їх вплив на фінансовий стан підприємства. Виділяють два види показників фінансової стійкості – абсолютні та відносні.

Аналіз показників фінансової стійкості проводиться шляхом аналізу абсолютних та відносних показників фінансової стійкості.

Оцінимо фінансову стійкість підприємств, тобто охарактеризують здатність ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод», ПАТ «Бель Шостка Україна» використовувати власний капітал та залежність від позикових коштів. Аналіз здійснено на основі фінансової звітності наведеної в додатках.

Оцінка фінансової стійкості підприємств здійснена в табл. 2.32

Таблиця 2.32

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості підприємств за 2017-2019 роки

Показник	Підприємство	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення, тис.грн	
					2018- 2017	2019- 2018
1.1 Власні джерела формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	-307641	-319547	-304971	-11906	14576
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	-75465	-55279	-5465695	20186	-5410416
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	67123	-70749	-55202	-137872	15547
1.2 Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	29154	-186077	-294388	-215231	-108311
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	88486	120580	-5271971	32094	-5392551
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	72120	36485	45630	-35635	9145
1.3 Основні джерела формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	29154	-186077	-294388	-215231	-108311
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	97174	137836	-5254846	40662	-5392682
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	138805	36485	45630	-102320	9145

Продовження таблиці 2.32

2.1 Надлишок (+) / нестача (-) власних джерел формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	-510548	-529646	-529831	-19098	-185
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	-149366	-140869	-5555804	8497	-5414935
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	-29765	-154818	-148109	-125053	6709
2.2 Надлишок (+) / нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	-173753	-396176	-519248	-222423	-123072
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	14585	34990	-5362080	20405	-5397070
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	-24768	-47584	-47277	-22816	307
2.3 Надлишок (+) / нестача (-) основних джерел формування запасів	ПАТ "Дубномолоко"	-173753	-396176	-519248	-222423	-123072
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	23273	52246	-5344955	28973	-5397201
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	41917	-47584	-47277	-89501	307
Тип фінансової стійкості	ПАТ "Дубномолоко"	Кризовий	Кризовий	Кризовий	X	X
	ПАТ "Тернопільський молокозавод"	Нормальна	Нормальна	Кризовий	X	X
	ПАТ "Бель Шостка Україна"	Нестійкий	Кризовий	Кризовий	X	X

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-41].

Проаналізувавши таблицю 2.32 можемо зробити висновок, що ПАТ «Дубномолоко» протягом досліджуваного періоду мав кризовий фінансовий стан, тобто підприємство використовувало не лише власний капітал, а й довгострокові та поточні зобов'язання та забезпечення для фінансування своєї діяльності, таке співвідношення власних та позикових коштів є негативним. В ПАТ «Тернопільський молокозавод» протягом 2017-2018 роках була нормальна фінансова стійкість, тобто поряд з власними джерелами формування запасів підприємство використовувало довгострокові позикові джерела формування запасів, проте у 2019 році ситуація погіршилась, і в підприємства був кризовий фінансовий стан, тобто підприємство використовувало основні джерела формування запасів, що є негативним. ПАТ «Бель Шостка Україна» у 2017 році мала нестійкий фінансовий стан, а у 2018 та 2019 році уже мала кризовий стан, оскільки стала залучати кредиторську заборгованість.

Наступним етапом оцінки фінансової стійкості є аналіз відносних показників ПАТ «Дубномолоко» за 2017-2019 роки (табл.2.33).

Таблиця 2.33

Динаміка відносних показників фінансової стійкості ПАТ «Дубномолоко»
за 2017-2019 роки

Показник	Нормативне значення	2017	2018	2019	Абсолютний приріст	
					2018-2017	2019-2018
Власний капітал, тис.грн	-	14663	64786	80860	50123	16074
Активи, тис. грн	-	736312	823653	854134	87341	30481
Зобов'язання, тис.грн	-	721649	758867	773274	37218	14407
Довгострокові зобов'язання та забезпечення, тис. грн	-	336795	133470	10583	-203325	-122887
ВОК, тис. грн	-	29154	-186077	-294388	-215231	-108311
Запаси, тис.грн	-	202907	210099	224860	7192	14761
Необоротні активи, тис. грн	-	322304	384333	385831	62029	1498
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,02	0,08	0,09	0,06	0,02
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,98	0,92	0,91	-0,06	-0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	1-2	50,22	12,71	10,56	-37,50	-2,15
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75-0,9	0,48	0,24	0,11	-0,24	-0,13
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	49,22	11,71	9,56	-37,50	-2,15
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3-0,5	1,99	-2,87	-3,64	-4,86	-0,77
Коефіцієнт забезпечення запасами	0,5-0,8	0,14	-0,89	-1,31	-1,03	-0,42

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

За даними таблиці 2.33, всі відносні показники фінансової стійкості підприємства впродовж досліджуваного періоду знаходилися за межами нормативних значень. Відносні показники фінансової стійкості ПАТ «Дубномолоко» оцінюються негативно, хоч частка власного капіталу підприємства збільшилась, але вона становила малу кількість капіталу підприємства, із 2% у 2017 році до 9% у 2019 році. Питома вага зобов'язань зменшилась, із 98% до 91%. Відповідно сума активів, що припадала на 1 грн. власного капіталу зменшилась від 50,22 грн до 10,56 грн. Частка капіталізованих джерел у фінансуванні підприємства зменшилась з 0,48 до 0,11, що є негативним. Сума зобов'язань, що припадала на 1 грн власного капіталу зменшилась від 49,22 грн до 9,56 грн, про що свідчить коефіцієнт фінансового ризику, що є позитивним адже, відбулося зменшення позикових коштів. Коефіцієнт маневреності власного капіталу мав динаміку до зменшення, зокрема у 2017 році він становив 1,99, у 2018 році отримав від'ємне значення -2,87, а у 2019 році знову зменшився до -3,64 через залучення поточних зобов'язань для формування джерел фінансування. Зменшення коефіцієнта маневреності власного капіталу свідчить про зменшення частки власного капіталу, якою можна вільно маневрувати.. Також протягом

досліджуваного періоду спостерігалось зростання частки запасів сформованих за рахунок власного оборотного капіталу. При цьому власний оборотний капітал не досягав величини запасів, про що свідчить коефіцієнт забезпеченості запасами. Таким чином, динаміка відносних показників фінансової стійкості ПАТ «Дубномолоко» оцінюється негативно.

Проаналізуємо динаміку відносних показників фінансової стійкості ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки (табл.2.34).

Таблиця 2.34

Динаміка відносних показників фінансової стійкості
ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки

Показник	Нормативне значення	2017	2018	2019	Абсолютний приріст	
					2018-2017	2019-2018
Власний капітал, тис. грн	-	182779	224070	400919	41291	176849
Активи, тис. грн	-	468308	560482	856423	92174	295941
Зобов'язання, тис. грн	-	285529	336412	455504	50883	119092
Довгострокові зобов'язання та забезпечення, тис. грн	-	163951	175859	193724	11908	17865
ВОК, тис. грн	-	113036	120580	8029	7544	-112551
Запаси, тис. грн	-	73901	85590	90109	11689	4519
Необоротні активи, тис. грн	-	233694	279349	586614	45655	307265
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,39	0,40	0,47	0,01	0,07
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,61	0,60	0,53	-0,01	-0,07
Коефіцієнт фінансової залежності	1-2	2,56	2,50	2,14	-0,06	-0,37
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75-0,9	0,74	0,71	0,69	-0,03	-0,02
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	1,56	1,50	1,14	-0,06	-0,37
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3-0,5	0,62	0,54	0,02	-0,08	-0,52
Коефіцієнт забезпечення запасами	0,5-0,8	1,53	1,41	0,09	-0,12	-1,32

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Як свідчать наведені дані у таблиці 2,34 усі показники перебували не в нормативних значеннях. Частка власного капіталу досягала 39% у 2017 році, 40% - у 2018 році та 47% - у 2019 році, в той час як питома вага зобов'язань становила 61% - у 2017 році, 60% - у 2018 році та 53% у 2019 році, це говорить про те, що в компанії протягом усього періоду переважає позиковий капітал, що є негативним. Відповідно сума активів яка припала на 1 грн власного капіталу у 2017 році становила 2,56 грн, у 2018 році 2,50 грн, та у 2019 році – 2,14 грн, що є негативним, оскільки, власного капіталу недостатньо щоб покривати активи компанії. Частка стабільних

(капіталізованих) джерел у фінансуванні компанії становили 74% у 2017 році, 71% у 2018 році та 69% у 2019 році, а це означає, що компанія майже повністю покривала активи підприємства за рахунок стабільних джерел фінансування. Як свідчить коефіцієнт фінансового ризику сума зобов'язань, яка припадала на 1 грн власного капіталу мала стабільну динаміку до зменшення від 1,56 грн до 1,14 грн. Коефіцієнт маневреності власного капіталу зменшувався від 0,62 у 2017 році до 0,02 у 2019 році, оскільки відбулось зростання власного капіталу, саме цю частку власного капіталу компанія може вкладати в оборотні активи. Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами перевищував нормативне значення і коливався від 1,53 до 0,09. Це означає, що величина власного оборотного капіталу була досить високою, окрім 2019 року, запаси були повністю сформовані за рахунок власного оборотного капіталу.

Проаналізуємо динаміку відносних показників фінансової стійкості ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017-2019 роки (табл.2.35).

Таблиця 2.35

Динаміка відносних показників фінансової стійкості ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017-2019 роки

Показник	Нормативне значення	2017	2018	2019	Абсолютний приріст	
					2018-2017	2019-2018
Власний капітал, тис. грн	-	218097	117740	108944	-100357	-8796
Активи, тис. грн	-	381197	476025	479047	94828	3022
Зобов'язання, тис.грн	-	163100	358285	370103	195185	11818
Довгострокові зобов'язання та забезпечення, тис. грн	-	4997	107234	100832	102237	-6402
ВОК, тис. грн	-	72120	36485	45630	-35635	9145
Запаси, тис. грн	-	96888	84069	92907	-12819	8838
Необоротні активи, тис. грн	-	150974	188489	164146	37515	-24343
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,57	0,25	0,23	-0,32	-0,02
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,43	0,75	0,77	0,32	0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	1-2	1,75	4,04	4,40	2,30	0,35
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75-0,9	0,59	0,47	0,44	-0,11	-0,03
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	0,75	3,04	3,40	2,30	0,35
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3-0,5	0,33	0,31	0,42	-0,02	0,11
Коефіцієнт забезпечення запасами	0,5-0,8	0,74	0,43	0,49	-0,31	0,06

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

За даними таблиці 2.35, всі відносні показники фінансової стійкості підприємства впродовж досліджуваного періоду знаходилися за межами

нормативних значень, окрім коефіцієнта автономії та коефіцієнта фінансового ризику та коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2017-2019 роках. В цілому динаміка відносних показників фінансової стійкості була негативною, оскільки вона супроводжувалася зростанням зобов'язань та зменшенням власного капіталу підприємства. Зокрема частка власного капіталу скоротилася від 57% у 2017 році до 23% у 2019 році про що свідчить коефіцієнт автономії. Натомість частка зобов'язань зростала впродовж досліджуваного періоду, їх частка зросла від 43% до 77% про що свідчить коефіцієнт концентрації позикового капіталу. Також спостерігалось зростання суми активів, що припадала на 1 грн. власного капіталу, із 1,75 грн до 4,40 грн. Коефіцієнт фінансової стійкості свідчить про зменшення частки стабільних джерел у структурі джерел фінансування із 0,59 до 0,44, що оцінюється негативно. Динаміка коефіцієнта маневреності власного капіталу свідчить про зростання частки власного капіталу, якою можна вільно маневрувати. Значення даного коефіцієнта збільшилось від 0,33 до 0,42. Також протягом досліджуваного періоду спостерігалось зменшення частки запасів сформованих за рахунок власного оборотного капіталу від 0,74 до 0,49.

Провівши аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості усі підприємства є залежними від позикових коштів, які впливають на їхній фінансовий стан. Так, абсолютні показники показали, що підприємства знаходяться у кризовому фінансовому стані, тобто підприємства використовують для покриття запасів не тільки власний капітал, а й довгострокові та поточні зобов'язання та забезпечення. Відносні показники показали негативну залежність від позикових коштів.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДУБНОМОЛОКО», ПАТ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», ПАТ «БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА»

3.1. Оптимізація структури фінансових ресурсів підприємств

Як стверджують О.Г. Головка та К.В. Шляпкіна результат фінансової стійкості підприємства «...залежать від того, наскільки раціонально використовується капітал. Дотримуючись певних пропорцій власного та позикового капіталу, ви можете забезпечити необхідний рівень фінансової незалежності, рентабельності, а також максимізувати ринкову вартість підприємства. У ринкових умовах існує необхідність обґрунтування оптимальної структури капіталу» [42, с.236].

А.І. Бланк говорить, що «...на сьогодні не існує єдиного універсального методу оптимізації структури капіталу, за допомогою якого підприємство визначало б оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом. «Оптимальна структура капіталу - це співвідношення використання власних та позикових коштів, за яких ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової прибутковості та коефіцієнтом стійкості підприємства, тобто максимально збільшується його ринкова вартість» [43, с. 512].

Т.Ю. Остренко наводить таке визначення оптимізації структури капіталу, що це «...таке співвідношення між власним та позиковим капіталом, яке забезпечує найбільш ефективну пропорційність між прибутковістю та фінансовою стійкістю підприємства» [44, с. 488].

Тому, для підприємства є важливо проводити аналіз оптимізації структури капіталу. Метою постійного аналізу є мінімізація витрат на залучення позикових коштів, що дасть змогу постійно забезпечувати максимальну ринкову вартість інвестицій власників підприємства.

Виходячи з того, що основна мета оптимізації структури капіталу – «...знайти оптимальне співвідношення між власним та позиковим капіталом, ми можемо

сформуванати основні завдання оптимізації структури капіталу» [45, с. 69]:

- формування необхідної структури капіталу, яка б забезпечувала стійкий розвиток підприємства;

- забезпечення умов, за яких підприємство отримуватиме максимальну суму прибутку. Звичайно, оптимальну структуру капіталу неможливо визначити кількісно.

Однак керівництво підприємства може визначити його приблизну вартість, розраховавши на основі факторів впливу та власного практичного досвіду, що максимально наближує структуру планування до оптимальної величини. Оптимізація структури капіталу - одна із складних проблем управління фінансами. Т. В. Семенова та А. С. Шамрицька наводять такі етапи оптимізації структури капіталу:

- «1. Аналіз капіталу підприємства.

2. Оцінювання основних факторів, які визначають структуру капіталу.

3. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності.

4. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості.

5. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків.

6. Формування відповідного показника цільової структури капіталу» [46].

Провівши аналіз оптимізації структури капіталу підприємства на основі таких етапів, підприємство може спрогнозувати найкращу структуру капіталу підприємства.

І. А. Бланк показує, що «...більшість авторів виділяють три методи оптимізації структури капіталу:

- оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності. Цей метод заснований на багатоваріантних розрахунках рівня фінансової прибутковості (рентабельності власного капіталу) з різною структурою капіталу. Останнє виражається через такий показник, як вплив фінансового важеля;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості. Метод заснований на попередній оцінці власного та позикового капіталу за різних умов їх формування, обслуговування та здійснення багатоваріантних розрахунків

середньозваженої вартості капіталу і, таким чином, знаходження найбільш реальної ринкової вартості підприємства;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. Він пов'язаний з процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних компонентів активів підприємства: необоротних активів, оборотних активів (з їх поділом на постійні та змінні частини)» [43].

На думку Джеймса К. Ван Хорна, «фінансовим левериджем є використання позикових коштів із фіксованою процентною ставкою для збільшення прибутку власників простих акцій» [47].

О. М. Гайдаєнко наводить такі формули для розрахунку ефекту фінансового левериджу (ЕФЛ):

$$\langle \text{ЕФЛ} = (1 - \text{Спп}) * (\text{Квра} - \text{Св}) * (\text{ВК} / \text{ПК}) \quad (3.1)$$

де Спп – ставка податку на прибуток;

Квра – коефіцієнт валової рентабельності активів, %;

Св – ставка відсотка за кредит, що сплачується підприємством за використання залученого капіталу, %;

ЗК – середня сума залученого капіталу;

ВК – середня сума власного капіталу» [48, с. 74]:.

Ефект фінансового важеля полягає в тому, що компанія, яка використовує позикові кошти, сплачує відсотки за позику і тим самим збільшує постійні витрати і, як наслідок, зменшує прибуток та рентабельність. Зростання фінансових витрат залучених коштів супроводжується збільшенням сили важеля і збільшенням ризику. Фінансовий леверидж дозволяє визначити безпечну суму позикових коштів, розрахувати допустимі умови кредитування і, отже, важливий для забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

Г. О. Крамаренко зазначає, «...що західні економісти вважають оптимальним значення на рівні 30-50%. За їх словами, якщо позика приносить менше 30% додаткового доходу, то залучення таких позик – не найкраще рішення. У той же час, коли вартість перевищує 50%, збільшуються фінансові ризики підприємства» [49, с. 156].

Для того щоб визначити оптимальну структуру капіталу ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна», при різному співвідношенні власного й позикового капіталу підприємства розрахуємо ефект фінансового левериджу для даних підприємств.

Таблиця 3.1

Динаміка ефекту фінансового левериджу ПАТ «Дубномолоко»
за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018-2017	2019-2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	20336,0	35452,0	20265,0	15116,0	-15187,0	174,33	57,16
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	363188,0	274857,0	144805,5	-88331,0	-130051,5	75,68	52,68
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	23374,5	39724,5	72797,0	16350,0	33072,5	169,95	183,25
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	339813,5	235132,5	72008,5	-104681,0	-163124,0	69,19	30,62
Економічна рентабельність активів, %	17,16	13,58	17,23	-3,58	3,65	-	-
Плече фінансового левериджу	14,54	5,92	0,99	-8,62	-4,93	-	-
Податковий щит	0,82	0,82	0,81	0,00	-0,01	-	-
Фінансові витрати, тис. грн.	41975,0	1861,0	4680,0	-40114,0	2819,0	4,43	251,48
Ставка за кредит, %	12,35	0,79	6,50	-11,56	5,71	-	-
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	62311,00	37313,00	24945,00	-24998,00	-12368,00	59,88	66,85
ЕФЛ, %	57,21	62,02	8,60	4,81	-53,42	-	-
Диференціал	4,80	12,78	10,73	7,98	-2,06	-	-
Частка ВК, %	6,44	14,45	50,27	8,02	35,82	-	-
Частка ПК, %	93,56	85,55	49,73	-8,02	-35,82	-	-
Витрати з податку на прибуток	3 678	6 394	3 843	2716,00	-2551,00	173,84	60,10

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Розрахунок ефекту фінансового левериджу показав, що ПАТ «Дубномолоко» отримувало приріст рентабельності власного капіталу від використання позикових коштів у 2017-2019 роках. При цьому цей приріст становив 57,21%, 62,02% та 8,60% відповідно, тобто ефект фінансового левериджу був досить високим. Разом із тим, у 2018 році середня ставка за кредит зменшилась до 0,79%, а у 2019 році середня ставка за кредит зросла до 6,50%, а економічна рентабельність активів зменшилась у 2018 році до 13,58%, а у 2019 році зросла до 17,23%. Це зумовило зростання диференціала у 2018 році до 12,78%, а у 2019 році відбулось зменшення до 10,73%. Тому у 2019 році було можливо розглянути варіанти оптимізації структури капіталу підприємства.

Таким чином, для визначення раціонального співвідношення власного капіталу

та позикового капіталу ПАТ «Дубномолоко» на майбутні періоди, який ми розрахували на основі моделі оптимізації. Суть цієї моделі полягає в критерії максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності власного капіталу, використовуючи механізм фінансового важеля, тобто, якщо підприємство використовує позикові кошти, то цим саме вказує на зміну коефіцієнта рентабельності власного капіталу (Додаток Ф).

Проаналізувавши додаток Ф можемо зробити висновок, що за критерієм максимізації ефекту фінансового левериджу для ПАТ «Дубномолоко» найкращим є 18 варіант, коли власний капітал становить 15%, а позиковий – 85%.

При фактичній структурі капіталу підприємство мало кризовий фінансовий стан, проте отримувало позитивний ефект фінансового левериджу, який становив 8,6%. Як показали розрахунки, оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації фінансової рентабельності передбачає нарощення позик. З точки зору забезпечення прийняттого рівня фінансового ризику, ефект фінансового левериджу не повинен перевищувати 50% економічної рентабельності активів. Цій умові відповідає фактична ситуація 2019 року, де підприємство використовувало довгострокові кредитні кошти, які є стабільними джерелами. Проте, щоб покращити тип фінансової стійкості та не втратити у вигоді від використання позикових коштів, підприємству доцільно спрямувати зусилля на покращення управління запасами та дебіторською заборгованістю.

Таблиця 3.2

Динаміка ефекту фінансового левериджу ПАТ «Тернопільський молокозавод»
за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	52452,00	52678,00	-33862,00	226,00	-86540,00	100,43	-64,28
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	309552,50	386301,50	641742,00	76749,00	255440,50	124,79	166,12
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	160458,00	203424,50	417820,50	42966,50	214396,00	126,78	205,39
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	149094,50	182877,00	223921,50	33782,50	41044,50	122,66	122,44
Економічна рентабельність активів, %	25,65	21,06	0,47	-4,59	-20,59	-	-

Продовження таблиці 3.2

Плече фінансового левериджу	0,93	0,90	0,54	-0,03	-0,36	96,75	59,61
Податковий щит	0,81	0,81	1,00	0,00	0,19	100,40	122,99
Фінансові витрати, тис. грн.	26954,00	28681,00	36904,00	1727,00	8223,00	106,41	128,67
Ставка за кредит, %	18,08	15,68	16,48	-2,40	0,80	-	-
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	79406,00	81359,00	3042,00	1953,00	-78317,00	102,46	3,74
ЕФЛ, %	5,71	3,94	-8,59	-1,77	-12,53	-	-
Диференціал	7,57	5,38	-16,01	-2,20	-21,38	-	-
Частка ВК, %	51,84	52,66	65,11	0,82	12,45	-	-
Частка ПК, %	48,16	47,34	34,89	-0,82	-12,45	-	-
Витрати з податку на прибуток, тис. грн.	9 902	9 773	59	-129,00	-9714,00	98,70	0,60

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Розрахунок ефекту фінансового левериджу показав, що ПАТ «Тернопільський молокозавод» отримувало приріст рентабельності власного капіталу від використання позикових коштів у 2017-2018 роках. При цьому цей приріст становив 5,71% та 3,94, тобто ефект фінансового левериджу був досить невисоким. Разом із тим, у 2018 році середня ставка за кредит зменшилась до 15,68%, а економічна рентабельність активів різко зменшилась до 21,06%. У 2019 році рентабельність різко зменшилась до 0,47%, а ставка за кредит зросла до 16,48%. Це зумовило виникнення негативного диференціалу та тієї ситуації, що позикові кошти приводили до зниження рентабельності власного капіталу на 8,59%. Тобто, процент перевищує рентабельність, що є негативним. Тому у 2019 році, зважаючи на різке скорочення рентабельності, фінансування за рахунок позикових коштів було невиправданим та надто дорогим. Для підприємства оптимальною структурою капіталу є 100% фінансування за рахунок власних коштів, а саме нарощення прибутку, оскільки, прибуток є внутрішнім джерелом самофінансування, який допоможе збільшити власний капітал. А в результаті дасть змогу покращити його фінансову стійкість. ПАТ «Тернопільський молокозавод» має кризовий фінансовий стан і не отримує вигоди від використання позикових коштів. Тому максимальна рентабельність власного капіталу буде при відмові від позик і це й дасть змогу покращити фінансову стійкість.

Таблиця 3.3

Динаміка ефекту фінансового левириджу ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	16903,00	-15038,00	-6706,00	-31941,00	8332,00	-88,97	44,59
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	273223,00	201753,00	209776,50	-71470,00	8023,50	73,84	103,98
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	209546,50	167918,50	113342,00	-41628,00	-54576,50	80,13	67,50
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	63676,50	33834,50	96434,50	-29842,00	62600,00	53,13	285,02
Економічна рентабельність (збитковість) активів, %	9,79	-2,14	-0,29	-11,93	1,85	-21,86	13,41
Плече фінансового левириджу	0,30	0,20	0,85	-0,10	0,65	66,31	422,26
Податковий щит	1,01	1,24	0,98	0,23	-0,26	123,18	78,78
Фінансові витрати, тис. грн.	9840,00	10721,00	6104,00	881,00	-4617,00	108,95	56,93
Ставка за кредит, %	15,45	31,69	6,33	16,23	-25,36	205,05	19,98
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	26743,00	-4317,00	-602,00	-31060,00	3715,00	-16,14	13,94
ЕФЛ, %	-1,73	-8,46	-5,50	-6,72	2,95	487,68	65,07
Диференціал	-5,67	-33,83	-6,62	-28,16	27,21	597,10	19,56
Частка ВК, %	76,69	83,23	54,03	6,54	-29,20	108,52	64,92
Частка ПК, %	23,31	16,77	45,97	-6,54	29,20	71,96	274,12
Витрати з податку на прибуток, тис. грн.	-124	3 621	-151	3745,00	-3772,00	-2920,16	-4,17

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Розрахунок ефекту фінансового левириджу показав, що ПАТ «Бель Шостка Україна» отримувало зменшення рентабельності власного капіталу від використання позикових коштів у 2017-2019 роках. При цьому це зменшення становило 1,73%, 8,46%, 5,50%, тобто ефект фінансового левириджу був від'ємним. Разом із тим, у 2018 році середня ставка за кредит зросла до 31,69%, а економічна рентабельність активів різко зменшилась до від'ємного значення 2,14%. Це зумовило виникнення негативного диференціалу протягом досліджуваного періоду та тієї ситуації, що позикові кошти приводили до зниження рентабельності власного капіталу. Отже, протягом досліджуваного періоду зважаючи на різке скорочення рентабельності, фінансування за рахунок позикових коштів було невиправданим та надто дорогим для ПАТ «Бель Шостка Україна», тому, для підприємства також буде оптимальною

структурою повне забезпечення власним капіталом, без використання позик. Найкращим способом для збільшення власного капіталу є покращення формування прибутку.

Отже, одне із основних завдань забезпечення фінансової стійкості підприємства це є прийнятне співвідношення власних та позикових коштів підприємства, яке буде давати максимальну рентабельність та прибуток, як результат фінансової діяльності.

Провівши аналіз оптимізації структури капіталу підприємств за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності, можна сказати, що ПАТ «Дубномолоко» у 2019 році мало оптимальну структуру капіталу з точки зору забезпечення вигоди його власників та недопущення надмірної загрози банкрутства. При цьому тип фінансової стійкості був кризовий і хоча нарощення кредитів могло давати ще приріст рентабельності власного капіталу, проте воно було невиправданим, скільки зумовило б генерування надмірного фінансового ризику діяльності підприємства. Тому покращення фінансової стійкості в цих умовах доцільно забезпечувати удосконаленням управління запасами та дебіторською заборгованістю, а також значну увагу слід приділити зростанню прибутку, що дасть змогу підвищити фінансову безпеку функціонування підприємства.

Для ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» оптимальним є 100% фінансування за рахунок власних коштів, що доцільно досягнути внаслідок подолання збитковості та зростання прибутку. Прибуток є основним внутрішнім джерелом самофінансування, який забезпечує збільшення власного капіталу.

3.2. Удосконалення формування запасів та дебіторської заборгованості підприємств

Основою для діяльності будь-якого підприємства є оборотні активи, які забезпечать підприємству нормальне функціонування та виконання свої зобов'язань на максимум. Якщо підприємству не достатньо оборотних активів, то воно втрачає свої можливості для отримання прибутку.

В. Г. Баранова стверджує, що «...під системою управління оборотними активами необхідно усвідомлювати сукупність відокремлених, але пов'язаних між собою елементів, що забезпечують цілеспрямований вплив на об'єкт управління, шляхом реалізації функцій управління через використання комплексу методів управління з метою забезпечення належного рівня фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства» [50, с. 32-36].

Також В. Г. Баранова пише, що «...для ефективного управління активами менеджери мають орієнтуватися не лише на традиційні методи удосконалення процесу управління активами, але й винаходити нові нетрадиційні власні методи та приймати креативні рішення, які будуть ґрунтуватися на розширеному синтезі уже наявних здобутків сучасної теорії в даній сфері дослідження. Правильний підхід до управління активами допоможе швидко оздоровити підприємство досягнувши позитивних фінансових результатів. Створення стратегій фінансового оздоровлення підприємств має включати в себе створення принципів управління оборотними активами, тому що вони є найбільш гнучкою частиною майна. Але всупереч цьому, принципи управління оборотними активами не перероблені під сучасні умови і це відображається на практиці, оскільки в більшість вітчизняних підприємств не мають комплексного підходу не лише до управління оборотними, але й усіма іншими активами» [50, с. 32-36].

Тому, Г. В. Брушко наводить наступні «...завдання для ефективної системи управління оборотними активами:

- формування достатнього обсягу оборотних активів із позиції забезпечення поточної платоспроможності;
- оптимізація елементів оборотних активів, спрямована на виконання нормативів ліквідності;
- ефективне використання оборотних активів для забезпечення прибутковості та рентабельності діяльності суб'єкта господарювання;
- формування джерел фінансування оборотних активів із урахуванням вимог забезпечення фінансової стійкості» [51, с. 31-33].

За аналізом абсолютних показників фінансової стійкості на ПАТ

«Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» у 2017, 2018 та 2019 роках спостерігається кризовий фінансовий стан, тобто частка позикових коштів перевищувала частку власних коштів в структурі капіталу підприємства. Відносні показники фінансової стійкості також показали негативну структуру капіталу підприємства і не відповідали нормативним значенням і з тим спостерігалось зменшення виручки від реалізації та прибутку.

Отже, підприємствам недостатньо власних коштів для реалізації своєї фінансової діяльності і збільшення виробничих потужностей, проте отримання банківських кредитів не є доцільним, адже ставки за кредитами достатньо високі, це свідчить про те, що підприємствам кредити брати не вигідно, так як виплати за кредитами знижують прибуток. Це дозволяє зробити висновок, що підприємства потребують збільшення власних ресурсів і прискорення оборотності.

Наявність значного обсягу запасів, які забезпечують кризову фінансову стійкість на підприємствах, обтяжують баланс підприємства. Це означає, що «...підприємству необхідно оптимізувати товарний асортимент таким чином, щоб оборотність була достатньо високою. Це дозволить вивільняти кошти з обороту і направляти їх на подальше фінансування оборотних активів. Прискорення оборотності – це додаткові виробничі та фінансові цикли, що призводять до збільшення виручки. Тобто при прискоренні збільшується виручка і собівартість, постійні витрати зростають повільніше або взагалі не змінюються (так як обсяг запасів можна і не збільшувати, відповідно більша частина постійних витрат не зміниться), що призводить до збільшення прибутку та рентабельності» [54; 55].

Визначимо оптимальні обсяги запасів для ПАТ «Дубномолоко» та ПАТ «Бель Шостка Україна» в яких були наявні надлишкові запаси (табл.3.4).

Таблиця 3.4

Динаміка оптимального обсягу запасів ПАТ «Дубномолоко»

за 2017-2019 роки

Показник	Роки, тис.грн			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Наявні запаси	202907	210099	224860	7192	14761	3,54	7,03
Надлишкові запаси	154803	125843	171192	-28960	45349	-18,71	36,04

Оптимальні запаси	48104	84256	53668	36152	-30588	75,15	-36,30
-------------------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	--------

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Отже, провівши розрахунок оптимальних запасів на ПАТ «Дубномолоко», ми визначили, що у 2017 році вони становлять 48104 тис. грн, у 2018 році – 84256 тис. грн, а у 2019 році – 53668 тис. грн. Оптимальні запаси будуть зростати у 2018 році на 36152 тис. грн або на 75,15%, а у 2019 році будуть зменшуватись на 30588 тис. грн.

Розрахуємо оптимальний обсяг запасів для ПАТ «Бель Шостка Україна» (табл.3.5).

Таблиця 3.5

Динаміка оптимального обсягу запасів ПАТ «Бель Шостка Україна»
за 2017-2019 роки

Показник	Роки, тис.грн			Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Наявні запаси	96888	84069	92907	-12819	8838	-13,23	10,51
Надлишкові запаси	46814	32907	18145	-13907	-14762	-29,71	-44,86
Оптимальні запаси	50074	51162	74762	1088	23600	2,17	46,13

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-35].

Проаналізувавши таблицю 3.5 можемо зробити висновок, що оптимальні запаси у 2017 році становили 50074 тис. грн, у 2018 році – 51162 тис. грн, а у 2019 році цей показник становив 74762 тис. грн. У динаміці цей показник зростав на 1088 тис. грн або на 2,17% у 2018 році та на 23600 тис. грн або на 46,13%.

У зв'язку з вищесказаним підприємству при виборі оптимального товарного асортименту при кризовому фінансовому стані варто виконувати наступні дії: аналіз фінансового стану підприємств; розрахунок показників оборотності окремих товарних груп підприємств; вибір оптимального товарного асортименту – ґрунтується на товарних групах, на які є додатковий порівняно з обсягом продажів у минулому році попит

Для ефективнішого управління усіма оборотними активами вітчизняний вчений О. С. Бондаренко «...запропонував поділити їх на підрозділи:

- дебіторська заборгованість;
- запасами;
- грошові кошти та поточні фінанси» [52, с. 53].

Дебіторська заборгованість становить основну частку оборотних активів наших підприємств, тому проведемо аналіз управління дебіторською заборгованістю. Оскільки, вона також має негативний вплив на зменшення фінансової стійкості підприємства.

О. І. Лучков стверджує, що «...процес управління дебіторською заборгованістю підприємства є досить важливою складовою фінансового менеджменту, який має бути заінтересований в оптимізації її розміру. З однієї сторони дебіторська заборгованість вилучає обігові кошти з господарського обігу та має негативний вплив на їх оборотність. А з іншої сторони, коли збільшується обсяг дебіторської заборгованості, то це може говорити про збільшення обсягу продажу товарів підприємством» [56].

Оскільки, дуже малий та дуже великий обсяг дебіторської заборгованості є не вигідним підприємству, то для цього необхідно розрахувати її оптимальний рівень для конкретного підприємства. Враховуючи те, що частка дебіторської заборгованості в оборотних активах ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» протягом 2017-2019 року становила основну частку оборотних активів, що у свою чергу сприяє підвищенню рівня фінансової стійкості. Тому, визначимо оптимальний обсяг дебіторської заборгованості для ПАТ «Дубномолоко» (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Розрахунок оптимального розміру дебіторської заборгованості ПАТ
«Дубномолоко» за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/ 2017	2019/ 2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	152574,5	212176,5	227728	59602,00	15551,50	39,06	7,33
Чистий дохід, тис.грн	1707077	1937060	2048889	229983,00	111829,00	13,47	5,77
Оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	152574,5	173129,8	183124,8	20555,34	9995,01	13,47	5,77
Відхилення фактичної величини дебіторської заборгованості від оптимальної, тис. грн	0	39046,7	44603,2	39046,7	5556,5	-	-

Джерело: розраховано автором на основі даних [36-38].

Отже, проаналізувавши дані таблиці 3.10 можемо зробити висновок, що оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості скоригована на темп приросту доходу становила у 2018 році 173129,8 тис. грн, що менше на 39046,7 тис. грн середньорічної дебіторської заборгованості у 2018 році. А у 2019 році оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості становила 183124,8 тис. грн, що на 44603,2 тис. грн менше, ніж було наявно у 2019 році. При подальшому дотриманні розмірів дебіторської заборгованості із вживанням заходів які будуть її зменшувати, ПАТ «Дубномолоко» матиме достатньо грошей і, відповідно, зможе оплачувати розрахунки з кредиторами.

Визначимо оптимальний обсяг дебіторської заборгованості для ПАТ «Тернопільський молокозавод» (табл.3.7).

Таблиця 3.7

Розрахунок оптимального розміру дебіторської заборгованості ПАТ
«Тернопільський молокозавод» за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	93811	152638,5	155558	58827,5	2919,5	62,71	1,91
Чистий дохід, тис.грн	1522871	1799343	1752721	276472	-46622	18,15	-2,59
Оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	93811	110842,1	107970,1	17031,1	-2872,0	18,15	-2,59
Відхилення фактичної величини дебіторської заборгованості від оптимальної, тис. грн	0	41796,44	47587,92	41796,4	5791,5	-	-

Джерело: розраховано автором на основі даних [33-36].

У процесі аналізу ПАТ «Тернопільський молокозавод» ми здійснили розрахунок за допомогою темпу приросту чистого доходу, оптимальний обсяг дебіторської заборгованості становить 180273,9 тис. грн, що на 41796,44 тис грн відрізняється від обсягу дебіторської заборгованості в 2018 році. Оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості у 2019 році становила 107970,1 тис. грн, що на 47587,92 тис. грн менше, ніж була наявною середньорічна дебіторська заборгованість у 2019 році.

Визначимо оптимальний обсяг дебіторської заборгованості для ПАТ «Бель

Шостка Україна» (табл.3.8).

Таблиця 3.8

Розрахунок оптимального розміру дебіторської заборгованості ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2017-2019 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту,%	
	2017	2018	2019	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	113866,5	135407,5	147266	21541,0	11858,5	18,92	8,76
Чистий дохід, тис.грн	827516	849484	828358	21968,0	-21126,0	2,65	-2,49
Оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис.грн	113866,5	116889,3	113982,4	3022,8	-2906,9	2,65	-2,49
Відхилення фактичної величини дебіторської заборгованості від оптимальної, тис. грн	0	18518,2	33283,6	18518,2	14765,4	-	-

Джерело: розраховано автором на основі даних [39-41].

Проаналізувавши дані таблиці 3.8 можемо зробити висновок, що оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості, скоригована на темп приросту чистого доходу, у 2018 році має становити 116889,3 тис. грн, що на 18518,2 тис. грн менше, ніж наявна середньорічна величина дебіторської заборгованості у 2018 році. А у 2019 році оптимальна середньорічна величина дебіторської заборгованості становила 113982,4 тис. грн, що на 33283,6 тис. грн менше, ніж була наявна у 2019 році величина середньорічної дебіторської заборгованості.

Для зменшення дебіторської заборгованості доцільно провести програму надання знижки на оплату товару готівкою або за умови її придбання. Однак ця програма має право жити лише в тих підприємствах, де є можливі умови та контакти з клієнтами, якщо вони є постійними клієнтами, в яких компанія може бути цілком впевнена в умовах та розмірах. Існує метод прискорення повернення дебіторської заборгованості як факторинг - продаж дебіторської заборгованості іншій особі. Однак цей метод не є традиційним і не популярним у вітчизняній економіці. Причинами цього є високий ризик такої операції, велика маржа за факторингові послуги.

Отже, проводячи ефективне управління запасами та дебіторською заборгованістю дозволить підприємства покращити свій фінансовий стан для

забезпечення фінансової стійкості підприємства. Тому, ми визначили оптимальний обсяг запасів ПАТ «Дубномолоко» та ПАТ «Бель Шостка Україна», як наявні запаси за мінусом надлишкових запасів. Якщо звернути увагу на питання управління дебіторською заборгованістю, то підприємство може досягнути успіхів у зменшенні необхідності в активах. Неадекватний розмір дебіторської заборгованості є недоцільним перерозподілом капіталу підприємства, високий рівень якої може стати причиною зниження рівня фінансової стійкості або зниження об'ємів виробництва. Тому, ми визначили оптимальний розмір дебіторської заборгованості, який дозволить підприємствам збільшити свою фінансову стійкість.

3.3. Підвищення прибутковості діяльності підприємств

На сучасному етапі економічного розвитку нашої країни важливою складовою є ефективна фінансово-господарська діяльність підприємств, яка пов'язані з забезпечення фінансової стійкості підприємств та ефективним формуванням і розподілом фінансових ресурсів для досягнення максимальних фінансових результатів. Основним критерієм ефективної діяльності підприємства є прибуток, який забезпечує фінансову стійкість підприємства.

Отримання прибутку є поштовхом для проведення ще більш ефективної діяльності для отримання ще більшого прибутку, розробки нових методів використання ресурсів, збільшити асортимент товарів, послуг, на які буде постійний попит на ринку, використовувати нові потужності, знаходити нові ринки збуту. Власникам підприємств на сам перед необхідно визначити усі фактори, які впливають на прибуток, як позитивно, так і негативно.

В. М. Опарін вважає, що «...зовнішні фактори – це такі фактори впливу, які не залежать від функціонування підприємства, до них відносяться: регулювання цін державою, система оподаткування, транспортні та природні обставини, конкурентне середовище, темп інфляції та індексація доходів населення та інші. Внутрішні фактори – це такі чинники, які безпосередньо залежать від діяльності підприємства, до них відносяться: обсяги виготовлення продукції

підприємством, ефективність використання ресурсів, собівартість виготовленої продукції, рівень витрат та доходів підприємства, об'єм реалізованої продукції, ціна та якість продукції.

Резерви для підвищення рівня прибутковості підприємства, можна отримати у таких випадках:

- 1) збільшуючи обсяги випуску та реалізації продукції;
- 2) знижуючи витрати на виробництво та реалізацію продукції;
- 3) раціонально використовуючи кошти на оплату праці працівників підприємства;
- 4) запроваджуючи досягнення науково-технічного прогресу;
- 5) збільшення ціни реалізації при підвищенні якості продукції » [60]..

Проведемо факторний аналіз формування чистого прибутку ПАТ

«Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Ук-раїна» визначивши фактори, які на нього впливають.

В. В. Дяків та А. І. Бланк наводять «...для розрахунку зміни чистого прибутку за рахунок зміни непрямих матеріальних витрат використовують наступну формулу:

$$\Delta\text{ЧП} = -((\text{AB}_1 + 3\text{ZB}_1 + \text{OB}_1) - (\text{AB}_0 + 3\text{ZB}_0 + \text{OB}_0)), \quad (3.2)$$

де $\Delta\text{ЧП}$ – змінна величини чистого прибутку;

AB – адміністративні витрати;

ЗВ – витрати на збут;

OB – операційні витрати.

Розрахунок значення фактору зміни величини фінансових витрат на зміну чистого прибутку здійснюється за формулою:

$$\Delta\text{ЧП} - (\text{ФВ}_1 - \text{ФВ}_0), \quad (3.3)$$

де ФВ – фінансові витрати.

Зміна величини чистого прибутку за рахунок зміни розміру виплаченого податку на прибуток, розраховується за формулою:

$$\Delta\text{ЧП} - (\text{ПП}_1 - \text{ПП}_0), \quad (3.4)$$

де ПП – податок на прибуток.

Зміна величини чистого прибутку за рахунок зміни розміру собівартості продукції розраховується за формулою:

$$\Delta \text{ЧП} - (C_1 - C_0), \quad (3.5)$$

де С – собівартість реалізованої продукції» [58; 59].

Підставивши дані фінансової звітності досліджуваних підприємств за 2018-2019 роки можемо розрахувати показники факторного аналізу формування чистого прибутку.

Розглянемо показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ «Дубномолоко» за 2019 рік (табл.3.9).

Таблиця 3.9

Показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ
«Дубномолоко» за 2019 рік

Показники	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	1937060	2048889
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	0	0
Адміністративні витрати, тис. грн.	15030	16464
Витрати на збут, тис. грн.	7844	8497
Операційні витрати	6686	4913
Інші операційні доходи	4928	9227
Фінансові доходи, тис. грн.	54465	36189
Фінансові витрати, тис. грн.	1861	4680
Податок на прибуток, тис. грн.	6349	3843
Чистий прибуток, тис. грн.	35452	20265
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок непрямих витрат, тис.грн.		-314
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок фінансових витрат, тис.грн.		-2819
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок податку на прибуток, тис. грн.		2506
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок зміни собівартості продукції, тис. грн.		0

Джерело: розраховано автором на основі даних [34-35].

Проаналізувавши показники факторного аналізу формування чистого прибутку з таблиці 3,9, ми бачимо, що зростання непрямих витрат призвело до зменшення чистого прибутку на 314 тис. грн. у 2019 році, завдяки зростанню фінансових витрат чистий прибуток зменшився на 2819 тис. грн., зменшення суми сплаченого податку на прибуток призвело до зростання чистого прибутку на 2506 тис. грн., в той час як собівартість продукції була відсутня.

Результати цього дослідження дозволяють припустити, що найбільший вплив

на суми чистого доходу мають фінансові витрати, тому в майбутньому ПАТ «Дубномолоко» потрібно зменшити фінансові витрати. Іншим важливим фактором збільшення чистого прибутку є ріст доходу від реалізації продукції, тому для цього підприємству потрібно залучати додаткові ресурси.

Розглянемо показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ «Тернопільський молокозавод» за 2019 рік (табл.3.10).

Таблиця 3.10

Показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ
«Тернопільський молокозавод» за 2019 рік

Показники	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	1718859	1752721
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1457263	1505362
Адміністративні витрати, тис. грн.	34643	44162
Витрати на збут, тис. грн.	113921	161446
Операційні витрати	36869	38388
Інші операційні доходи	2579	2666
Фінансові доходи, тис. грн.	78742	6029
Фінансові витрати, тис. грн.	30503	36904
Податок на прибуток, тис. грн.	-8438	59
Чистий прибуток, тис. грн.	34807	-33803
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок непрямих витрат, тис.грн.		-58563
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок фінансових витрат, тис.грн.		-6401
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок податку на прибуток, тис. грн.		-8497
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок зміни собівартості продукції, тис. грн.		-48099

Джерело: розраховано автором на основі даних [37-38].

Отже, аналізуючи фактори, що впливають на формування чистого прибутку ПАТ «Тернопільський молочний комбінат» визначили, що збільшення непрямих витрат призвело до зменшення чистого прибутку на 58563 тис. грн. у 2019 році, за рахунок фінансових витрат у 2019 році чистий прибуток зменшився на 6 401 тис. грн., збільшення суми сплаченого податку на прибуток призвело до зменшення чистого прибутку на 8 497 тис. грн., зростання собівартості реалізованої продукції призвело до зменшення чистого прибутку на 48099 тис. грн. Результати дослідження ПАТ «Тернопільський молокозавод» показують, що найбільший вплив на суму чистого прибутку мають непрямі витрати, тому в майбутньому для ПАТ «Тернопільський молокозавод» необхідно зменшувати адміністративні витрати та накладні витрати на імпорт та експорт товарів. Іншим важливим фактором збільшення чистого прибутку є

збільшення доходу від реалізації продукції, для цього підприємству необхідно залучати додаткові ресурси.

Розглянемо показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ «Бель Шостка Україна» за 2019 рік (табл.3.11).

Таблиця 3.11

Показники факторного аналізу формування чистого прибутку ПАТ
«Бель Шостка Україна» за 2019 рік

Показники	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	849484	828358
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	707307	687012
Адміністративні витрати, тис. грн.	25415	12966
Витрати на збут, тис. грн.	118158	111423
Операційні витрати	6942	14433
Інші операційні доходи	7427	1220
Фінансові доходи, тис. грн.	-911	3744
Фінансові витрати, тис. грн.	10721	6104
Податок на прибуток, тис. грн.	3621	-151
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-11417	-6857
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок непрямих витрат, тис.грн.	11693	
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок фінансових витрат, тис.грн.	4617	
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок податку на прибуток, тис. грн.	3772	
Зміна обсягу чистого прибутку за рахунок зміни собівартості продукції, тис. грн.	20295	

Джерело: розраховано автором на основі даних [40-41].

Аналіз факторів впливу на формування чистого прибутку ПАТ «Бель Шостка Україна», показав, що зменшення непрямих витрат призвело до зменшення чистого збитку на 11693 тис. грн. у звітному періоді, за рахунок зменшення фінансових витрат у звітному періоді чистий збиток зменшився на 4617 тис. грн, зменшення розміру сплаченого податку на прибуток призвело до зменшення чистого збитку на 3772 тис. грн., зменшення собівартості реалізованої продукції призвело до зменшення чистого збитку на 20295 тис. грн.. Результати дослідження ПАТ «Бель Шостка Україна» вказують на те, що найбільший вплив на величину чистого збитку мають непрямі витрати та собівартість реалізованої продукції. Також вагомим фактором збільшення чистого прибутку є зростання доходу від реалізації продукції, для цього підприємству необхідно залучати додаткові ресурси, а то за звітний період цей показник зменшився, що є негативним.

Провівши аналіз трьох підприємств можемо зробити висновок, що їм необхідно

покращити систему управління чистим прибутком починаючи з етапу формування прибутку, підприємствам необхідно скоротити усі статті витрат та знаходити шляхи залучення нових додаткових ресурсів, для розширення діяльності. Крім того, впровадити систему контролінгу, яка відіграє важливу роль у системі управління фінансовими показниками. Вона допомагає виявити та одразу діяти на зміни, визначити причини цієї тенденції, з її допомогою можна створити шляхи вдосконалення обліку витрат на підприємстві, а також визначити відповідність стратегічних цілей розвитку підприємства. За допомогою систем контролю, використовуючи інформацію про інші системи управління фінансами, можна визначити внутрішньогосподарські резерви для поліпшення використання виробничих та фінансових ресурсів, забезпечення оперативного управління шляхом максимізації прибутку компанії.

Отож, провівши аналіз прибутковості діяльності підприємств ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» ми визначили, що основою є оптимальна структура капіталу підприємства. Тому, підприємствам необхідно сформувавши оптимальне співвідношення власних та позикових коштів, які забезпечать максимальні фінансові результати від діяльності підприємства. Фінансова стійкість підприємств залежить від управління дебіторською заборгованістю. Для збільшення обсягів чистого прибутку для підприємств ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» доцільним буде скорочення всіх витратних статей, таких як: налагодження системи збуту, підвищення продуктивності праці, зниження транспортних витрат, а також скоротити витрати на виробництво та реалізацію продукції.

ВИСНОВКИ

На сьогоднішній день економіка нашої країни є дуже нестабільною, така ж ситуація прослідковується і з діяльністю вітчизняних підприємств, тому їм необхідно забезпечувати ефективне використання фінансових ресурсів задля стабільності фінансової стійкості. Фінансові ресурси необхідно не тільки оновлювати, але й раціонально використовувати, що призведе до абсолютної фінансової стійкості і забезпечить прибуткову діяльність підприємств. Своєчасний і правильний аналіз факторів впливу, які можуть як позитивно, так і негативно впливати на діяльність підприємств, а як наслідок на забезпечення фінансовою стійкістю.

Дослідивши сутність фінансової стійкості різних вчених, ми вияснили, що фінансову стійкість можна розглядати, як такий стан фінансових ресурсів підприємства, ефективне розміщення та використання яких забезпечує безперервний розвиток виробництва. Фінансова стійкість є однією із найбільш важливих характеристик результатів діяльності будь-якого підприємства, адже кожне підприємство має за мету отримувати максимальний прибуток, який допоможе досягати стійкого фінансового стану. Для забезпечення фінансової стійкості підприємств необхідно постійно та детально контролювати діяльність підприємства та своєчасно реагувати на різні зміни як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі. За рівнем значущості можуть впливати фактори I – го рівня, фактори II – го рівня та фактори III – го рівня також мають вплив ендогенні та екзогенні фактори. Ендогенні фактори поділяються на дві групи фінансові та нефінансові фактори, в той час як, екзогенні поділяються на економічні, політичні, соціальні та екологічні.

Розглянули методика оцінки фінансового стану, а саме абсолютні та відносні показники. На основі абсолютних показників ми можемо вияснити за рахунок яких коштів відбувається фінансування ресурсів підприємств, визначити чи достатньо у підприємства власних коштів, чи йому необхідно залучати інші джерела фінансування. Відносні показники допомагають виявити проблеми та недоліки у

діяльності підприємства, причини цих проблем.

У процесі забезпечення фінансової стійкості підприємств насамперед необхідно визначати оптимальну структуру капіталу підприємства, яка забезпечить абсолютну фінансову стійкість, можливість залучення інших джерел фінансування, які позитивно впливатимуть на прибутковість.

Саме аналітичний підхід до аналізу пасивами, дозволить приймати обґрунтовані рішення, визначити ефективність їх використання та вплив на фінансові результати діяльності. Обсяг та структура пасивів ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» протягом досліджуваного періоду збільшувались, за рахунок зростання власного та позикового капіталу. Найбільшу частку капіталу ПАТ «Дубномолоко» становлять поточні зобов'язання та забезпечення. Власний капітал становив найменшу частку, проте зростав як у структурі, так і в абсолютному вираженні, а саме за рахунок зменшення непокритого збитку.

Основну частину фінансових ресурсів ПАТ «Тернопільський молокозавод» становить власний капітал, а саме нерозподілений прибуток та додатковий капітал. Власний капітал мав тенденцію до зростання за рахунок зростання нерозподіленого прибутку, в той час як, додатковий капітал мав нестабільну тенденцію, і вже наприкінці досліджуваного періоду був відсутнім.

Що стосується ПАТ «Бель Шостка Україна», то в даного підприємства основну частку становить власний капітал на початку досліджуваного періоду, а саме додатковий капітал, його частка у структурі власних джерел була найбільшою, хоча у підприємства був наявний непокритий збиток, який зростав у динаміці. На кінець досліджуваного періоду основну частку капіталу підприємства становили поточні зобов'язання та забезпечення, які зростали протягом досліджуваного періоду.

Провівши оцінку економічного потенціалу підприємств на основі динаміки кількості працівників, ми спостерігали негативну тенденцію до скорочення працівників на ПАТ «Дубномолоко» та ПАТ «Бель Шостка Україна», в той час як у ПАТ «Тернопільський молокозавод» відбулось зростання, на якому і є найбільша чисельність працівників. Найвищий обсяг чистого доходу серед досліджуваних

підприємств спостерігався на ПАТ «Дубномолоко», який зростав у динаміці, чистий дохід ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» мав нестабільну тенденцію. Що стосується чистого прибутку, то і ПАТ «Дубномолоко», і ПАТ «Тернопільський молокозавод» були прибутковими, в той час як ПАТ «Бель Шостка Україна» було збитковим.

При оцінці активів ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» в аналізованому періоді їх обсяги зростали. Це відбувалося за рахунок збільшення оборотних та необоротних активів. Найбільша частка активів на ПАТ «Дубномолоко» належала оборотним активам, а саме запасам та дебіторській заборгованості, частка яких була найбільшою в структурі майна підприємства протягом 2017-2019 років. Основна частка активів на ПАТ «Тернопільський молокозавод» припадала на необоротні активи, а саме на основні засоби, частка яких була найбільшою у структурі майна підприємства протягом 2017-2019 років. В той час, як в ПАТ «Бель Шостка Україна» найбільшу частку активів підприємства становили оборотні активи, а саме запаси та дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги їх його частка у структурі власних джерел була найбільшою.

Загалом, збільшення валюти балансу зазвичай свідчить про збільшення економічного потенціалу підприємства, зростання його виробничих можливостей. Аналізуючи зростання валюти балансу в динаміці, потрібно враховувати фактори, які на це вплинули. Бо якщо збільшення активів відбулось за рахунок таких видів власності, як основні засоби, довгострокові фінансові інвестиції, нематеріальні активи, запаси, довгострокові та поточні біологічні активи, грошові кошти та їх еквіваленти, це оцінюється позитивним і вказує на перспективи економічного зростання. Але якщо зростання активів відбувається в основному за рахунок довгострокової та поточної дебіторської заборгованості, ця тенденція є негативною. Коефіцієнт накопичення запасів показав наявність надлишкових запасів на двох підприємствах, а саме ПАТ «Дубномолоко» та ПАТ «Бел Шостка Україна». Проаналізувавши результати діяльності основних фондів, ми дійшли висновку, що всі аналізовані підприємства ефективно використовують свої основні засоби. Значну

частку активів склала дебіторська заборгованість, темпи приросту якої були вищими за зростання чистого прибутку, що є негативним, оскільки цей показник був зумовлений зменшенням обсягу продажів.

Щодо показників фінансової стійкості, то у ПАТ «Дубномолоко» був наявний кризовий стан, ПАТ «Тернопільський молокозавод» мав на початку досліджуваного періоду нормальний фінансовий стан, а на кінець звітного періоду був уже кризовий, а в ПАТ «Бель Шостка Україна» на початку досліджуваного періоду був нестійкий фінансовий стан, а на кінець кризовий. Відносні показники фінансової стійкості показали, що у підприємств є велика залежність від кредиторів, що порушує їх фінансову стійкість та збільшує фінансовий ризик.

Здійснивши аналіз напрямів вдосконалення забезпечення фінансової стійкості підприємств ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» ми визначили, що основним завданням для забезпечення фінансової стійкості є управління капіталом підприємства, а саме визначення оптимальної структури капіталу. Провівши аналіз оптимальної структури капіталу підприємств за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності ми виявили, що ПАТ «Дубномолоко» доцільно залучати позикові кошти, які сприятимуть покращенню фінансового стану підприємства, в той час, як для ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» залучення позикових коштів є недоцільним, підприємствам необхідно самостійно. При аналізі управління оборотними активами підприємствам необхідно проаналізувати ефективність управління дебіторською заборгованістю та надлишковими запасами, оскільки від них залежить стійкість фінансового стану та функціонування підприємства в цілому.

Для зростання прибутку на досліджуваних підприємствах, менеджерам необхідно здійснювати системний підхід, який враховує як стратегічні так і тактичні аспекти покращення фінансових результатів. Для збільшення обсягів чистого прибутку для підприємств ПАТ «Дубномолоко», ПАТ «Тернопільський молокозавод» та ПАТ «Бель Шостка Україна» доцільним буде скорочення всіх витратних статей, таких як: налагодження системи збуту, підвищення продуктивності праці, зниження транспортних витрат, а також скоротити витрати на виробництво та реалізацію

продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Вид. 4-те. Київ : МАУП, 2011. 151 с.
2. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 406 с.
3. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2000. 354 с.
4. Черниш С.С. Діагностика фінансового стану підприємства. *Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2010. Вип. 3. С. 111-114.
5. Савицька Г.В., Градова А.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2014. 654 с.
6. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 504 с.
7. Бочаров В. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Пітер, 2009. 240 с.
8. Корбутяк А.Г., Бута М.М. Підходи до трактування поняття «фінансовий стан підприємства». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 16. С. 149-152.
9. Дем'яненко М.Я. Фінансовий словник-довідник : словн. Київ : ІАЕУААН, 2003. 507 с.
10. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості) : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня к-та екон. Наук : 08.04.01. Київ, 2001. 17 с.
11. Білик, М.Д. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2005. 588 с.
12. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 566 с.

- 13.Щодо Методичних рекомендацій щодо аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій: лист Державної податкової адміністрації України від 27 січ. 1998 р. № 759/10/20-2117. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/GDPI1722?an=41> (дата звернення: 11.03.2020).
14. Смачило В. В. Оцінка фінансової стійкості підприємств. *Економічний простір* : зб. наукових праць. Дніпро : ПДАБА, 2016. Вип. 8. С. 29–32.
- 15.Максимов В. В. Напрями дослідження економічної стійкості підприємства. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. Сер. Економіка*. 2010. Вип. 3. С. 225–231.
- 16.Кравченко М.С. Сутність фінансової стійкості промислового підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2010. Вип. 2. С.61-63.
- 17.Литвин Б. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2010. 336 с.
- 18.Шеремет О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Кондор, 2005. 196 с.
- 19.Шиян Д. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : А.С.К., 2005. 240 с.
- 20.Саприкіна Л. М. Діагностика фінансового стану підприємства як основа забезпечення його економічної безпеки. *Ефективна економіка*. 2012. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1577>
- 21.Гринкевич С. С. Економічні основи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкових перетворень. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 7. С. 112–115.
22. Шкарабан С.І., Корецький Б.М., Ярощук О.В. Діагностика і прогнозування фінансово-господарського розвитку акціонерного товариства: монографія. Тернопіль : ТАЙП, 2010. 300 с.
- 23.Колосівська О. С., Радинський С.В. Методологічні підходи до оцінювання показників майнового стану підприємства. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 22-24 вер. 2016 р. Тернопіль : Крок, 2016 С. 80-82.

- 24.Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2011. 328с.
- 25.Хамів О. В. Аналіз показників фінансової стійкості. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 21. С. 332–337.
- 26.Хом'як І. В. Напрямки підвищення фінансової стійкості підприємств. *Луцький національний технічний університет*. 2015. № 18. URL: http://knutd.edu.ua/publications/conference/20.03.2015/Khomiak_18.pdf (дата звернення: 11.03.2020).
- 27.Смачило В. В. Оцінка фінансової стійкості підприємств. *Економічний простір*. 2016. № 8. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/EPSAE/article/view/4527>
- 28.Бланк І.А. Управління активами и капіталом підприємства : навч. посіб. Київ : Ніка-центр, 2003. 448 с.
29. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. та допов. Київ : КНЕУ, 2001. 528 с.
30. Інформація. ПАТ «Дубномолоко» : веб-сайт. URL: <http://dubnomoloko.pat.ua> (дата звернення: 10.06.2020).
31. Інформація. ПАТ «Тернопільський молокозавод» : веб-сайт. URL: <https://pjsc.molokija.com/ua> (дата звернення: 10.06.2020).
32. Інформація. ПАТ «Бель Шостка Україна» : веб-сайт. URL: <https://bel-ukraine.com> (дата звернення: 10.06.2020).
- 33.Фінансова звітність за 2017 рік. ПАТ «Дубномолоко» : веб-сайт. URL: <http://dubnomoloko.pat.ua/emitents/reports/year/2017> (дата звернення: 09.08.2020).
- 34.Фінансова звітність за 2018 рік. ПАТ «Дубномолоко» : веб-сайт.. URL: http://dubnomoloko.pat.ua/files/builders/3058/emitents/1623/reports_year/2018/form_full.rtf(дата звернення: 09.08.2020).
35. Фінансова звітність за 2019 рік. ПАТ «Дубномолоко» : веб-сайт.. URL: http://www.dubnomoloko.pat.ua/files/builders/3058/emitents/1623/reports_year/2019/form_full.rtf(дата звернення: 09.08.2020).

36. Фінансова звітність за 2017 рік. ПАТ «Тернопільський молокозавод» : веб-сайт.
URL:
https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/Річний%20звіт%20емітента%202017.pdf
(дата звернення: 09.08.2020).
37. Фінансова звітність за 2018 рік. ПАТ «Тернопільський молокозавод» : веб-сайт.
URL:
https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/Річний%20звіт%202018%20р.На%20сайті.pdf
(дата звернення: 09.08.2020).
38. Фінансова звітність за 2019 рік. ПАТ «Тернопільський молокозавод» : веб-сайт.
URL:
https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/Річний%20звіт%20емітента%20за%202020%20р.pdf
(дата звернення: 09.08.2020).
39. Фінансова звітність за 2017 рік. ПАТ «Бель Шостка Україна» : веб-сайт. URL:
<https://bel-ukraine.com/finance/financial-statements/financial-2017/>
(дата звернення: 09.08.2020).
40. Фінансова звітність за 2018 рік. ПАТ «Бель Шостка Україна» : веб-сайт.
URL:<https://bel-ukraine.com/finance/financial-statements/financial-2018/>
(дата звернення: 09.08.2020).
41. Фінансова звітність за 2019 рік. ПАТ «Бель Шостка Україна» : веб-сайт.
URL:<https://bel-ukraine.com/finance/financial-statements/financial-2020/>
(дата звернення: 09.08.2020).
42. Головка О. Г., Шляпкіна К. В. Формування оптимальної структури капіталу підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2012. № 49 (1022). URL:
http://www.kpi.kharkov.ua/archive/наукова_періодика/vestnik/Актуальні%20проблеми%20управління/2013/49/ФОРМУВАННЯ%20ОПТИМАЛЬНОЇ%20СТРУКТУРИ%20КАПІТАЛУ%20ПІДПРИЄМСТВА.pdf
(дата звернення: 20.10.2020).
43. Бланк, І. А. Управління формуванням капіталу : навч. посіб. Київ : Ніка-центр, 2012. 512 с.

44. Остренко Т.Ю. Оптимізація формування фінансових ресурсів підприємства. *Науковий блог*. 2012. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2012/optymizatsiya-formuvannya-finansovyh-resursiv-pidpryjemstva/> (дата звернення: 20.10.2020).
45. Подольська, В. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2010. 488 с.
46. Семенова Т. В., Шамрицька А. С. Оптимізація структури капіталу підприємства. *Молодий вчений*. 2014. № 6(2). URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/optimizatsiya-strukturi-kapitalu-pidpriemstva> (дата звернення: 20.10.2020).
47. Капітула С.В., Коміч Н.Б. Оптимізація структури капіталу підприємства як спосіб управління його рентабельністю. *Економічний вісник НГУ*. 2012. № 2. URL: http://ev.nmu.org.ua/docs/2012/2/EV20122_093-096.pdf (дата звернення: 20.10.2020).
48. Гайдаєнко О. М. Стратегічний аналіз : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2010. 323 с.
49. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2013. 156 с.
50. Баранова В. Г. Теоретичні засади управління оборотним. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2008. № 30. Одеса. С. 30-38.
51. Брушко Г. В. Методологічні основи управління оборотними активами. *Економічні науки. Проблеми матеріальні культури*. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/knp/179_31-33.pdf. (дата звернення: 20.10.2020).
52. Бодаренко О. С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств. *Інвестиції практика та досвід*. 2008. № 4. С. 40-44.
53. Мартьянов О. І. Оптимізація фінансових ресурсів підприємств України в умовах глобальної фінансової кризи. *Стратегія розвитку України*. 2010. № 1. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/3684/3839> (дата звернення: 20.10.2020).
54. Лойко В. В., Несенюк Є. С. Шляхи збільшення обсягу прибутку та

- підвищення дієвості управління прибутком промислового підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економічні науки*. 2015. № 7.
55. Григораш Т.Ф., Сокальська Є.С., Шабала А.В. Шляхи вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Молодий вчений*. 2014. № 10. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/10/14.pdf> Лучков О.І. Визначення оптимального розміру дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми економіки*. 2003. №1. С. 22–26. (дата звернення: 20.10.2020).
56. Бичкова Н.В. Оптимізація структури капіталу вітчизняних підприємств у контексті підвищення ефективності фінансової діяльності. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2013. № 1. С. 16-23.
57. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: учебный курс. Київ. 2008. 528 с.
58. Дяків В. В. Підходи до визначення сутнісних характеристик фінансових ресурсів підприємства. *Економіка*. 2013. № 3. URL: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Economics/3_139340.doc.htm (дата звернення: 20.10.2020).
59. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : КНЕУ, 2002. 240 с.

Додаток А

		Дата (рік, місяць, число)	Коди
			31.12.2017
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дубномолоко"	за ЄДРПОУ	05496081
Територія		за КОАТУУ	5610300000
Організаційно-правова форма господарювання	Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	112
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників ¹	1106		
Одиниця виміру	гис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	35600, Україна, Рівненська обл., м.Дубно, вул.Грушевського, 117А		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	159111	136045
первісна вартість	1001	169439	136101
накопичена амортизація	1002	41	56
Незавершені капітальні інвестиції	1005	30725	34041
Основні засоби:	1010	142632	152156
первісна вартість	1011	304557	336269
знос	1012	161925	184113
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	62	62

Продовження додатку А

інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	10287	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	342817	322304
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	153631	202907
Виробничі запаси	1101	17246	26980
Незавершене виробництво	1102	120299	151875
Готова продукція	1103	14672	22167
Товари	1104	1414	1885
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	32435	164351
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	41379	14334
з бюджетом	1135	1328	4
у тому числі з податку на прибуток	1136	1315	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	31291	21359
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	5652	8148
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	5652	8148
Витрати майбутніх періодів	1170	0	846
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в:	1180	0	0
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	578	2059
Усього за розділом II	1195	266294	414008
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	609111	736312

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14090	14090
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0

Продовження додатку А

Капітал у дооцінках	1405	169982	136307
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-151986	-135734
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	32086	14663
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	3561	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	331636	336795
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	335197	336795
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	7635	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	142495	184465
за розрахунками з бюджетом	1620	3190	3190
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	2395
за розрахунками зі страхування	1625	608	796
за розрахунками з оплати праці	1630	2465	2979
за одержаними авансами	1635	210	354
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	552
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	85225	192518
Усього за розділом III	1695	241828	384854

Продовження додатку А

IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	609111	736312

Примітки: д/в

Керівник

Власюк О.Ф.

Головний бухгалтер

Ясиновський О.О.

		Дата (рік, місяць, число)	31.12.2017
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дубномолоко"	за ЄДРПОУ	05496081

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 р.

I. Фінансові результати

Форма N 2

Код за ДКУД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1707077	1282357
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1623609)	(1248333)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	83468	34024
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5635	2004
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(11808)	(9692)
Витрати на збут	2150	(2018)	(1497)
Інші операційні витрати	2180	(5470)	(1356)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)

Продовження додатку Б

Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	69807	23483
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1	2030
Інші доходи	2240	2	3
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(41975)	(45777)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(7499)	(285)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	20336	0
збиток	2295	(0)	(20546)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-3678	10
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	16658	0
збиток	2355	(0)	(20536)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-33675	36272
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-33675	36272
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-33675	36272
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-17017	15736

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	1101075	796597
Витрати на оплату праці	2505	50948	39567
Відрахування на соціальні заходи	2510	10518	8776
Амортизація	2515	25093	19729
Інші операційні витрати	2520	256303	199394
Разом	2550	1443937	1064063

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	2683750	2683750
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2683750	2683750
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6.2	-7.65
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6.2	-7.65
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

КОДИ			
Дата	31.12.2018		
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дубномолоко"	за ЄДРПОУ	05496081
Територія	Рівненська область, м.Дубно	за КОАТУУ	5610300000
Організаційно-правова форма господарювання	Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	112
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51

Середня кількість працівників: 918

Адреса, телефон: 35600 м.Дубно, вул.Грушевського, 117А, (03656) 3-00-27

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	136 045	173 592
первісна вартість	1001	136 101	173 689
накопичена амортизація	1002	(56)	(97)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	34 041	46 085
Основні засоби	1010	152 156	164 594
первісна вартість	1011	336 269	373 100
знос	1012	(184 113)	(208 506)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	62	62
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0

Продовження додатку В

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	322 304	384 333
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	202 907	210 099
Виробничі запаси	1101	26 980	19 405
Незавершене виробництво	1102	151 875	148 566
Готова продукція	1103	22 167	37 568
Товари	1104	1 885	4 560
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	164 351	97 670
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	14 334	101 694
з бюджетом	1135	4	12
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	21 359	24 929
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 148	351
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	8 148	351
Витрати майбутніх періодів	1170	846	7
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	2 059	4 558
Усього за розділом ІІ	1195	414 008	439 320
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	736 312	823 653

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
І. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14 090	14 090
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	136 307	173 836
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0

Продовження додатку В

Резервний капітал	1415	0	19
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-135 734	-123 159
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	14 663	64 786
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	336 795	133 470
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	336 795	133 470
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	184 465	160 666
розрахунками з бюджетом	1620	3 190	2 966
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 395	1 690
розрахунками зі страхування	1625	796	922
розрахунками з оплати праці	1630	2 979	3 575
одержаними авансами	1635	354	15 104
розрахунками з учасниками	1640	0	11
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	552	905
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	192 518	441 248
Усього за розділом III	1695	384 854	625 397
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	736 312	823 653

Примітки: д/в

КОДИ

Дата

31.12.2018

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Дубномолоко"

за ЄДРПОУ

05496081

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	1 707 077
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(1 623 609)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	0	83 468
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	0	5 635
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(0)	(11 808)
Витрати на збут	2150	(0)	(2 018)
Інші операційні витрати	2180	(0)	(5 470)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	69 807
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	1
Інші доходи	2240	0	2

Продовження додатку Д

Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(41 975)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(7 499)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	20 336
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-3 678
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	16 658
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	-33 675
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	-33 675
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	-33 675
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	0	-17 017

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	0	1 101 075
Витрати на оплату праці	2505	0	50 948
Відрахування на соціальні заходи	2510	0	10 518
Амортизація	2515	0	25 093
Інші операційні витрати	2520	0	256 303
Разом	2550	0	1 443 937

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	2 683 750
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	2 683 750
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	6,200000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	6,200000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Додаток Е

			Дата	КОДИ
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дубномолоко"	за ЄДРПОУ	01.01.2020	05496081
Територія	Рівненська область, м.Дубно	за КОАТУУ		5610300000
Організаційно-правова форма господарювання	Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ		112
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД		10.51

Середня кількість працівників: 656

Адреса, телефон: 35600 м.Дубно, вул.Грушевського, 117А, (03656) 3-00-27

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	173 592	173 575
первісна вартість	1001	173 689	173 703
накопичена амортизація	1002	(97)	(128)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	46 085	27 152
Основні засоби	1010	163 566	185 031
первісна вартість	1011	373 100	427 809
знос	1012	(208 534)	(242 778)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	62	62
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	12	11
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0

Продовження додатку Е

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	384 317	385 831
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	210 099	224 860
Виробничі запаси	1101	19 405	33 461
Незавершене виробництво	1102	148 566	164 565
Готова продукція	1103	37 568	24 624
Товари	1104	4 560	2 210
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	97 670	167 412
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	101 694	45 249
з бюджетом	1135	12	12
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	24 929	18 478
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	351	6 012
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	351	6 012
Витрати майбутніх періодів	1170	7	6
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	4 558	6 274
Усього за розділом II	1195	439 320	468 303
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	823 637	854 134

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14 090	14 090
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	173 836	173 790
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0

Продовження додатку Е

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-123 192	-107 020
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом І	1495	64 734	80 860
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	133 470	10 547
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	36	36
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом ІІ	1595	133 506	10 583
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	160 666	111 706
розрахунками з бюджетом	1620	2 966	16 148
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 690	1 189
розрахунками зі страхування	1625	922	991
розрахунками з оплати праці	1630	3 575	3 872
одержаними авансами	1635	15 104	30 687
розрахунками з учасниками	1640	11	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	905	964
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	441 248	598 317
Усього за розділом ІІІ	1695	625 397	762 691
ІV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	823 637	854 134

Керівник

Власюк О.Ф.

Головний бухгалтер

Ясиновський О.О.

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Дубномолоко"

Додаток Ж	
Дата	КОДИ
	01.01.2020
за ЄДРПОУ	05496081

Звіт про фінансові результати

(Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за
ДКУД 1801003

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 048 889	1 937 060
Чисті зароблені страхові премії	2010	1 990 933	1 859 083
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(0)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	57 956	77 977
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	9 227	4 928
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(16 464)	(15 030)
Витрати на збут	2150	(7 844)	(8 497)
Інші операційні витрати	2180	(6 686)	(4 913)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0

Продовження додатку Ж

Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	36 189	54 465
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1	1
Інші доходи	2240	0	1
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4 680)	(1 861)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(11 245)	(17 154)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	20 265	35 452
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3 843	6 394
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	16 422	29 058
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	37 588
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	37 588
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(37 588)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16 422	66 646

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 351 084	1 235 954
Витрати на оплату праці	2505	65 569	67 951
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 097	13 801

Продовження додатку Ж

Амортизація	2515	36 138	31 257
Інші операційні витрати	2520	203 938	249 230
Разом	2550	1 669 826	1 598 193

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 683 750	2 683 750
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 683 750	2 683 750
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,119050	10,827370
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,119050	10,827370
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Власюк О.Ф.

Головний бухгалтер

Ясиновський О.О.

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Тернопільський молокозавод"

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання _____

Вид економічної діяльності _____

Середня кількість працівників 1374

Дата(рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2018 | 01 | 01

30356917

6110100000

232

10.51

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Адреса 46010, м. Тернопіль, вул. Лозовецька, 28

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1887	3098	
первісна вартість	1001	2800	4401	
накопичена амортизація	1002	913	1303	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	74854	24608	
Основні засоби:	1010	152022	223515	
первісна вартість	1011	272508	388698	
знос	1012	120486	165183	
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	0	0	
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	

Продовження додатку Й

накопичена амортизація	1022	0	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	4931	7023	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	0	0	
Усього за розділом I	1095	233694	258244	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	58145	73901	
Виробничі запаси	1101	24105	31053	
Незавершене виробництво	1102	264	294	
Готова продукція	1103	32024	42543	
Товари	1104	1702	11	
Поточні біологічні активи	1110	0	0	
Депозити перестраховання	1115	0	0	
Векселі одержані	1120	0	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	52178	90066	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10788	9284	
з бюджетом	1135	6312	12310	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	
з нарахованих доходів	1140	0	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	144	6540	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	3856	17316	
Готівка	1166	753	996	
Рахунки в банках	1167	3103	16320	
Витрати майбутніх періодів	1170	628	633	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	
резервах незароблених премій	1183	0	0	
інших страхових резервах	1184	0	0	

Інші оборотні активи	1190	429	14	
Усього за розділом II	1195	132480	210064	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	
Баланс	1300	366174	468308	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15000	15000	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	0	
Додатковий капітал	1410	108687	123951	
Емісійний дохід	1411	0	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	
Резервний капітал	1415	1278	1278	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13172	42550	
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	()
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	()
Інші резерви	1435	0	0	
Усього за розділом I	1495	138137	182779	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	
Довгострокові кредити банків	1510	122193	163951	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	
Цільове фінансування	1525	0	0	
Благодійна допомога	1526	0	0	
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	

Продовження додатку Й

Призовий фонд	1540	0	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	
Усього за розділом II	1595	122193	163951	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	3357	8688	
Векселі видані	1605	0	0	
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	
за товари, роботи, послуги	1615	83812	77472	
за розрахунками з бюджетом	1620	1822	2905	
за у тому числі з податку на прибуток	1621	239	1423	
за розрахунками зі страхування	1625	1407	2391	
за розрахунками з оплати праці	1630	6962	11174	
за одержаними авансами	1635	5974	17664	
за розрахунками з учасниками із внутрішніх розрахунків	1640	0	0	
за страховою діяльністю	1645	0	0	
Поточні забезпечення	1660	0	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	2510	1187	
Усього за розділом III	1695	105884	121578	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	
Баланс	1900	366174	468308	

Примітки

Керівник
Головний бухгалтер

Необоротні активи на кінець року складають 258244 тис.грн. Оборотні активи на кінець року складають 210064 тис.грн. Поточні зобов'язання на кінець року складають 121578 тис.грн., в т.ч. з бюджетом 2905 тис.грн., з оплати праці 11174 тис.грн. Нерозподілений прибуток на кінець року складає 42550 тис.грн.

Солтис Віктор Петрович
Павлусь Ольга Михайлівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Тернопільський молокозавод"

(найменування)

Дата(рік, місяць,
число)

КОДИ
2018 01 01
30356917

за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 12 місяців 2017 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1522871	1172345
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1228697)	(970317)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	294174	202028
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5501	8722
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(39421)	(36094)
Витрати на збут	2150	(164214)	(119465)
Інші операційні витрати	2180	(15618)	(14810)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)

Продовження додатку К

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	80422	40381
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(26954)	(20483)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1016)	(3532)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	52452	16366
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	9902	3194
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	42550	13172
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	42550	13172

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1230229	951095
Витрати на оплату праці	2505	114800	116612
Відрахування на соціальні заходи	2510	24589	24734

Амортизація	2515	46969	33435
Інші операційні витрати	2520	31363	14810
Разом	2550	1447950	1140686

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	375000000	375000000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	375000000	375000000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.11347	0.03513
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.11347	0.03513
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки

Керівник
Головний бухгалтер

Чистий дохід від реалізації продукції 1522871 тис. грн.
Собівартість реалізованої продукції 1228697 тис. грн.
Чистий прибуток за звітний рік склав 42550 тис.грн.

Солтис Віктор Петрович
Павлусь Ольга Михайлівна

Підприємство Приватне акціонерне Товариство
"Тернопільський молокозавод"
Територія Тернопільська область, м.Тернопіль
Організаційно-
правова форма Приватне підприємство
господарювання
Вид економічної діяльності Перероблення молока, виробництво масла та сиру

Середня кількість працівників: 1432

Адреса, телефон: 46010 м.Тернопіль, Лозовецька 28, 0352 (56-12-01)

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Дата	КОДИ
01.01.2019	
за ЄДРПОУ	30356917
за КОАТУУ	6110100000
за КОПФГ	120
за КВЕД	10.51

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 098	3 300
первісна вартість	1001	4 401	5 353
накопичена амортизація	1002	(1 303)	(2 053)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	24 608	57 646
Основні засоби	1010	223 515	209 890
первісна вартість	1011	388 698	417 923
знос	1012	(165 183)	(208 033)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	7 023	8 513
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	258 244	279 349

Код за ДКУД 1801001

Продовження додатку Л

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	73 901	85 590
Виробничі запаси	1101	31 053	33 496
Незавершене виробництво	1102	294	0
Готова продукція	1103	42 543	52 059
Товари	1104	11	35
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	90 066	110 673
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	9 284	45 155
з бюджетом	1135	12 310	7 644
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 540	23 605
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	17 316	6 669
Готівка	1166	996	1 774
Рахунки в банках	1167	16 320	4 895
Витрати майбутніх періодів	1170	633	733
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	14	1 064
Усього за розділом II	1195	210 064	281 133
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	468 308	560 482

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15 000	15 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	123 951	164 887
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 278	1 278
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	42 550	42 905
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	182 779	224 070

Продовження додатку Л

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	163 951	175 859
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	163 951	175 859
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	8 688	17 256
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	77 472	91 867
розрахунками з бюджетом	1620	2 905	3 270
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 423	1 272
розрахунками зі страхування	1625	2 391	2 100
розрахунками з оплати праці	1630	11 174	8 956
одержаними авансами	1635	17 664	29 648
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	97	97
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1 187	7 359
Усього за розділом III	1695	121 578	160 553
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	468 308	560 482

Примітки: Необоротні активи на кінець року складають 279349 тис.грн. Оборотні активи на кінець року складають 281133 тис.грн. Поточні зобов'язання на кінець року складають 160553 тис.грн., в т.ч. з бюджетом 3270 тис.грн., з оплати праці 8956 тис.грн. Нерозподілений прибуток на кінець року складає 42905 тис.грн.

Керівник

Солтис Віктор Петрович

Головний бухгалтер

Шуб'як Богдан Миколайович

Підприємство

Приватне акціонерне Товариство
"Тернопільський молокозавод"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2019
30356917

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД 1801003	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 799 343	1 522 871
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 382 956)	(1 228 697)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	416 387	294 174
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	9 444	5 501
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(35 888)	(39 421)
Витрати на збут	2150	(276 595)	(164 214)
Інші операційні витрати	2180	(26 950)	(15 618)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	86 398	80 422
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0

Продовження додаток М

Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(28 681)	(26 954)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(5 039)	(1 016)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	52 678	52 452
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	9 773	9 902
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	42 905	42 550
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	42 905	42 550

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 474 308	1 230 229
Витрати на оплату праці	2505	143 087	114 800
Відрахування на соціальні заходи	2510	30 712	24 589
Амортизація	2515	53 924	46 969
Інші операційні витрати	2520	20 358	31 363
Разом	2550	1 722 389	1 447 950

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	375 000 000	375 000 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	375 000 000	375 000 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,114410	0,113470

Продовження додаток М

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,114410	0,113470
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Чистий дохід від реалізації продукції 1799343 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції 1382956 тис. грн. Чистий прибуток за звітний рік склав 42905 тис.грн.

Керівник

Солтис Віктор Петрович

Головний бухгалтер

Шуб'як Богдан Миколайович

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД"

Компанія: Приватне акціонерне товариство "Тернопільський молокозавод"
 Територія: Тернопільська область
 Організаційно-правова форма господарювання: Приватне підприємство
 Вид економічної діяльності: Перероблення молока, виробництво масла та сиру
 Середня кількість працівників: 1 494
 Адреса, телефон: вул. Лозовська, буд.28, м.Тернопіль, Тернопільська обл., 46010, 561238
 Одиниці виміру: тис. грн без десятичного знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «ч» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік місяць
 число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПІФГ
 за КВЕД

КОДИ	
2020 01 01	
30356917	
6110100000	
120	
10.51	

V

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) на 31 грудня 2019 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітки	На дату переходу на МСФЗ	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2			3	4
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:					
первісна вартість	1000	6	2 977	2 903	2 557
накопичена амортизація	1001		2 977	3 509	4 049
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	-	(906)	(1 492)
Основні засоби:					
первісна вартість	1010	7	41 131	93 906	85 431
знос	1011		504 565	489 890	495 926
	1012		504 565	545 929	612 662
Інвестиційна нерухомість	1015		-	(56 039)	(116 736)
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	9	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		4 931	7 631	2 700
Відстрочені податкові активи	1045		-	-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-	-
Усього за розділом I	1095		553 604	594 330	586 614
II. Оборотні активи					
Запаси:					
Виробничі запаси	1100	10	73 901	87 731	90 109
Незавершене виробництво	1101		31 053	33 637	36 096
Готова продукція	1102		294	-	-
Товари	1103		42 543	54 059	53 962
Поточні біологічні активи	1104		11	35	51
1110			-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11	73 578	105 696	144 354
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130		4 228	5 385	8 489
у бюджетних	1135		-	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136		12 310	7 644	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11	-	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160		17 761	23 032	16 516
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	13	-	-	-
Готівка	1166		17 316	6 669	9 109
Рахунки в банках	1167		998	1 773	1 832
Витрати майбутніх періодів	1170		16 318	4 896	7 277
Інші оборотні активи	1190		-	-	-
Усього за розділом II	1195		1 563	1 596	1 232
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		200 657	237 753	269 809
БАЛАНС	1300		754 261	832 083	856 423

Цю фінансову звітність слід розглядати разом з доданими примітками, які становлять її невід'ємну частину.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД"

Пасив	Код рядка	Примітки	На дату переходу на МСФЗ	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2			3	4
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14	15 000	15 000	15 000
Капітал у дооцінках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410		-	-	-
Резервний капітал	1415		-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		1 278	1 278	1 278
Розплачений капітал	1425		383 637	418 444	384 641
Вилучений капітал	1430		-	-	-
Усього за розділом I	1495		399 915	434 722	400 919
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	27	50 354	49 030	46 109
Довгострокові кредити банків	1510	15	84 519	123 138	147 296
Інші довгострокові зобов'язання	1515	15, 16	3 849	4 631	319
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Усього за розділом II	1595		138 732	176 799	193 724
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	15	8 688	17 256	17 125
Поточна кредиторська зобов'язаність за:					
довгостроковими зобов'язаннями	1610	15	84 277	57 636	80 442
товарами, роботами, послугами	1615	16	77 876	90 332	105 524
розрахунками з бюджетом	1620	17	2 905	3 270	5 966
у тому числі з податку на прибуток	1621		1 423	1 272	144
розрахунками зі страхування	1625		2 391	2 100	2 624
розрахунками з оплати праці	1630		11 174	8 956	11 452
одержаними авансами	1635	19	17 664	28 628	19 513
Поточні забезпечення	1660	18	10 196	11 216	18 835
Доходи майбутніх періодів	1665		97	97	97
Інші поточні зобов'язання	1690		346	471	202
Усього за розділом III	1695		215 614	220 562	261 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття					
Баланс	1700		-	-	-
	1900		754 261	832 083	856 423

Перший заступник голови правління

Барановський Сергій Степанович

Головний бухгалтер

Павлусь Ольга Михайлівна

Цю фінансову звітність слід розглядати разом з доданими примітками, які становлять її невід'ємну частину.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД"

ЗВІТ
ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	1 752 721	1 718 859
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	20	(1 505 362)	(1 457 263)
Валовий:				
прибуток	2090		247 359	261 596
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	2 666	2 579
Адміністративні витрати	2130	21	(44 162)	(34 643)
Витрати на збут	2150	22	(161 446)	(113 921)
Інші операційні витрати	2180	24	(38 388)	(36 869)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		6 029	78 742
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		-	-
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250	25	(991)	1 484
Втрати від участі в капіталі	2255		(36 904)	(30 503)
Інші витрати	2270	26	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		-	43 245
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	27	(33 862)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		59	(8 438)
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		-	34 807
збиток	2355		(33 803)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(33 803)	34 807

Цю фінансову звітність слід розглядати разом з доданими примітками, які становлять її невід'ємну частину.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД"

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 268 096	1 289 164
Витрати на оплату праці	2505	205 803	143 149
Відрахування на соціальні заходи	2510	44 418	30 738
Амортизація	2515	99 142	57 802
Інші операційні витрати	2520	131 899	121 843
Разом	2550	1 749 358	1 642 696

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	375 000 000	375 000 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	375 000 000	375 000 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,09014)	0,09282
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,09014)	0,09282
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Перший заступник голови правління

Барановський Сергій Степанович

Головний бухгалтер

Павлусь Ольга Михайлівна

Цю фінансову звітність слід розглядати разом з доданими примітками, які становлять її невід'ємну частину.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА"	Дата	КОДИ 01.01.2018
Територія	Сумська область, м.Шостка	за ЄДРПОУ	00447103
Організаційно- правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	5911000000
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	120
		за КВЕД	10.51

Середня кількість працівників: 390

Адреса, телефон: 41100 м.Шостка, вул.Родина Кривоносів, 27А, (05449) 42 837

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7 056	3 865
первісна вартість	1001	15 985	15 985
накопичена амортизація	1002	(8 929)	(12 120)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4 027	5 063
Основні засоби	1010	82 826	79 867
первісна вартість	1011	182 005	188 811
знос	1012	(99 179)	(108 944)
Інвестиційна нерухомість	1015	278	265
первісна вартість	1016	434	434
знос	1017	(156)	(169)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	61 886	61 910
інші фінансові інвестиції	1035	4	4
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	156 077	150 974

Продовження додатку Р

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	74 874	96 888
Виробничі запаси	1101	26 273	24 105
Незавершене виробництво	1102	39 525	46 778
Готова продукція	1103	7 100	25 037
Товари	1104	1 976	968
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	92 962	111 717
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	6 091	9 607
з бюджетом	1135	3 704	3 581
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 704	3 581
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8	63
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	62	3 340
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	62	3 340
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 817	5 027
Усього за розділом II	1195	181 518	230 223
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	337 595	381 197

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	223 716	223 716
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	269 445	269 445
Емісійний дохід	1411	268 126	268 126
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	22 125	22 125
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-314 290	-297 189
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	200 996	218 097

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	4 613	4 997
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	4 613	4 997
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	4 613	4 997
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	60 668	66 685
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	37 018	63 207
розрахунками з бюджетом	1620	2 093	192
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	209	209
розрахунками з оплати праці	1630	941	921
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	16	16
із внутрішніх розрахунків	1645	21 896	18 114
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	9 133	8 741
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	12	18
Усього за розділом III	1695	131 986	158 103
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	337 595	381 197

Примітки: Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання фінансової звітності відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Керівник

Пер, Ніколя Берніго

Головний бухгалтер

Соломко Олена Миколаївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2018
00447103

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)за 2017 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	827 516	637 060
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(685 566)	(547 162)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	141 950	89 898
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	11 067	308
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(28 010)	(27 097)
Витрати на збут	2150	(86 983)	(48 620)
Інші операційні витрати	2180	(8 978)	(20 470)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	29 046	0
збиток	2195	(0)	(5 981)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0

Продовження додатку С

Інші доходи	2240	0	10
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(9 840)	(9 976)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(2 303)	(590)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	16 903	0
збиток	2295	(0)	(16 537)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-124	3 479
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	16 779	0
збиток	2355	(0)	(13 058)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16 779	-13 058

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	710 857	403 965
Витрати на оплату праці	2505	62 118	62 702
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 248	12 100
Амортизація	2515	15 336	15 601
Інші операційні витрати	2520	8 978	148 933
Разом	2550	809 537	643 301

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	11 645 816	11 645 816
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	11 645 816	11 645 816
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,440770	-1,121260

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,440770	-1,121260
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання фінансової звітності відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Керівник

Г'єр, Ніколя Берніго

Головний бухгалтер

Соломко Олена Миколаївна

Додаток Т
до Фінансового звіту за період з 1 січня по 31 грудень 2019 року
Публічний акціонерний товариство "Бель Шостка Україна"

Назва: **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА"** Державний реєстраційний номер: **404024**
 Територія: **СУМЬСЬКА** ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОДИС: **4040240000**
 Організаційно-правова форма господарювання: **акціонерне товариство** ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОДИС: **3911000000**
 Вид господарської діяльності: **Центр оброблення молока, виробництва молока та сирів** ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОДИС: **120**
 Середня кількість працівників: **335** ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОДИС: **1031**
 Адреса, телефон: **вулиця РІДНИЦЬКА, буд. 17А, м. ШОСТКА, СУМЬСЬКА ОБЛ., УКРАЇНА** Контактний номер: **050-484-5647**

Єдиною валютою, в якій без десятикового знаку (окрім результату IV Звіту про фінансові результати I Звіту про сукупний збиток) форма №23 грошові показники якого надаються в гривнях з копійками)
 Складено і робить попытку "v" у відомостях компанії
 за національними стандартами бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

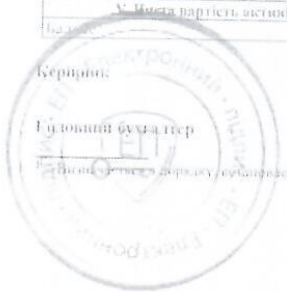
Біланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №4 Каз. № ДКУ/4 180190

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 254	716
необоротні активи	1001	12 946	16 406
накопичена амортизація	1602	14 692	16 796
Незавершено збудовані об'єкти	1005	7 021	10 449
Основи засвоєні	1010	84 229	106 365
необоротні активи	1011	267 401	312 214
земля	1012	118 482	208 849
інвестиційна нерухомість	1013	8	8
Необоротні активи, не пов'язані з нерухомістю	1016	11	11
Збиток від інвестицій у нерухомість	1017	-	-
Довгострокові фінансові активи	1020	-	-
Нематеріальні активи, довгострокові фінансові активи	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових фінансових активів	1622	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	61 886	721
інші фінансові інвестиції	1033	4	4
Довгострокові дебіторські заборгованості	1040	-	-
Незареєстровані пацієнти/акції	1042	23 929	23 983
Гроші	1050	-	-
Відстрочені кошти/інші активи	1060	-	-
Відстрочені кошти у територіальних страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші оборотні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	188 489	164 146
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	81 099	52 967
Вироблені запаси	1101	24 816	23 162
Незавершене виробництво	1102	33 622	30 364
Готові вироби/товари	1103	31 436	78 860
Товари	1104	4 124	8 727
Патенти/інші нематеріальні активи	1110	-	-
Дебитори за страхуванням	1115	-	-
Обсяг в одержанні	1120	-	-
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	127 754	128 132
Дебиторська заборгованість за розрахунками:			
за відсотками/дивидендами/процентами	1136	18 712	20 808
у тому ж звітному періоді	1137	-	-
у тому ж звітному періоді наприкінці	1138	-	-
Дебиторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебиторська заборгованість за розрахунками з минулих періодів	1145	-	-
Інші неоплачені дебіторські заборгованості	1150	2 321	43
Потенційні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	56 633	73 109
Готівка	1166	-	-
Резерви в інших	1167	46 633	34 306
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Числа перестраховальників у страхових резервах:	1180	-	-
у тому ж звітному періоді	1181	-	-
резерви за довгостроковими зобов'язаннями	1182	-	-
в інших зобов'язаннях/резервах неоплачених витрат	1183	-	-
резерви незареєстрованих акцій	1185	-	-

Продовження додатку Т

Назив	Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	987	-
Усього за розділом II	1195	287 536	314 901
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	476 025	479 047
I. Власний капітал			
Зареєстрований (статутний) капітал	1400	223 716	223 716
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довірях	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	280 640	296 727
Емісійний дохід	1411	268 126	268 126
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	22 125	22 125
Переоцінений прибуток (неокригий збиток)	1420	(408 741)	(433 624)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Інші резерви	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	117 740	108 944
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредитні зобов'язання	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	101 628	89 362
Довгострокові забезпечення	1520	5 606	11 470
Довгострокові забезпечення виїзду персоналу	1521	5 606	11 470
Цільове фінансування	1525	-	-
Баланс доходу	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
У тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв післядоговірних витрат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1532	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привілейний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	107 234	100 832
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видаті	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
доцільними активами	1610	981	895
товарами, роботами, послугами	1615	79 012	48 358
розрахунками з бюджетом	1620	2 102	3 733
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 412	2 088
розрахунками з страхування	1625	192	372
розрахунками з оплати праці	1630	1 145	1 284
поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	297	829
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	16	16
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	3 994	6 641
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	172 181	207 130
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28	13
Усього за розділом III	1695	251 051	269 271
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
У виста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	476 025	479 047

Е.П. Ірвинг Тарас
 Анатолійович
 Е.П. Соломко
 Єлена
 Миколаївна

Ірвинг Тарас Анатолійович
 Соломко Єлена Миколаївна

Висновок щодо достатку власних засобів страхової компанії виконаний в повній мірі, що дозволяє зберігати повноціну у сфері страхування

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БЕЛЬ ШОСТКА УКРАЇНА"** Дата (рік, місяць, число) **2019 12 31**
 за СДРПОУ КОДИ **00447103**

(найменування)
 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2019 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	828 358	849 484
Частки заробітної страхової премії	2010	-	-
премії, надані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(687 012)	(707 307)
Чисті повеселі збитки за страховими випадками	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	141 346	142 177
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових витоків	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 220	7 427
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільсько-господарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вкладених від отримання	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(12 966)	(25 415)
Витрати на збут	2150	(111 423)	(118 158)
Інші операційні витрати	2180	(14 433)	(6 942)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільсько-господарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 744	-
збиток	2195	(-)	(911)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:			
дохід від благодійної діяльності	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(6 104)	(10 721)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 346)	(3 406)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(6 706)	(15 038)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(151)	3 621
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(6 857)	(11 417)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2415	16 087	11 195
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	16 087	11 195
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	16 087	11 195
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	9 230	(222)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	715 226	751 339
Витрати на оплату праці	2505	66 382	68 604
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 493	14 455
Амортизація	2515	16 300	16 482
Інші операційні витрати	2520	14 433	6 942
Разом	2550	825 834	857 822

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	11645816	11645816
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	11645816	11645816
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,58880)	(0,98035)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,58880)	(0,98035)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕТ Яровий Тарас
Анатолійович
ЕТ Соломко
Олена
Миколаївна

Яровий Тарас Анатолійович

Соломко Олена Миколаївна

Розрахунок оптимальної структури капіталу за критерієм максимальної рентабельності власного капіталу ПАТ "Дубомолоко" у 2019

Показники	Варіанти структури капіталу																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 (2019 рік)	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Сума власного капіталу, тис. грн	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00	72197,00
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн	0,00	3891,42	8088,56	12946,53	18198,25	24285,67	31198,71	38198,38	48531,33	59551,18	72008,50	89974,11	109195,50	1345184,43	169869,67	218831,00	281188,00	412516,33	685173,00	1089143,00
Залишкова сума капіталу, тис. грн	72197,00	76528,42	80888,56	85643,53	90956,25	97062,67	103966,71	111986,38	121328,33	132356,18	144890,50	161774,11	181992,50	207991,43	240869,67	281188,00	369852,00	488316,33	721970,00	1459460,00
Частка власного капіталу, %	100,00	95,90	90,00	85,00	80,00	75,00	70,00	65,00	60,00	55,00	50,27	45,00	40,00	35,00	30,00	25,00	20,00	15,00	10,00	3,00
Частка позикового капіталу, %	0,00	5,00	10,00	15,00	20,00	25,00	30,00	35,00	40,00	45,00	49,73	55,00	60,00	65,00	70,00	75,00	80,00	85,00	90,00	97,00
Коефіцієнт фінансового лeverиджу	0,00	0,05	0,11	0,18	0,25	0,33	0,43	0,54	0,67	0,82	0,98	1,22	1,50	1,96	2,33	3,00	4,00	5,67	9,00	18,00
Економічна рентабельність активів, %	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23	17,23
Ставка відсотка за кредит без Ризику (мінімальна), %	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51
Прямих за ризик, %	0,00	0,05	0,11	0,18	0,25	0,33	0,43	0,54	0,67	0,82	0,99	1,22	1,50	1,96	2,33	3,00	4,00	5,67	9,00	19,00
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	5,51	5,56	5,62	5,69	5,76	5,84	5,94	6,05	6,18	6,33	6,50	6,73	7,01	7,37	7,84	8,51	9,51	11,18	14,51	24,51
Сума прибутку з відсотка за кредит, тис. грн	12640,42	13200,44	13893,80	14753,43	15675,52	16720,55	17914,88	19292,95	20900,69	22800,76	24945,00	27867,59	31351,04	36829,78	41801,39	50161,66	62702,08	83602,77	125404,16	250805,31
Сума прибутку з операційних операцій, тис. грн	0,00	215,13	454,67	730,52	1048,29	1417,94	1892,78	2370,92	2997,65	3769,18	4698,00	5888,99	7654,67	9950,05	13322,77	18585,21	27692,17	46105,84	85066,02	339005,24
Сума прибутку з операційних операцій, тис. грн	12640,42	12897,31	13479,12	14622,91	14627,23	15302,61	16062,10	16922,02	17903,04	19031,68	20265,00	21877,60	23696,36	25969,71	28478,62	31576,45	36009,91	37496,93	30338,13	488200,92
Сума відсотку на прибутку у відсотку	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
Сума чистого прибутку, тис. грн	10162,28	10524,43	10922,98	11383,64	11853,38	12400,97	13016,13	13712,96	14607,96	15422,48	16422,00	17728,79	19202,65	20953,84	23078,01	25588,38	28370,73	30396,11	24584,89	-71474,74
Рентабельність власного капіталу, %	13,96	14,46	15,00	15,61	16,28	17,03	17,88	18,84	19,93	21,19	22,86	24,36	26,38	28,80	31,70	35,15	38,97	41,74	33,77	-98,18
Гридіст рентабельності власного капіталу (Е.01), %	-	0,50	1,04	1,65	2,32	3,07	3,92	4,88	5,97	7,23	8,60	10,39	12,42	14,84	17,74	21,19	25,01	27,78	19,81	-112,14